

**ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»**

Консолідована звітність Банківської групи

*За рік, що закінчився 31 грудня 2015 року
Разом зі звітом незалежного аудитора*

Зміст

Звіт незалежного аудитора

Консолідований звіт про фінансовий стан.....	1
Консолідований звіт про фінансові результати.....	2
Консолідований звіт про сукупний дохід.....	3
Консолідований звіт про рух грошових коштів.....	4
Консолідований звіт про зміни власного капіталу.....	5

Примітки до консолідованої звітності Банківської групи

1. Основна діяльність.....	6
2. Економічне середовище, в якому Банківська група здійснює діяльність.....	6
3. Основа підготовки інформації.....	7
4. Основні принципи облікової політики.....	7
5. Суттєві облікові оцінки та судження, що використовувались при застосуванні облікової політики.....	23
6. Грошові кошти та їх еквіваленти.....	24
7. Кошти на рахунках в Національному банку України.....	24
8. Кошти в інших банках.....	25
9. Цінні папери.....	26
10. Кредити клієнтам.....	28
11. Основні засоби, інвестиційна власність та нематеріальні активи.....	35
12. Інші активи.....	37
13. Заборгованість перед Національним банком України.....	37
14. Заборгованість перед іншими банками.....	38
15. Кошти клієнтів.....	38
16. Випущені єврооблігації.....	39
17. Інші позикові кошти.....	39
18. Інші зобов'язання.....	40
19. Субординований борг.....	40
20. Похідні фінансові інструменти.....	41
21. Акціонерний капітал та резерви.....	41
22. Сегментний аналіз.....	42
23. Процентні доходи та витрати.....	43
24. Комісійні доходи та витрати.....	43
25. Інші доходи.....	44
26. Операційні витрати.....	44
27. Податок на прибуток.....	44
28. Управління ризиками.....	46
29. Оцінка справедливої вартості.....	55
30. Умовні та інші зобов'язання.....	58
31. Фінансові активи, передані у забезпечення.....	60
32. Операції зі зв'язаними сторонами.....	61
33. Прибуток на акцію.....	62
34. Інформація про дотримання вимог щодо достатності регулятивного капіталу та економічних нормативів Банківської групи.....	62
35. Події після звітної дати.....	63

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

Звіт щодо консолідованої звітності Банківської групи

Акціонеру та Правлінню ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»

Ми провели аудит консолідованої звітності Банківської групи ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК» (далі – «Відповідальна Особа») та інших учасників банківської групи (далі разом – «Банківська група»), що додається, яка включає консолідований звіт про фінансовий стан за 2015 рік, консолідований звіт про фінансові результати, консолідований звіт про сукупний дохід, консолідований звіт про рух грошових коштів та консолідований звіт про зміни власного капіталу за рік, що закінчився зазначеною датою, опис важливих аспектів облікової політики та іншу пояснювальну інформацію. Консолідована звітність Банківської групи була підготовлена управлінським персоналом відповідно до вимог розділу VI «Положення про порядок регулювання діяльності банківських груп», затвердженого постановою Правління Національного банку України від 20 червня 2012 року № 254 (далі – «Постанова № 254»).

Відповідальність управлінського персоналу за консолідовану звітність Банківської групи

Управлінський персонал Відповідальної Особи несе відповідальність за складання та подання цієї консолідованої звітності Банківської групи відповідно до вимог розділу VI Постанови № 254 та за такий внутрішній контроль, який управлінський персонал визначає потрібним для того, щоб забезпечити складання консолідованої звітності Банківської групи, що не містить суттєвих викривлень унаслідок шахрайства або помилки.

Відповідальність аудитора

Нашою відповідальністю є висловлення думки щодо цієї консолідованої звітності Банківської групи на основі результатів проведеного нами аудиту. Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту. Ці стандарти вимагають від нас дотримання відповідних етичних вимог, а також планування й виконання аудиту для отримання достатньої впевненості, що консолідована звітність Банківської групи не містить суттєвих викривлень.

Аудит передбачає виконання аудиторських процедур для отримання аудиторських доказів щодо сум і розкриттів у консолідованій звітності Банківської групи. Вибір процедур залежить від судження аудитора, включаючи оцінку ризику суттєвих викривлень консолідованої звітності Банківської групи внаслідок шахрайства або помилки. Виконуючи оцінку цих ризиків, аудитор розглядає заходи внутрішнього контролю, що стосуються складання та достовірного подання суб'єктом господарювання консолідованої звітності Банківської групи, з метою розробки аудиторських процедур, які відповідають обставинам, а не з метою висловлення думки щодо ефективності внутрішнього контролю суб'єкту господарювання. Аудит включає також оцінку відповідності використаних облікових політик, прийнятність облікових оцінок, виконаних управлінським персоналом, та оцінку загального подання консолідованої звітності Банківської групи.

Ми вважаємо, що отримали достатні та прийнятні аудиторські докази для висловлення нашої умовно-позитивної думки.

Підстави для висловлення умовно-позитивної думки

1. Станом на 31 грудня 2015 та 2014 років, до цінних паперів, наявних до продажу включено акції та облигації загальною балансовою вартістю 239 116 тис. грн. та 330 356 тис. грн., відповідно, які знаходяться у власності страхових компаній та інвестиційної компанії – членів Банківської групи. Ми не мали змоги отримати достатні й належні аудиторські докази щодо балансової вартості цих облигацій та акцій, оскільки нам не був наданий доступ до фінансової інформації, управлінського персоналу та аудиторів таких страхових компаній. Відповідно, ми не мали змоги визначити, чи була потреба в коригуванні зазначених сум.
2. Ми не мали змоги отримати достатні й належні аудиторські докази щодо балансової вартості відстроченого податкового зобов'язання станом на 31 грудня 2015 та 2014 років у сумі 2 768 тис. грн. та 13 286 тис. грн., відповідно, а також витрат з податку на прибуток за 2015 та 2014 роки у сумі 36 401 тис. грн. та 40 776 тис. грн., відповідно, у відношенні страхових компаній – членів Банківської групи, оскільки нам не був наданий доступ до фінансової інформації, управлінського персоналу та аудиторів таких страхових компаній. Відповідно, ми не мали змоги визначити, чи була потреба в коригуванні зазначених сум.
3. Відповідно до облікової політики Банківської групи будівлі що входять до складу основних засобів обліковуються за переоціненою вартістю. В 2015 році, страхова компанія – член Банківської групи, провела переоцінку тільки певних будівель балансовою вартістю 7 822 тис. грн., в той час як існував цілий ряд факторів, який вказував, що справедлива вартість інших будівель суттєво відрізнялась від їх балансової вартості в сумі 20 102 тис. грн.. Це є відхиленням від вимог Міжнародних стандартів фінансової звітності. Вплив даного відхилення на консолідовану звітність Банківської групи не був визначений.
4. Станом на 31 грудня 2014 року Банківська група не провела переоцінки нежитлових приміщень балансовою вартістю 339 723 тисячі гривень в складі основних засобів та нежитлових приміщень балансовою вартістю 29 255 тисяч гривень в складі інвестиційної власності, в той час як існував цілий ряд факторів, який вказував, що справедлива вартість зазначених нежитлових приміщень суттєво відрізнялась від їх балансової вартості. Станом на 31 грудня 2015 року, Банківська група провела переоцінку цих нежитлових приміщень. Вплив відсутності визначення справедливої вартості нежитлових приміщень на балансову вартість основних засобів та інвестиційної власності станом на 31 грудня 2014 року та на суму збитку від переоцінки, відображену у звітах про фінансові результати і про сукупний дохід за 2015 та 2014 роки, не може бути визначений.

Умовно-позитивна думка

На нашу думку, за винятком можливого впливу питань, про які йдеться у пунктах 1, 2, та 3, та за винятком впливу питання, про яке йдеться у пункті 4 параграфу «Підстави для висловлення умовно-позитивної думки», консолідована звітність Банківської групи за рік, що закінчився 31 грудня 2015 року, підготовлена, в усіх суттєвих аспектах, відповідно до вимог розділу VI Постанови №254 Національного банку України.

Пояснювальний параграф

Звертаємо вашу увагу на Примітку 2 до консолідованої звітності Банківської групи, в якій описується поточна політична та економічна ситуація в Україні. Обставини, про які йдеться у Примітці 2, можуть продовжувати негативно впливати на фінансовий стан і результати діяльності Банківської групи у такий спосіб і такою мірою, що наразі не можуть бути визначені. Висловлюючи нашу думку, ми не брали до уваги це питання.

Основа обліку та обмеження на використання

Не модифікуючи нашу думку, ми звертаємо увагу на Примітку 3 до консолідованої звітності Банківської групи, в якій описується основа складання консолідованої звітності. Консолідована звітність Банківської групи була підготовлена з метою забезпечення дотримання Відповідальною Особою вимог Національного банку України. Через це консолідована звітність не може використовуватись для інших цілей. Наш звіт призначений виключно для Відповідальної Особи та Національного банку України і не може бути використаним іншими сторонами, крім Відповідальної Особи та Національного банку України.

31 травня 2016 року

Свістич О.М.
Генеральний директор

Студинська Ю.С.
Сертифікат аудитора № 0131
Свідоцтво про внесення до реєстру аудиторів банків НБУ № 0000111

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Консолідований звіт Банківської групи про фінансовий стан на 31 грудня 2015 року

(у тисячах гривень)

	Прим.	2015 рік	2014 рік
Активи			
Грошові кошти в касі та в дорозі	6	1 244 606	1 054 623
Кошти на рахунках в Національному банку України	7	897 908	1 513 095
Заборгованість інших банків	8	4 500 090	2 714 758
<i>Цінні папери</i>			
- які оцінюються за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку	9	263 387	–
- наявні для продажу	9	2 579 991	2 277 740
Кредити клієнтам	10	26 272 294	28 340 258
Поточний актив з податку на прибуток		47 882	45 015
Інші активи	12	1 210 904	1 083 409
Основні засоби	11	1 457 948	1 556 326
Інвестиційна власність	11	188 554	96 151
Нематеріальні активи	11	248 939	177 040
Відстрочений податковий актив	27	276 992	–
Всього активів		39 189 495	38 858 415
Зобов'язання			
Заборгованість перед Національним банком України	13	485 426	1 190 046
Заборгованість перед іншими банками	14	224 827	244 119
Кошти клієнтів	15	27 473 577	26 156 365
Випущені єврооблігації	16	4 722 461	3 272 979
Інші позикові кошти	17	40 312	29 453
Інші зобов'язання	18	1 719 345	1 436 510
Субординований борг	19	492 174	492 825
Поточне зобов'язання з податку на прибуток		26 651	–
Відстрочене податкове зобов'язання	27	2 768	119 031
Всього зобов'язань		35 187 541	32 941 328
Власний капітал			
Акціонерний капітал	21	3 572 211	3 699 056
Емісійний дохід	21	101 660	56 798
Резерв об'єднання	21	–	34 266
Резерв переоцінки основних засобів	21	718 647	772 173
Резерв переоцінки інвестиційних цінних паперів, наявних для продажу	21	(2 153)	17 873
Резервний фонд	21	1 482 826	7 396
(Непокритий збиток) / нерозподілений прибуток		(1 871 237)	1 329 525
Всього власного капіталу		4 001 954	5 917 087
Всього зобов'язань та власного капіталу		39 189 495	38 858 415

Підписано від імені Правління Відповідальної особи Банківської групи 31 травня 2016 року.

С.П. Черненко (Голова Правління)

І.О. Кожевин (Фінансовий директор)

О.О. Полещук (Головний бухгалтер)

Примітки на стор. 6-63 є невід'ємною частиною цієї консолідованої звітності.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Консолідований звіт Банківської групи про фінансові результати за 2015 рік

(у тисячах гривень)

	Прим.	2015 рік	2014 рік
Процентні доходи	23	5 279 516	4 990 935
Процентні витрати	23	(3 081 411)	(2 633 169)
Чисті процентні доходи		2 198 105	2 357 766
Резерв під знецінення кредитів	8, 10	(4 851 714)	(2 870 980)
Чисті процентні збитки після вирахування резерву під знецінення кредитів		(2 653 609)	(513 214)
Комісійні доходи	24	1 098 274	958 400
Комісійні витрати	24	(313 665)	(280 585)
Чистий комісійний дохід		784 609	677 815
<i>Чисті прибутки від операцій з іноземними валютами</i>			
- торгові операції		587 132	507 729
- курсові різниці		944 212	956 737
<i>Чисті прибутки/(збитки) від цінних паперів, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток</i>			
- торгові операції		4 752	(160 283)
- зміна справедливої вартості		11 373	-
<i>Чисті (збитки)/прибутки від цінних паперів, наявних для продажу</i>			
- торгові операції		(2 426)	36 999
- збитки від зменшення корисності		(137 812)	-
Збиток за вирахуванням прибутку від переоцінки інвестиційної власності	11	(44 243)	11 610
Чисті збитки від похідних фінансових інструментів		(332 246)	(311 037)
Чистий збиток від реструктуризації іпотечних кредитів наданих фізичним особам в іноземній валюті	10	(29 346)	-
Відрахування до резерву на покриття збитків за зобов'язаннями, пов'язаними з кредитуванням	30	(22)	(8 648)
Дохід від страхової діяльності		540 709	749 656
Інші доходи	25	214 297	275 255
Операційний (збиток)/дохід		(112 620)	2 222 619
Операційні витрати	26	(2 107 891)	(2 329 224)
Збиток до оподаткування		(2 220 511)	(106 605)
Дохід/(витрати) з податку на прибуток	27	366 580	(3 559)
Чистий збиток за рік		(1 853 931)	(110 164)
Збиток на акцію (виражений в гривнях на акцію)	33	(122,35)	(9,48)

Підписано від імені Правління Відповідальної особи Банківської групи 31 травня 2016 року.

С.П. Черненко (Голова Правління)

І.О. Кожевин (Фінансовий директор)

О.О. Полещук (Головний бухгалтер)

Примітки на стор. 6-63 є невід'ємною частиною цієї консолідованої звітності.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Консолідований звіт Банківської групи про сукупний дохід за 2015 рік

(у тисячах гривень)

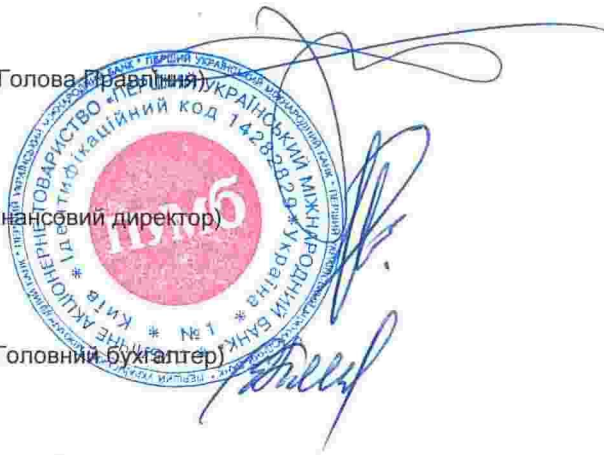
	2015 рік	2014 рік
Чистий збиток за рік	(1 853 931)	(110 164)
Інший сукупний дохід		
<i>Інший сукупний дохід, який буде рекласифіковано до звіту про фінансові результати у наступних періодах</i>		
Нереалізовані (витрати)/доходи за операціями з цінними паперами, наявними для продажу	(24 077)	89 368
Реалізовані доходи/(витрати) за операціями з цінними паперами, наявними для продажу, рекласифіковані до звіту про фінансові результати	2 426	(36 999)
Податок на прибуток, пов'язаний із компонентами іншого сукупного доходу	1 625	(4 486)
Чистий інший сукупний (збиток)/прибуток, що підлягає рекласифікації до складу прибутку або збитку в наступних періодах	(20 026)	47 883
<i>Інший сукупний дохід, який не буде рекласифіковано до звіту про фінансові результати у наступних періодах</i>		
Переоцінка будівель	(18 573)	92 827
Податок на прибуток, пов'язаний із компонентами іншого сукупного доходу	(23 475)	(20 642)
Чистий інший сукупний (збиток)/прибуток, що не підлягає перекласифікації до складу прибутку або збитку в наступних періодах	(42 048)	72 185
Інший сукупний (збиток)/дохід за рік, за вирахуванням податку	(62 074)	120 068
Всього сукупний (збиток)/дохід за рік	(1 916 005)	9 904

Підписано від імені Правління Відповідальною особою Банківської групи 31 травня 2016 року.

С.П. Черненко (Голова Правління)

І.О. Кожевин (Фінансовий директор)

О.О. Полещук (Головний бухгалтер)

Примітки на стор. 6-63 є невід'ємною частиною цієї консолідованої звітності.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Консолідований звіт Банківської групи про рух грошових коштів за 2015 рік

(у тисячах гривень)

	2015 рік	2014 рік
Грошові потоки від операційної діяльності		
Процентні доходи отримані	4 089 651	4 937 313
Процентні витрати сплачені	(3 155 752)	(2 662 661)
Комісійні доходи отримані	1 277 556	1 026 067
Комісійні витрати сплачені	(297 320)	(263 854)
Дохід, отриманий від торгівлі іноземною валютою	587 132	507 729
Дохід від операцій з цінними паперами	4 752	(123 053)
Дохід від операцій з фінансовими деривативами	(337 419)	(306 256)
Інші доходи отримані	156 062	117 439
Операційні витрати сплачені	(1 761 447)	(1 934 846)
Податок на прибуток сплачений	(16 921)	(47 032)
Грошові потоки, отримані від операційної діяльності, до зміни операційних активів та зобов'язань	546 294	1 250 846
<i>Чисте (збільшення)/зменшення операційних активів</i>		
Обов'язковий резерв у Національному банку України	489 340	542 283
Заборгованість інших банків	(557 597)	199 610
Цінні папери в торговому портфелі	(230 745)	346 387
Кредити клієнтам	3 756 302	(721 332)
Інші активи	1 198 519	693 803
<i>Чисте збільшення/(зменшення) операційних зобов'язань</i>		
Заборгованість перед Національним банком України	(704 620)	127 931
Заборгованість перед іншими банками	(88 599)	(915 247)
Кошти клієнтів	(3 452 690)	(3 772 765)
Інші зобов'язання	(596 490)	(611 432)
Чисті грошові кошти, отримані від / (використані в) операційній діяльності	359 714	(2 859 916)
Грошові потоки від інвестиційної діяльності		
Придбання основних засобів та нематеріальних активів	(516 307)	(189 901)
Надходження від продажу основних засобів та нематеріальних активів	159 732	18 648
Придбання цінних паперів, наявних для продажу	(57 933 415)	(32 160 108)
Продаж цінних паперів, наявних для продажу	58 780 650	34 319 030
Чисті грошові кошти, отримані від інвестиційної діяльності	490 660	1 987 669
Грошові потоки від фінансової діяльності		
Погашення облігацій	–	(105)
Сплата дивідендів	–	(6 000)
Збільшення акціонерного капітала	–	3 000
Погашення субординованого боргу	–	(84 348)
Надходження інших позикових коштів	22 400	10 400
Погашення інших позикових коштів	(247 192)	(829 107)
Чисті грошові кошти, використані у фінансовій діяльності	(224 792)	(906 160)
Вплив зміни курсів обміну на грошові кошти та їх еквіваленти	943 408	1 989 415
Чисте збільшення грошових коштів та їх еквівалентів	1 568 990	211 008
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року	4 209 444	3 998 436
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року (Примітка 6)	5 778 434	4 209 444

Підписано від імені Правління Відповідальною особою Банківської групи 31 травня 2016 року.

С.П. Черненко (Голова Правління)

І.О. Кожевин (Фінансовий директор)

О.О. Полещук (Головний бухгалтер)

Примітки на стор. 6-63 є невід'ємною частиною цієї консолідованої звітності.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Консолідований звіт Банківської групи про зміни власного капіталу за 2015 рік

(у тисячах гривень)

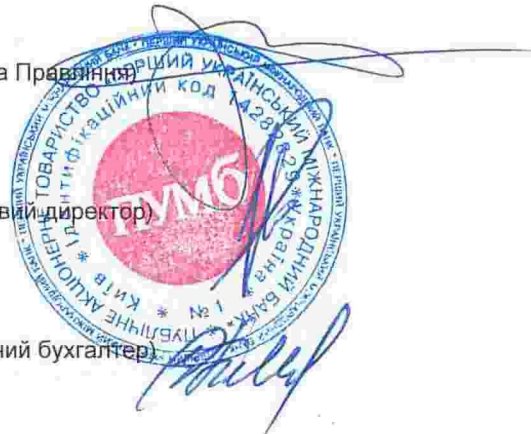
	Акціонер- ний капітал	Емісійний дохід	Резерв об'єднання	Резерв переоцінки основних засобів	Резерв переоцінки інвестицій- них цінних паперів, наявних для продажу	Резервний фонд	Нерозпо- ділений прибуток	Всього власного капіталу
Залишок на 1 січня 2014 року	3 694 099	56 798	34 266	714 622	(30 010)	7 396	1 446 270	5 923 441
Чистий прибуток за рік	-	-	-	-	-	-	(110 164)	(110 164)
Інший сукупний збиток за рік	-	-	-	72 185	47 883	-	-	120 068
Всього сукупний дохід за рік	-	-	-	72 185	47 883	-	(110 164)	9 904
Додаткова емісія	3 000	-	-	-	-	-	-	3 000
Перенесення прибутку в акціонерний капітал	1 957	-	-	-	-	-	(1 957)	-
Дивіденди	-	-	-	-	-	-	(6 000)	(6 000)
Перенесення резерву переоцінки основних засобів	-	-	-	(14 634)	-	-	14 634	-
Вибуття додаткового капіталу дочірньої компанії	-	-	-	-	-	-	(11 004)	(11 004)
Інші резерви, пов'язані зі страховою діяльністю	-	-	-	-	-	-	(2 254)	(2 254)
Залишок на 31 грудня 2014 року	3 699 056	56 798	34 266	772 173	17 873	7 396	1 329 525	5 917 087
Чистий збиток за рік	-	-	-	-	-	-	(1 853 931)	(1 853 931)
Інший сукупний дохід за рік	-	-	-	(42 048)	(20 026)	-	-	(62 074)
Всього сукупний збиток за рік	-	-	-	(42 048)	(20 026)	-	(1 853 931)	(1 916 005)
Перенесення суми впливу застосування МСБО (IAS) 29 (Примітка 21)	(132 858)	44 862	-	-	-	-	87 996	-
Інші зміни	2 466	-	-	-	-	-	(1 594)	872
Перенесення резерву об'єднання (Примітка 21)	-	-	(34 266)	-	-	-	34 266	-
Перенесення прибутку в акціонерний капітал	3 547	-	-	-	-	-	(3 547)	-
Розподіл до резервного фонду	-	-	-	-	-	1 475 430	(1 475 430)	-
Перенесення резерву переоцінки основних засобів	-	-	-	(11 478)	-	-	11 478	-
Залишок на 31 грудня 2015 року	3 572 211	101 660	-	718 647	(2 153)	1 482 826	(1 871 237)	4 001 954

Підписано від імені Правління Відповідальної особи Банківської групи 31 травня 2016 року.

С.П. Черненко (Голова Правління)

І.О. Кожевин (Фінансовий директор)

О.О. Полещук (Головний бухгалтер)

Примітки на стор. 6-63 є невід'ємною частиною цієї консолідованої звітності.

(у тисячах гривень)

1. Основна діяльність

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК» (далі – «Банк») було засновано 20 листопада 1991 року. Банк розпочав свою діяльність у квітні 1992 року. Банк надає повний спектр банківських послуг, включаючи залучення депозитів та надання кредитів, інвестування в цінні папери, платіжне обслуговування в Україні та переказ коштів за кордон, операції з обміну валют, випуск та процесінг платіжних карток.

Банк є учасником Фонду гарантування вкладів фізичних осіб з 2 вересня 1999 року (реєстраційне свідоцтво № 102 від 29 вересня 2009 року), що діє відповідно до Закону України № 2740-III «Про фонд гарантування вкладів фізичних осіб». Фонд гарантування вкладів фізичних осіб забезпечує повернення вкладникам депозитів до 200 тисяч гривень на одну особу (у 2014 році – 200 тисяч гривень).

Станом на 31 грудня 2015 та 2014 років акціонерами Банку є «СКМ ФІНАНС» (92,2% акціонерного капіталу), SCM HOLDINGS LIMITED (Кіпр) (7,7% акціонерного капіталу) та фізична особа (0,1% акціонерного капіталу). Фактичний контроль Банку здійснює громадянин України пан Р.Л. Ахметов.

Юридична адреса Банку: вул. Андріївська, 4, м. Київ, Україна. Станом на 31 грудня 2015 року Банк мав 6 регіональних центрів в Україні (на 31 грудня 2014 року – 7 регіональних центрів).

12 грудня 2013 року Банк придбав 100% акцій ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «БАНК РЕНЕСАНС КАПІТАЛ» (далі – «ПАТ «БРК»). Основним видом діяльності ПАТ «БРК» було надання банківських послуг фізичним особам на території України. 27 жовтня 2014 року загальні збори акціонерів ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК» прийняли рішення про об'єднання обох банків шляхом приєднання ПАТ «БРК» до Банку.

Переведення залишків з рахунків ПАТ «БРК» в облікову систему Банку було здійснено 15 березня 2015 року.

Ця консолідована звітність банківської групи, визначеної згідно з вимогами «Положення про порядок ідентифікації та визнання банківських груп», затвердженого постановою Правління Національного банку України від 9 квітня 2012 року № 134, включає звітність Банку, ПАТ «УАСК АСКА», ПАТ «Страхова компанія АСКО-Донбас Північний», ПАТ «УАСК АСКА-Життя», ТДВ «Страхова компанія «Іллічівська», ПАТ «Страхове товариство «Іллічівське», ТОВ «Інвестиційна Компанія ТЕСЕРА КАПІТАЛ» (далі – «Банківська група»). Банківська група ПАТ «ПУМБ» була визнана згідно з рішенням Комісії Національного банку України з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 19 липня 2013 року № 501, ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК» було погоджено відповідальною особою цієї Банківської групи.

2. Економічне середовище, в якому Банківська група здійснює діяльність

Банківська група здійснює свою діяльність в Україні. Попри те, що економіка України вважається ринковою, вона продовжує демонструвати певні особливості, властиві економіці, що розвивається. Такі особливості характеризуються, але не обмежуються, низьким рівнем ліквідності на ринках капіталу, високою інфляцією та значним дефіцитом балансу державних фінансів та зовнішньої торгівлі.

У 2015 році продовжувалось значне погіршення політичної та економічної ситуації в Україні. Політична та соціальна нестабільність, що виникла наприкінці 2013 року та поглибилась у 2014 році, у поєднанні з регіональними напруженнями призвели до відділення Автономної Республіки Крим та її приєднання до Російської Федерації та до повномасштабних збройних сутичок у певних частинах Донецької та Луганської областей. Ці чинники спричинили зниження основних економічних показників, збільшення дефіциту державного бюджету, зменшення валютних резервів Національного банку України та, як наслідок, подальше зниження кредитного рейтингу суверенного боргу України.

Політична напруженість негативно впливала на фінансовий ринок України, що призвело до суттєвого обмеження спроможності українських підприємств та банків залучати фінансування на міжнародних фондових та кредитних ринках. Ця ситуація призвела до подальшої девальвації гривні по відношенню до основних валют.

За 2015 рік офіційний обмінний курс гривні до долару США Національного банку України зріс на 52,21% з 15,768556 гривень за долар США на 1 січня 2015 року до 24,000667 гривень за долар США на 31 грудня 2015 року. Оскільки певна частина кредитів була видана в іноземних валютах, девальвація гривні по відношенню до цих валют чинить негативний вплив на спроможність позичальників обслуговувати кредити. Крім того, такі фактори, як зниження рівнів ліквідності та прибутковості корпоративного сектору негативно впливають на якість обслуговування кредитного портфелю Банківської групи. Події, які відбуваються в економіці країни, призводять також до зменшення вартості застави по кредитах та інших активних операціях Банківської групи. Керівництво Банківської групи аналізує кредити на предмет знецінення з урахуванням вище зазначених факторів ризику.

(у тисячах гривень)

2. Економічне середовище, в якому Банківська група здійснює діяльність (продовження)

У 2015 році банківська система України продовжила характеризуватися структурним профіцитом ліквідності, значним відтоком валютних коштів, високою вартістю ресурсів, низьким рівнем капіталізації та збитковістю. Темпи падіння депозитів у іноземній валюті (у доларовому еквіваленті) у річному вимірі досягла 32,1%. Попит на кредитні ресурси протягом 2015 року залишався слабким, що було обумовлено низькою економічною активністю, високими процентними ставками за користування коштами та посиленням вимог банків до позичальників. Водночас вагомим фактором, що впливав на зниження залишків кредитів банківської системи України, особливо наприкінці 2015 року, був статистичний ефект через ліквідацію низки банків. Протягом 2015 року також тривала тенденція до скорочення обсягів кредитування в іноземній валюті – загалом на 20,3% за підсумками року.

Уряд зобов'язався спрямувати свою політику на асоціацію з Європейським Союзом, реалізувати комплекс реформ, націлених на усунення існуючого дисбалансу в економіці, державних фінансах та державному управлінні, а також поліпшення інвестиційного клімату. Стабілізація економіки України у найближчому майбутньому залежить від успішності дій, яких вживає уряд, та забезпечення безперервної фінансової підтримки України з боку міжнародних донорів та міжнародних фінансових установ.

При складанні цієї звітності враховувалися відомі та оцінювані результати вищезазначених подій на фінансовий стан і результати діяльності Банківської групи у звітному періоді. Керівництво стежить за станом розвитку поточної ситуації і вживає заходів, за необхідності, для мінімізації будь-яких негативних наслідків наскільки це можливо. Подальший негативний розвиток подій у політичних, макроекономічних умовах та/або умовах зовнішньої торгівлі може і далі негативно впливати на фінансовий стан та результати діяльності Банківської групи у такий спосіб, що наразі не може бути визначений.

3. Основа підготовки інформації

Загальна інформація

Ця звітність підготовлена відповідно до вимог «Положення про порядок регулювання діяльності банківських груп» затвердженого постановою Правління Національного банку України від 20 червня 2012 року № 254, на основі принципу первісної вартості, за винятком фінансових інструментів та інвестиційної власності, що визнаються за справедливою вартістю, будівель та предметів мистецтва, що визнаються за переоціненою вартістю. Зазначені основні принципи облікової політики застосовувались Банківською групою послідовно протягом всіх представлених звітних періодів, якщо не було зазначено інше.

Облік інфляції

Україна вважалася країною з гіперінфляційною економікою протягом десятирічного періоду, що закінчився 31 грудня 2000 року. Тому Банківська група застосовувала МСБО 29 «Фінансова звітність в умовах гіперінфляції». Вплив застосування МСБО 29 полягає в тому, що немонетарні статті були перераховані в одиниці виміру, які були дійсні на 31 грудня 2000 року, із застосуванням індексу споживчих цін, і ці перераховані показники були покладені в основу облікових записів в наступних облікових періодах.

4. Основні принципи облікової політики

У звітному році Банківська група застосовує нижченаведені переглянуті МСФЗ, які вступили в силу для річних періодів, що починаються 1 січня 2015 року або після цієї дати.

Поправки до МСФЗ (IAS) 19 – «Програми з визначеною виплатою: Внески працівників»

МСФЗ (IAS) 19 вимагає від компанії враховувати внески з боку працівників або третіх осіб при відображенні в обліку програм з визначеною виплатою. У разі якщо такі внески пов'язані з послугами, вони повинні відноситися на періоди надання послуг шляхом зменшення вартості послуг. Поправки уточнюють, що якщо величина внесків не залежить від стажу роботи, компанія має право визнавати їх як зменшення вартості послуг в тому періоді, в якому надані відповідні послуги, а не розподіляти ці внески за періодами надання послуг. Дані поправки не впливають на Банківську групу, оскільки Банківська група не має програм з визначеною виплатою, які передбачають внески з боку працівників або третіх осіб.

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Щорічні удосконалення МСФЗ, період 2010-2012 років

Дані удосконалення вступають в силу з 1 липня 2014 року і вперше застосовуються Банківською групою у цій звітності. Вони включають нижчезазначені зміни.

МСФЗ (IFRS) 2 «Платіж на основі акцій»

Поправка застосовується перспективно і роз'яснює різні питання, що стосуються визначення термінів «умова досягнення результатів» і «умова періоду надання послуг», які є умовами наділення правами, в т.ч. наступні моменти:

- ▶ умова досягнення результатів повинна містити умову періоду надання послуг;
- ▶ цільовий показник результатів діяльності повинен бути досягнутий протягом періоду надання послуг контрагентом;
- ▶ цільовий показник результатів діяльності може відноситися як до операцій або діяльності самої компанії, так і до операцій або діяльності іншої компанії, що входить в ту ж групу;
- ▶ умова досягнення результатів діяльності може бути ринковою або неринковою;
- ▶ якщо контрагент незалежно від причини припиняє надавати послуги протягом періоду наділення правами, то умова періоду надання послуг не виконується.

Дані поправки не вплинули на облікову політику Банківської групи.

МСФЗ (IFRS) 3 «Об'єднання бізнесу»

Поправка застосовується перспективно і роз'яснює, що всі угоди про умовну винагороду, що класифікована як зобов'язання (або актив), що виникають в результаті об'єднання бізнесу, повинні згодом оцінюватися за справедливою вартістю через прибуток або збиток незалежно від того, чи потрапляють вони в сферу застосування МСФЗ (IFRS) 9 (або МСФЗ (IAS) 39, де можна застосувати). Дана поправка не впливає на облікову політику Банківської групи.

МСФЗ (IFRS) 13 «Короткострокова дебіторська та кредиторська заборгованість» – поправки до МСФЗ (IFRS) 13 «Оцінка справедливої вартості»

Дана поправка до МСФЗ (IFRS) 13 роз'яснює в «Підставах для висновків», що короткострокова дебіторська і кредиторська заборгованість без встановлених процентних ставок може враховуватися в сумі виставленого рахунку, якщо ефект дисконтування є несуттєвим. Такий підхід відповідає поточній обліковій політиці Банківської групи і тому дана поправка не впливає на її облікову політику.

МСФЗ (IAS) 16 «Основні засоби» і МСФЗ (IAS) 38 «Нематеріальні активи»

Поправки застосовуються ретроспективно і роз'яснюють положення МСФЗ (IAS) 16 і МСФЗ (IAS) 38, в яких йдеться про те, що актив може бути переоцінений на основі спостережуваних даних щодо його валової або чистої балансової вартості. Крім того, накопичена амортизація визначається як різниця між валовою балансовою вартістю активу і його балансовою вартістю. Дана поправка не впливає на облікову політику Банку.

МСФЗ (IAS) 24 «Розкриття інформації щодо зв'язаних сторін»

Поправка застосовується ретроспективно і роз'яснює, що керуюча компанія (компанія, що надає послуги ключового управлінського персоналу) є пов'язаною стороною і включається в розкриття інформації щодо пов'язаних сторін. Крім того, організація, яка залучає керуючу компанію, повинна розкривати інформацію про витрати на послуги керуючої компанії. Дана поправка не впливає на Банківську групу, так як вона не залучає інші компанії для надання послуг ключового управлінського персоналу.

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Щорічні удосконалення МСФЗ, період 2011-2013 років

Дані удосконалення вступають в силу з 1 липня 2014 року і вперше застосовуються Банківською групою у цій звітності. Вони включають нижчезазначені зміни.

МСФЗ (IFRS) 3 «Об'єднання бізнесу»

Поправка застосовується перспективно і роз'яснює порядок використання винятків зі сфери застосування МСФЗ (IFRS) 3:

- ▶ зі сфери застосування МСФЗ (IFRS) 3 виключаються всі об'єкти спільної діяльності, а не тільки спільні підприємства;
- ▶ цей виняток застосовується лише для обліку в фінансовій звітності самого об'єкта спільної діяльності.

Банківська група не є об'єктом спільної діяльності і, відповідно, дана поправка не відноситься до Банківської групи.

МСФЗ (IFRS) 13 «Оцінка справедливої вартості»

Поправка застосовується перспективно і роз'яснює, що виключення в МСФЗ (IFRS) 13, що передбачає можливість оцінки справедливої вартості на рівні портфеля, може застосовуватися не тільки до фінансових активів та фінансових зобов'язань, але також до інших договорів у сфері застосування МСФЗ (IFRS) 9 (або МСФЗ (IAS) 39, де можна застосувати). Банківська група не застосовує виключення в МСФЗ (IFRS) 13, що передбачає можливість оцінки справедливої вартості на рівні портфеля.

МСФЗ (IAS) 40 «Інвестиційна власність»

Опис додаткових послуг в МСФЗ (IAS) 40 відрізняється від інвестиційної власності і нерухомості, зайнятої власником (тобто, основних засобів). Поправка застосовується перспективно і роз'яснює, що для визначення того, чи є угода придбанням активу чи об'єднанням бізнесу, використовуються положення МСФЗ (IFRS) 3, а не опис додаткових послуг в МСФЗ (IAS) 40. У попередніх періодах Банківська група застосовувала МСФЗ (IFRS) 3, а не МСФЗ (IAS) 40 для визначення того, чи є угода придбанням активу або об'єднанням бізнесу. Таким чином, дана поправка не впливає на облікову політику Банківської групи.

Об'єднання компаній, які знаходяться під спільним контролем

Об'єднання компаній, які знаходяться під спільним контролем, відображаються у звітності за методом «попередніх залишків (predecessor values method)». Відповідно до цього методу після об'єднання компаній дані у звітності представляються у вигляді об'єднаних даних обох компаній, починаючи з самого раннього періоду, що розкривається у звітності. Активи та зобов'язання приєднаної компанії відображаються у звітності об'єднаної компанії аналогічно консолідації відповідних статей дочірньої компанії у звітності материнської компанії після виключення внутрішньогрупових залишків та оборотів. Різниця між отриманим результатом об'єднання та консолідованими сумами активів і зобов'язань, визначеними із використанням методу «попередніх залишків», визнається у звітності як зміна капіталу у вигляді окремого резерву. У результаті об'єднання компаній, які знаходяться під спільним контролем, із використанням цього методу гудвіл не виникає.

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Фінансові активи

Основні терміни оцінки

Фінансові інструменти відображаються за справедливою вартістю або амортизованою вартістю залежно від їх класифікації. Нижче описано ці методи оцінки.

Справедлива вартість – це ціна, яка була би отримана за продаж активу або сплачена за передачу зобов'язання у звичайній операції на головному (або найсприятливішому) ринку на дату оцінки за поточних ринкових умов (тобто вихідна ціна), незалежно від того, чи спостерігається така ціна безпосередньо, чи оцінена за допомогою іншої методики оцінювання.

Для оцінки справедливої вартості Банківська група застосовує три рівня ієрархії справедливої вартості вхідних даних для методик оцінювання.

Вхідні дані 1-го рівня – це ціни котирування (некориговані) на активних ринках на ідентичні активи або зобов'язання, до яких суб'єкт господарювання може мати доступ на дату оцінки.

Вхідні дані 2-го рівня – це вхідні дані (окрім цін котирування, віднесених до 1-го рівня), які можна спостерігати для активу чи зобов'язання, прямо або опосередковано.

Вхідні дані 3-го рівня – це вхідні дані для активу чи зобов'язання, яких немає у відкритому доступі.

Оцінка справедливої вартості передбачає, що угода з продажу активу або передачі зобов'язання відбувається:

- ▶ або на головному ринку для даного активу або зобов'язання;
- ▶ або, за умови відсутності головного ринку, на найбільш сприятливому ринку для даного активу або зобов'язання.

У Банківської групи повинен бути доступ до головного або найбільш сприятливого ринку. Справедлива вартість активу або зобов'язання оцінюється з використанням припущень, які використовувались би учасниками ринку при визначенні ціни активу або зобов'язання, при цьому передбачається, що учасники ринку діють в своїх кращих інтересах. Оцінка справедливої вартості нефінансового активу враховує можливість учасника ринку генерувати економічні вигоди від використання активу найвигіднішим та найкращим чином або його продажу іншому учаснику ринку, який буде використовувати даний актив найвигіднішим та найкращим чином.

Банківська група використовує такі методики оцінки, які є прийнятними в обставинах, що склалися, і для яких доступні дані, достатні для оцінки справедливої вартості, при цьому максимально використовуючи доцільні спостережувані вихідні дані і мінімально використовуючи вихідні дані, що не спостерігаються.

Витрати на проведення операції – це притаманні витрати, що безпосередньо пов'язані із придбанням, випуском або вибуттям фінансового інструмента. Притаманні витрати – це витрати, що не були б понесені, якби операція не здійснювалась. Витрати на проведення операції включають виплати та комісійні, сплачені агентам (у тому числі співробітникам, які виступають як агенти), консультантам, брокерам та дилерам; збори, які сплачуються регулюючим органам та фондовим біржам, а також податки та збори, що стягуються при перереєстрації права власності. Витрати на проведення операції не включають премій або дисконтів за борговими зобов'язаннями, витрат на фінансування, внутрішніх адміністративних витрат чи витрат на зберігання.

Амортизована вартість – це вартість при первісному визнанні фінансового інструмента плюс нараховані проценти за мінусом погашення основного боргу та будь-якого зменшення вартості щодо понесених збитків від знецінення. Нараховані проценти включають амортизацію відстрочених витрат за угодою при первісному визнанні та будь-яких премій або дисконту від суми погашення із використанням методу ефективної процентної ставки. Нараховані процентні доходи та нараховані процентні витрати, в тому числі нарахований купонний дохід та амортизований дисконт або премія (у тому числі відстрочені комісії при первісному визнанні, якщо такі є), не відображаються окремо, а включаються до балансової вартості відповідних статей консолідованого звіту про фінансовий стан.

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Фінансові активи (продовження)

Метод ефективної процентної ставки – це метод визнання процентних доходів або процентних витрат протягом відповідного періоду з метою отримання постійної процентної ставки (ефективної процентної ставки) від балансової вартості інструмента. Ефективна процентна ставка – це процентна ставка, за якою розрахункові майбутні грошові виплати або надходження (без урахування майбутніх збитків за кредитами) точно дисконтуються протягом очікуваного терміну дії фінансового інструмента або, у відповідних випадках, протягом коротшого терміну до чистої балансової вартості фінансового інструмента. Ефективна процентна ставка використовується для дисконтування грошових потоків по інструментах із плаваючою ставкою до наступної дати зміни процентної ставки, за винятком премії чи дисконту, які відображають кредитний спред понад плаваючу ставку, встановлену для даного інструмента, або інших змінних факторів, які не змінюються залежно від ринкових ставок. Такі премії або дисконти амортизуються протягом всього очікуваного терміну дії інструмента. Розрахунок поточної вартості включає всі комісійні та виплати, сплачені або отримані сторонами договору, та складають невід'ємну частину ефективної процентної ставки.

Первісне визнання активів

Фінансові активи класифікуються як фінансові активи за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку, кредити і дебіторська заборгованість, інвестиції, утримувані до погашення, або фінансові активи, наявні для продажу. При первісному визнанні фінансові активи оцінюються за справедливою вартістю плюс (у випадку, якщо інвестиції не класифікуються як фінансові активи за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку) витрати, безпосередньо пов'язані зі здійсненням операції. Під час первісного визнання фінансових активів Банківська група відносить їх до відповідної категорії.

Дата визнання

Всі стандартні операції з купівлі-продажу фінансових активів визнаються на дату розрахунку, тобто на дату, коли Банківська група отримує або передає актив. До стандартних операцій з купівлі-продажу відносяться операції з купівлі або продажу фінансових активів, в межах яких передбачається передача активів у строки, встановлені законодавством або прийняті на ринку.

Оцінка на звітну дату

Фінансові активи за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат, та фінансові активи, наявні для продажу, оцінюються за справедливою вартістю; інші фінансові активи оцінюються за амортизованою вартістю.

Знецінення фінансових активів

У кінці кожного звітного періоду Банківська група визначає, чи існують об'єктивні ознаки знецінення фінансового активу або групи фінансових активів. Вважається, що фінансовий актив або група фінансових активів зазнали знецінення тільки в разі наявності об'єктивних ознак знецінення в результаті однієї або більше подій, що відбулись після первісного визнання фінансового активу («збиткова подія»), і така подія (чи події) впливає на суму або час очікуваних майбутніх грошових потоків від фінансового активу або групи фінансових активів, які можна достовірно визначити. Об'єктивна ознака знецінення може включати свідчення, що позичальник або група позичальників зазнає суттєвих фінансових труднощів, несплату або прострочення сплати процентів чи основної суми, ймовірність визнання їх банкрутами або призначення іншої фінансової реорганізації, і коли наявна інформація свідчить про вимірне зменшення очікуваних майбутніх грошових потоків, наприклад, зміни у простроченій заборгованості чи економічній ситуації, що пов'язують з неспроможністю погасити зобов'язання (дефолт).

Класифікація фінансових активів

Фінансові активи, що переоцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток

Фінансові активи, що класифікуються в якості призначених для торгівлі, включаються до категорії «фінансові активи, що переоцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток». Фінансові активи класифікуються в якості призначених для торгівлі, якщо вони були придбані з метою продажу в найближчому майбутньому. Похідні інструменти також класифікуються як призначені для торгівлі, за виключенням випадків, коли вони являються собою ефективні інструменти хеджування. Доходи та витрати за фінансовими активами, призначеними для торгівлі, відображаються в складі прибутку або збитку.

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Класифікація фінансових активів (продовження)

Кредити та дебіторська заборгованість

Кредити та дебіторська заборгованість – це непохідні фінансові активи з фіксованими або визначеними платежами, що не котируються на активному ринку. Угоди за ними не укладаються з метою негайного або короткострокового перепродажу та не класифікуються як фінансові активи за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку або фінансові активи, наявні для продажу. Такі активи відображаються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної процентної ставки. Прибутки та збитки за такими активами відображаються у консолідованому звіті про фінансові результати при списанні або зменшенні корисності кредитів та дебіторської заборгованості, доходи визнаються у процесі амортизації.

Цінні папери, наявні для продажу

Фінансові активи, наявні для продажу, являють собою непохідні фінансові активи, класифіковані як наявні для продажу або ті, що не включені до категорії фінансових активів за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку, фінансові активи, утримувані до погашення, або кредити і дебіторська заборгованість. Після первісного визнання в обліку фінансові активи, наявні для продажу, оцінюються за справедливою вартістю, за винятком акцій, які обліковуються за собівартістю, при цьому прибутки та збитки відображаються у складі іншого сукупного доходу до моменту вибуття або знецінення інвестиції. У цьому випадку сукупний прибуток або збиток, раніше відображений у складі іншого сукупного доходу, включається до фінансового результату. При цьому проценти, що розраховуються за методом ефективної процентної ставки, відображаються у консолідованому звіті про фінансові результати.

Грошові кошти та їх еквіваленти

Еквіваленти грошових коштів утримуються з метою виконання короткострокових грошових зобов'язань, а не для інвестиційних або інших цілей. Для того, щоб інвестиція кваліфікувалась як еквівалент грошових коштів, вона повинна вільно конвертуватись у відому грошову суму і мати незначний ризик зміни вартості. Грошові кошти та їх еквіваленти включають залишки на кореспондентських рахунках та депозити «овернайт», розміщені в інших банках, депозитні сертифікати НБУ зі строком погашення до 1 робочого дня, грошові кошти в касі та в дорозі та кошти на рахунках в Національному банку України (далі – «НБУ»), за винятком обов'язкових резервів та нарахованих процентів. Залишки грошових коштів обов'язкового резерву в НБУ обліковуються за амортизованою вартістю і являють собою обов'язкові резервні депозити. Банківська група не використовує грошові кошти обов'язкового резерву для фінансування повсякденних операцій і, відповідно, не вважає їх компонентами грошових коштів та їх еквівалентів для цілей складання консолідованого звіту про рух грошових коштів.

Договори «репо»

Договори продажу та зворотного викупу цінних паперів (договори «репо») відображаються у звітності як забезпечені операції фінансування. Цінні папери, продані за договорами «репо», продовжують відображатись у консолідованому звіті про фінансовий стан. Цінні папери не рекласифікуються у консолідованому звіті про фінансовий стан, якщо у продавця немає права на продаж або повторну заставу цих цінних паперів за умовами договору або загальноприйнятої практики. За наявності таких прав, вони рекласифікуються в цінні папери, передані у заставу за договорами «репо». Відповідні зобов'язання включаються до складу заборгованості перед іншими банками або інших позикових коштів.

Придбання цінних паперів за договорами зворотного продажу (зворотного «репо») відображається в складі заборгованості кредитних установ або кредитів клієнтам. Різниця між ціною продажу та ціною зворотної покупки розглядається як процентний дохід і нараховується протягом строку дії договорів «репо» за методом ефективної ставки процента.

Векселі

Векселі включаються до складу цінних паперів, наявних для продажу, або до складу кредитів клієнтам, в залежності від цілей та умов їх придбання, та визнаються і у подальшому переоцінюються у відповідності до облікової політики, яка застосовується до цих категорій активів.

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Знецінення фінансових активів

Заборгованість інших банків та кредити клієнтам

Що стосується заборгованості інших банків та кредитів клієнтам, які відображаються за амортизованою вартістю, Банківська група спочатку визначає, чи існують об'єктивні ознаки знецінення фінансових активів, кожен з яких окремо є суттєвим, а також сукупні ознаки знецінення фінансових активів, кожен з яких окремо не є суттєвим. У випадку, якщо об'єктивні ознаки знецінення розглянутого окремо фінансового активу (суттєвого або несуттєвого) відсутні, цей актив включається до групи фінансових активів зі схожими характеристиками кредитного ризику. Така група фінансових активів оцінюється в сукупності на предмет знецінення. Активи, що оцінюються окремо на предмет знецінення, і стосовно яких визнається або продовжує визнаватися збиток від знецінення, не включаються до колективної оцінки на предмет знецінення.

За наявності об'єктивних ознак понесення збитку в результаті знецінення фінансових активів, сума збитку визначається як різниця між балансовою вартістю активів та поточною вартістю очікуваних майбутніх грошових потоків за винятком майбутніх очікуваних збитків за кредитом, які ще не були понесені. Балансова вартість активу зменшується на суму резерву. Сума збитку визнається у консолідованому звіті про фінансові результати. Нарахування процентного доходу продовжується на зменшену балансову вартість за первісною ефективною процентною ставкою активу. Якщо в наступному році сума збитку від знецінення збільшується або зменшується у зв'язку з подією, що відбулася після визнання збитку від знецінення, то раніше визнаний збиток від знецінення збільшується або зменшується шляхом коригування резерву під збитки від знецінення. Кредити і відповідний резерв списуються, коли немає реальних перспектив майбутнього повернення активу, а вся застава була реалізована або передана Банківській групі. Подальше відшкодування активу, який був списаний, кредитується на рахунок збитку від знецінення у консолідованому звіті про фінансові результати.

Поточна вартість очікуваних майбутніх грошових потоків дисконтується за первісною ефективною процентною ставкою фінансового активу. Якщо кредит має змінну процентну ставку, ставкою дисконтування для оцінки будь-якого збитку від знецінення є поточна ефективна процентна ставка.

Розрахунок поточної вартості очікуваних майбутніх грошових потоків забезпеченого заставою фінансового активу відображає грошові потоки, що можуть виникнути в результаті звернення стягнення на предмет застави за вирахуванням витрат на отримання та продаж забезпечення, незалежно від вірогідності звернення стягнення на предмет застави.

Для цілей колективної оцінки знецінення фінансові активи групуються на підставі внутрішньої системи класифікації кредитів Банківської групи, яка враховує характеристики кредитного ризику, наприклад, вид активу, галузь, категорія забезпечення, строк прострочення та інші відповідні чинники.

Майбутні грошові потоки від групи фінансових активів, які колективно оцінюються на предмет знецінення, визначають на підставі минулого досвіду збитків за активами з характеристиками кредитного ризику, який схожий з ризиком, притаманним Банківській групі. Минулий досвід збитків коригується на підставі поточної наявної інформації для відображення впливу поточних умов, які не вплинули на минулі періоди, на яких ґрунтується минулий досвід збитків, та для усунення впливу умов, які в даний час не існують. Оцінки змін майбутніх грошових потоків відображають і безпосередньо пов'язані зі змінами у відповідній наявній інформації кожного року (наприклад, зміни у рівні безробіття, цінах на нерухомість, товарних цінах, платіжному статусі та інших чинниках, що свідчать про понесені збитки в групі активів та їх розмір). Методологія та припущення, які використовуються для оцінки майбутніх грошових потоків, регулярно переглядаються з метою зменшення будь-яких різниць між оцінкою збитків та фактично понесеними збитками.

Фінансові інвестиції, наявні для продажу

На кожен дату консолідованого звіту про фінансовий стан Банківська група визначає наявність об'єктивних ознак знецінення інвестиції або групи інвестицій.

Значне або тривале зменшення справедливої вартості дольової інвестиції, наявної для продажу, до рівня нижче первісної вартості, свідчить про те, що ця інвестиція знецінена. В разі наявності ознак знецінення, кумулятивний збиток, що визначається як різниця між вартістю придбання та поточною справедливою вартістю, за вирахуванням будь-якого збитку від знецінення цієї інвестиції, визнаного раніше у консолідованому звіті про фінансові результати, виключається з іншого сукупного доходу і визнається у консолідованому звіті про фінансові результати. Збитки від знецінення дольових інвестицій не сторнуються у консолідованому звіті про фінансові результати. Збільшення їх справедливої вартості після знецінення визнається у складі іншого сукупного доходу.

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Знецінення фінансових активів (продовження)

Що стосується інвестицій в боргові зобов'язання, класифікованих як наявні для продажу, знецінення оцінюються на підставі аналогічних критеріїв, що і для фінансових активів, відображених за амортизованою вартістю. Майбутній процентний дохід ґрунтується на зменшеній балансовій вартості і нараховується за процентною ставкою, що використовувалась для дисконтування майбутніх грошових потоків з метою оцінки збитку від знецінення. Якщо у наступному році справедлива вартість інвестиції в боргові зобов'язання збільшується і таке збільшення може бути об'єктивно пов'язане з подією, що відбулася після визнання збитку від знецінення у консолідованому звіті про фінансові результати, збиток від знецінення сторнується у консолідованому звіті про фінансові результати.

Реструктуризація фінансових активів

В усіх можливих випадках, Банківська група намагається реструктуризувати кредити, а не вступати в права володіння заставою, задля чого подовжуються строки погашення та погоджуються нові умови надання кредиту. Як тільки умови надання кредиту переглянуті, кредит більше не вважається простроченим. Керівництво постійно переглядає реструктуризовані кредити для отримання впевненості в тому, що всі критерії задовольняються і майбутнє погашення ймовірно відбудеться. Результат реструктуризації за рік відображається Банківською групою у консолідованому звіті про фінансові результати.

Припинення визнання фінансових активів

Банківська група припиняє визнання фінансового активу (або, якщо стосовно, частини фінансового активу або частини групи аналогічних фінансових активів) у разі (i) закінчення дії прав на отримання грошових надходжень від такого активу або (ii) коли Банківська група передала належні їй права на отримання грошових надходжень від фінансового активу або зберегла права на отримання грошових надходжень від фінансового активу з одночасним прийняттям на себе зобов'язання виплатити їх у повному обсязі третій особі без суттєвих затримок, і (iii) при цьому Банківська група або (a) передала практично всі ризики й вигоди, пов'язані з таким активом, або (б) ані передала, ані зберегла за собою практично всі ризики та вигоди, пов'язані з ним, але при цьому не зберегла контроль над активом. Контроль зберігається, коли контрагент не має практичної можливості повністю продати актив непов'язаній стороні, не встановлюючи при цьому обмежень на продаж.

Фінансові зобов'язання

Первісне визнання

Фінансові зобов'язання класифікуються, відповідно, як фінансові зобов'язання за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку та інші фінансові зобов'язання. При первісному визнанні фінансові зобов'язання оцінюються за справедливою вартістю за вирахуванням витрат, безпосередньо пов'язаних зі здійсненням операції, якщо зобов'язання не належать до категорії фінансових зобов'язань за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат. Під час первісного визнання фінансових зобов'язань Банківська група відносить їх до відповідної категорії.

Класифікація фінансових зобов'язань

Позикові кошти

Випущені фінансові інструменти або їх компоненти класифікуються як зобов'язання, якщо суть договірних домовленостей полягає в тому, що Банківська група має зобов'язання передати кошти або інші фінансові активи контрагенту або виконати зобов'язання в інший спосіб, ніж обмін фіксованої суми грошових коштів або інших фінансових активів на фіксовану кількість власних дольових інструментів. Такі інструменти включають заборгованість перед НБУ, заборгованість перед іншими банками, кошти клієнтів, субординований борг, випущені єврооблігації та інші позикові кошти. Прибутки та збитки, пов'язані з вказаними зобов'язаннями, відображаються у консолідованому звіті про фінансові результати при припиненні визнання позикових коштів, витрати визнаються у процесі амортизації.

Субординований борг

Субординований борг являє собою довгострокові угоди про надання позикових коштів, які у випадку невиконання Банківською групою своїх зобов'язань є вторинними по відношенню до основних боргових зобов'язань Банківської групи. Субординований борг обліковується за амортизованою вартістю.

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Класифікація фінансових зобов'язань (продовження)

Фінансові гарантії

Фінансові гарантії – це безвідкличні гарантії здійснення платежу у випадку, якщо клієнт виявиться неспроможним виконати свої зобов'язання перед третіми особами. Їм притаманний однаковий з кредитами ризик. Фінансові гарантії спочатку визнаються за справедливою вартістю, яка зазвичай ґрунтується на сумі отриманої комісії. Амортизація на цю суму нараховується лінійним методом протягом строку існування зобов'язання. На кожну звітну дату фінансові гарантії оцінюються за більшою з двох сум: (i) неамортизованим залишком відповідної суми при первісному визнанні або (ii) найкращим чином розрахованих витрат, необхідних для погашення зобов'язання на звітну дату. Будь-яке збільшення зобов'язання за фінансовими гарантіями відображається у консолідованому звіті про фінансові результати.

Інші зобов'язання, пов'язані з кредитуванням

В ході звичайної діяльності Банківська група бере на себе інші зобов'язання, пов'язані з кредитуванням, включаючи зобов'язання з надання кредитів та акредитиви. У разі якщо збиток вважається ймовірним, нараховується резерв під інші зобов'язання, пов'язані з кредитуванням.

Оцінка на звітну дату

Фінансові зобов'язання за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку оцінюються за справедливою вартістю, а інші фінансові зобов'язання – за амортизованою вартістю.

Припинення визнання фінансових зобов'язань

Визнання фінансового зобов'язання припиняється в разі погашення, анулювання або закінчення строку дії відповідного зобов'язання.

При заміні одного існуючого фінансового зобов'язання іншим зобов'язанням перед тим самим кредитором на суттєво відмінних умовах або у випадку внесення суттєвих змін до умов існуючого зобов'язання, визнання первісного зобов'язання припиняється, а нове зобов'язання відображається в обліку з визнанням різниці в балансовій вартості зобов'язань у консолідованому звіті про фінансові результати.

Взаємозалік

Взаємозалік фінансових активів та зобов'язань з відображенням чистого підсумку у консолідованому звіті про фінансовий стан здійснюється тільки за наявності юридично закріпленого права здійснювати взаємозалік і наміру реалізувати актив одночасно з погашенням зобов'язання. Це, як правило, не виконується щодо генеральних угод про взаємозалік, і відповідні активи і зобов'язання відображаються в консолідованому звіті про фінансовий стан в повній сумі.

Похідні фінансові інструменти

У ході своєї звичайної діяльності Банківська група використовує різні похідні фінансові інструменти, включаючи форвардні контракти і угоди валютного свопу на валютних ринках і ринках капіталу. Ці фінансові інструменти утримуються для торгівлі та відображаються за справедливою вартістю. Справедлива вартість визначається на основі ринкових котирувань або моделей оцінки, що ґрунтуються на поточній ринковій і договірній вартості відповідних інструментів та інших факторах. Похідні фінансові інструменти з позитивною справедливою вартістю відображаються в складі активів, а з від'ємною справедливою вартістю – у складі зобов'язань. Доходи та витрати від операцій із зазначеними інструментами відображаються у консолідованому звіті про фінансові результати як прибуток за вирахуванням збитків від похідних фінансових інструментів.

Банківські метали

У ході своєї діяльності Банківська група здійснює прийняття банківських металів та їх продаж протягом короткого періоду часу після прийняття з метою отримання прибутку від короткострокових коливань ціни чи маржі дилера. Банківські метали обліковуються у складі інших активів, а прибуток чи збитки визнаються у складі інших доходів.

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Заставне майно, що перейшло у власність Банківської групи

Заставне майно, що перейшло у власність Банківської групи – це нефінансові активи, отримані Банківською групою при врегулюванні прострочених кредитів. Ці активи спочатку визнаються за справедливою вартістю та включаються до будівель та обладнання, інших фінансових активів чи товарно-матеріальних запасів у складі інших активів в залежності від їх природи, а також намірів Банківської групи щодо відшкодування вартості цих активів, а в подальшому переоцінюються і обліковуються відповідно до облікової політики для цих категорій активів.

Основні засоби

Основні засоби, крім будівель та предметів мистецтва, придбані після 31 грудня 2000 року, обліковуються за первісною вартістю, за вирахуванням накопиченої амортизації та будь-якого резерву під знецінення, у разі необхідності.

Після первісного визнання за первісною вартістю будівлі та предмети мистецтва Банківської групи відображаються за переоціненою вартістю, яка є справедливою вартістю на дату переоцінки, за вирахуванням будь-якої накопиченої амортизації та будь-якого накопиченого резерву під знецінення. Переоцінка проводиться достатньо регулярно для того, щоб балансова вартість суттєво не відрізнялася від тієї, що була б визначена із застосуванням справедливої вартості.

Збільшення балансової вартості від переоцінки визнається у складі іншого сукупного доходу, за винятком сум сторнування попереднього зменшення вартості даного активу, визнаного у консолідованому звіті про фінансові результати. В цьому разі сума збільшення вартості активу відноситься на фінансовий результат. Зменшення балансової вартості активу в результаті переоцінки визнається у консолідованому звіті про фінансові результати, за винятком безпосереднього заліку такого зменшення проти попереднього приросту вартості за тим самим активом, визнаним у складі резерву переоцінки будівель і відображеним в інших сукупних доходах.

Коли об'єкт будівель переоцінюється, накопичена до дати переоцінки амортизація перераховується пропорційно зміні загальної балансової вартості активу таким чином, щоб балансова вартість активу після переоцінки дорівнювала переоціненій вартості.

Резерв переоцінки відноситься безпосередньо до нерозподіленого прибутку в тому випадку, якщо сума переоцінки реалізована, тобто коли актив реалізується або списується чи в процесі використання цього активу Банківською групою. В останньому випадку реалізована переоцінка являє собою різницю між амортизацією на основі переоціненої балансової вартості активу та амортизацією на основі його первісної вартості.

Незавершене будівництво обліковується за первісною вартістю за вирахуванням резерву під знецінення. Після завершення активи, готові до використання, переводяться до категорії будівель або удосконалень орендованого майна за їх балансовою вартістю. Амортизація на незавершене будівництво не нараховується до введення активу в експлуатацію.

На кожну звітну дату балансова вартість основних засобів переглядається на предмет знецінення у разі виникнення події чи обставин, які вказують на ймовірність того, що балансову вартість цього активу буде неможливо відшкодувати. Якщо ознаки знецінення існують, керівництво Банківської групи розраховує вартість відшкодування, яка дорівнює справедливій вартості активу мінус витрати на продаж або вартості використання, залежно від того, яка з цих сум більша. Балансова вартість активу зменшується до суми відшкодування, а збиток від знецінення визнається у прибутку чи збитку за рік. Збиток від знецінення, відображений щодо будь-якого активу у минулих періодах, сторнується, якщо мали місце зміни в розрахунках, що використовувались для визначення вартості використання активу або його справедливої вартості за мінусом витрат на продаж.

Прибуток або збитки від вибуття активів, визначені шляхом порівняння суми надходжень від вибуття та балансової вартості активу, визнаються у прибутку чи збитку за рік (у складі операційних доходів чи витрат).

Витрати на ремонтно-відновлювальні роботи відображаються по мірі їх здійснення у складі операційних витрат, крім випадків, коли такі витрати можна капіталізувати.

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Основні засоби (продовження)

Амортизація розраховується за лінійним методом протягом строків корисної експлуатації активів за таким річними нормами:

Будівлі	2%-5%	
Удосконалення орендованого майна	20%	або протягом строку оренди, якщо він менший за 5 років
Комп'ютери та інше обладнання	20-33%	

Предмети мистецтва не амортизуються. Ліквідаційна вартість, строки корисної експлуатації активів та метод нарахування амортизації переглядаються і, за необхідності, коригуються на кінець кожного звітного року.

Нематеріальні активи

Всі нематеріальні активи Банківської групи мають кінцевий строк корисної служби і включають капіталізоване програмне забезпечення та ліцензії.

Придбані ліцензії на комп'ютерне програмне забезпечення капіталізуються виходячи з витрат на придбання програмного забезпечення та введення його в експлуатацію. Витрати, безпосередньо пов'язані з розробкою унікальних програмних продуктів, які можуть бути ідентифіковані та контролюються Банківською групою, відображаються у складі нематеріальних активів, якщо ймовірно надходження економічних вигод, що перевищують витрати.

Капіталізовані витрати включають витрати на персонал, який займається розробкою програмного забезпечення, та відповідну частину накладних витрат. Всі інші витрати, пов'язані з програмним забезпеченням, наприклад, його обслуговуванням, відносяться на витрати по мірі їх здійснення. Капіталізоване програмне забезпечення та ліцензії амортизуються лінійним методом протягом очікуваного строку їх використання, який становить від 3 до 10 років.

Інвестиційна власність

Інвестиційна власність – це нерухоме майно, яким володіє Банківська група для отримання прибутку від надання його в оренду або від збільшення його вартості і яке сама Банківська група не займає.

Інвестиційна власність спочатку визнається за первісною вартістю і в подальшому визнається за справедливою вартістю, яка відображає кон'юнктуру ринку на звітну дату.

Прибуток та збитки в результаті зміни справедливої вартості інвестиційної власності відображаються у консолідованому звіті про фінансові результати як прибутки за вирахуванням збитків від переоцінки інвестиційної власності в тому році, в якому вони виникли.

Якщо інвестиційна нерухомість стає власністю, яку займає власник, вона перекласифіковується до основних засобів за поточною балансовою вартістю на дату декласифікації, яка далі підлягає амортизації.

Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість

Кредиторська заборгованість за основною діяльністю визнається, якщо контрагент виконав свої зобов'язання за угодою, і обліковується за амортизованою вартістю.

Акціонерний капітал

Прості акції класифікуються як капітал. Емісійний дохід являє собою перевищення внесків у капітал над номінальною вартістю випущених акцій. Прибуток або збитки від продажу викуплених власних акцій відображаються як коригування емісійного доходу.

Перерахунок іноземної валюти

Українська гривня є функціональною валютою Банківської групи, оскільки це валюта основного економічного середовища, в якому Банківська група здійснює свою діяльність. Операції в інших валютах розглядаються як операції в іноземній валюті. Монетарні активи та зобов'язання, деноміновані в іноземних валютах, перераховуються у функціональну валюту за офіційним обмінним курсом НБУ на звітну дату. Прибуток або збитки від перерахунку операцій в іноземній валюті визнаються у консолідованому звіті про фінансові результати як результат від переоцінки іноземної валюти. Немонетарні статті, які оцінюються за історичною вартістю в іноземній валюті, перераховуються за обмінним курсом, що діяв на дату відповідної операції.

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Визнання доходів та витрат

Процентні та аналогічні доходи та витрати

Проценти доходи та витрати визнаються у консолідованому звіті про фінансові результати стосовно всіх фінансових інструментів, які відображаються за амортизованою вартістю, та процентних цінних паперів, із застосуванням методу ефективної процентної ставки. При визначенні ефективної процентної ставки Банківська група розраховує грошові потоки з урахуванням усіх договірних умов фінансового інструменту (наприклад, можливість дострокового погашення), але не враховує майбутні кредитні збитки. Розрахунок включає всі комісійні, отримані чи сплачені учасниками договору, які є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки, витрати на здійснення операції та всі інші премії або дисконти.

Коли відображена вартість фінансового активу чи групи аналогічних фінансових активів зменшується внаслідок знецінення, визнання процентного доходу продовжується з використанням первісної ефективної процентної ставки на основі нової балансової вартості.

Комісійні доходи

Виплати, комісійні та інші статті доходів та витрат, включаючи плату за надання гарантій, як правило, обліковуються за методом нарахування залежно від ступеня завершеності конкретної операції, що визначається як частка фактично наданої послуги в загальному обсязі послуг, що мають бути надані. Винагорода за кредитні зобов'язання або за позиковими коштами, які, ймовірно, будуть використані, відноситься на майбутні періоди (разом із відповідними прямими витратами) і відображаються як коригування ефективної процентної ставки за кредитом чи позиковими коштами. Винагороди та комісійні, що виникають в результаті переговорів або участі у переговорах про здійснення операції для третьої сторони (наприклад, придбання кредитів, акцій або інших цінних паперів, та придбання або продаж компаній), відображаються після завершення відповідної операції.

Податок на прибуток

Податок на прибуток відображений у консолідованій звітності згідно з українським законодавством, яке набуло чинності або повинне набути чинності станом на кінець звітного періоду. Витрати з податку на прибуток включають поточний податок та відстрочений податок і визнаються у консолідованому звіті про фінансові результати за винятком випадку, коли вони визнаються безпосередньо у складі іншого сукупного доходу, оскільки стосуються операцій, які також визнаються в тому ж самому або іншому періоді, безпосередньо у складі іншого сукупного доходу.

Поточний податок – це сума, що, як очікується, має бути сплачена податковим органам або відшкодована ними стосовно оподаткованого прибутку чи збитку в поточний та попередні періоди. Інші податки, крім податку на прибуток, відображаються у складі операційних витрат.

Відстрочений податок на прибуток розраховується за методом балансових зобов'язань стосовно податкових збитків, перенесених на наступні періоди, та тимчасових різниць, що виникають між податковою базою активів та зобов'язань та їх балансовою вартістю для цілей звітності. Згідно з виключенням при первісному визнанні, відстрочений податок не розраховується стосовно тимчасових різниць при первісному визнанні активу чи зобов'язання щодо іншої, ніж об'єднання компаній, операції, якщо операція, при її первісному визнанні, не впливає ані на фінансовий, ані на оподатковуваний прибуток. Сума відстроченого податку на прибуток визначається за податковими ставками, прийнятими на звітну дату, що, як очікується, будуть застосовуватись у періоді, в якому тимчасові різниці будуть сторновані або буде зарахований податковий збиток, перенесений на наступні періоди. Відстрочені податкові активи стосовно тимчасових різниць, що зменшують базу оподаткування, та податкових збитків, перенесених на наступні періоди, відображаються, лише якщо існує ймовірність отримання майбутнього оподаткованого доходу, відносно якого можна буде реалізувати тимчасові різниці.

Операції довірного управління

Активи та зобов'язання Банківської групи, які вона утримує від свого імені, але за рахунок третіх осіб, не відображаються у консолідованому звіті про фінансовий стан. Комісії, отримані від такої діяльності, відображаються як комісійні доходи у консолідованому звіті про фінансові результати.

Резерви умовних зобов'язань

Ці резерви визнаються, коли Банківська група має теперішнє юридичне або добровільно взяте на себе зобов'язання у результаті минулих подій і коли існує ймовірність того, що для погашення такого зобов'язання причинить відтік ресурсів, які забезпечують економічні вигоди, а суму цього зобов'язання можна розрахувати з достатнім рівнем точності.

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Зобов'язання з пенсійних та інших виплат працівникам

Банківська група сплачує єдиний соціальний внесок та внески до фондів соціального страхування у державний бюджет відносно своїх робітників. Суми внесків відносяться на витрати по мірі їх здійснення. Банківська група не має будь-яких додаткових зобов'язань з пенсійних виплат.

Операційна оренда

Оренда майна, за якої орендодавець фактично зберігає за собою ризики й вигоди, пов'язані з правом власності на об'єкт оренди, класифікується як операційна оренда. Якщо Банківська група є орендарем, то платежі за договором операційної оренди рівномірно списуються на витрати протягом строку оренди й обліковуються в складі операційних витрат.

Якщо Банківська група є орендодавцем, то активи, що є предметом операційної оренди, відображаються у консолідованому звіті про фінансовий стан відповідно до виду активу. Орендний дохід за договорами операційної оренди рівномірно відображається у консолідованому звіті про фінансові результати протягом строку оренди в складі операційних доходів. Прямі витрати, понесені у зв'язку з модернізацією, збільшують балансову вартість активу, який орендується.

Звітність за сегментами

Звітність за сегментами кожного учасника Банківської групи складається у відповідності до внутрішньої звітності, яка надається керівництву, відповідальному за прийняття операційних рішень, а не Банківської групи в цілому. Географічні сегменти Банківської групи показані у цій звітності виходячи з резидентності клієнта.

Зміни у консолідованій звітності після її випуску

Акціонери відповідальної особи Банківської групи мають право вносити зміни у консолідовану звітність після її випуску.

Нові положення бухгалтерського обліку

Нижче представлені стандарти та інтерпретації, які були випущені, але ще не набрали чинності на дату публікації звітності Банківської групи. Банківська група планує застосовувати ці стандарти після набрання їх чинності.

МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти»

В липні 2014 року Рада з МСФЗ опублікувала остаточну версію МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти», яка включає всі етапи проекту за фінансовими інструментами й замінює МСФЗ (IAS) 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка», а також усі попередні версії МСФЗ (IFRS) 9. Стандарт запроваджує нові вимоги до класифікації та оцінки, зменшення корисності та обліку хеджування. МСФЗ (IFRS) 9 набуває чинності для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2018 року або після цієї дати. Дозволяється дострокове застосування. Вимагається ретроспективне застосування, але подання порівняльної інформації не є обов'язковим. Дозволяється дострокове застосування попередніх версій МСФЗ (IFRS) 9, якщо дата первісного застосування – 1 лютого 2015 року чи більш рання. Застосування МСФЗ (IFRS) 9 вплине на класифікацію та оцінку фінансових активів Банківської групи, але не вплине на класифікацію та оцінку її фінансових зобов'язань.

МСФЗ (IFRS) 15 «Виручка за договорами з клієнтами»

МСФЗ (IFRS) 15, опублікований у травні 2014 року, запроваджує нову п'ятисхдинкову модель, яка застосовується до виручки за договорами з клієнтами. Виручка за договорами оренди, договорами страхування, а також виручка, що виникає стосовно фінансових інструментів та інших договірних прав та зобов'язань, які відносяться до сфер застосування МСФЗ (IAS) 17 «Оренда», МСФЗ (IFRS) 4 «Договори страхування» і МСФЗ (IAS) 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» (або, у випадку дострокового застосування, МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти») відповідно, не входить до сфери застосування МСФЗ (IFRS) 15 та регулюється відповідними стандартами. Виручка згідно з МСФЗ (IFRS) 15 визнається в сумі, що відображає винагороду, яку компанія очікує отримати в обмін на передачу товарів або послуг клієнту. Принципи МСФЗ (IFRS) 15 забезпечують більш структурований підхід до оцінки й визнання виручки.

Новий стандарт застосовується до всіх компаній та замінить усі поточні вимоги МСФЗ з визнання виручки. Повне чи модифіковане ретроспективне застосування вимагається для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2018 року або після цієї дати. Дозволяється дострокове застосування. Наразі Банківська група оцінює вплив МСФЗ (IFRS) 15 і планує застосувати його на дату набрання чинності.

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Нові положення бухгалтерського обліку (продовження)

МСФЗ (IFRS) 14 «Рахунки відстрочених тарифних коригувань»

МСФЗ (IFRS) 14 є не обов'язковим до застосування стандартом, який дозволяє компанії, діяльність якої підлягає тарифному регулюванню, продовжувати застосування більшості поточних облікових політик для рахунків відстрочених тарифних коригувань при першому застосуванні МСФЗ. Компанії, що застосовують МСФЗ (IFRS) 14, повинні подавати залишки та рух на рахунках відстрочених тарифних коригувань окремими рядками у звіті про фінансовий стан та звіті про прибутки та збитки й інший сукупний дохід відповідно.

Стандарт вимагає розкриття сутності тарифного регулювання компанії й притаманних йому ризиків, а також впливу тарифного регулювання на її фінансову звітність. МСФЗ (IFRS) 14 набуває чинності для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2016 року або після цієї дати. Цей стандарт не мав жодного впливу на Банківську групу.

Поправки до МСФЗ (IFRS) 11 «Спільна діяльність: облік придбання часток участі»

Поправки до МСФЗ (IFRS) 11 вимагають, щоб учасник спільної операції при обліку придбання частки участі в спільній операції, в якій спільна операція являє собою бізнес, застосовував відповідні вимоги МСФЗ (IFRS) 3 для обліку об'єднання бізнесу. Поправки також уточнюють, що частка участі, раніше утримувана в спільній операції, не переоцінюється при придбанні додаткової частки участі в тій самій спільній операції при збереженні спільного контролю. Крім цього, до МСФЗ (IFRS) 11 додано виключення зі сфери застосування, яке уточнює, що поправки не застосовуються для випадків, коли сторони, що здійснюють спільний контроль, включаючи підприємство, що звітує, перебувають під загальним контролем однієї сторони, що здійснює кінцевий контроль.

Поправки застосовуються як для придбання первісної частки участі у спільній операції, так і для придбання будь-яких наступних часток у тій самій спільній операції, та набувають чинності перспективно для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2016 року або після цієї дати. Дострокове застосування дозволяється. Очікується, що ці поправки жодним чином не вплинуть на Банківську групу.

Поправки до МСФЗ (IAS) 16 і МСФЗ (IAS) 38 «Роз'яснення припустимих методів амортизації»

Поправки роз'яснюють один із принципів МСФЗ (IAS) 16 і МСФЗ (IAS) 38, а саме, що виручка відображає передбачувану структуру споживання компанією економічних вигід від операційної діяльності (частиною якої є актив), а не економічних вигід від використання активу, які споживаються компанією. В результаті метод амортизації, що ґрунтується на виручці, не може бути використаний для амортизації основних засобів і лише у вкрай обмежених обставинах може бути використаний для амортизації нематеріальних активів. Поправки набувають чинності перспективно для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2016 року або після цієї дати. Дозволяється дострокове застосування. Очікується, що ці поправки жодним чином не вплинуть на Банківську групу, оскільки Банківська група не застосовує методів, що ґрунтуються на виручці, для амортизації необоротних активів.

Поправки до МСФЗ (IAS) 27 «Метод участі у капіталі в окремій фінансовій звітності»

Поправки дозволяють компаніям використовувати в окремій фінансовій звітності метод участі у капіталі для обліку інвестицій у дочірні компанії, спільні підприємства й асоційовані компанії. Компанії, що вже застосовують МСФЗ та вирішили перейти на метод участі у капіталі в окремій фінансовій звітності, повинні будуть зробити це ретроспективно. Компанії, що вперше застосовують МСФЗ та обирають метод участі у капіталі для окремої фінансової звітності, повинні будуть застосувати цей метод на дату переходу на МСФЗ. Поправки набувають чинності для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2016 року або після цієї дати. Дозволяється дострокове застосування. Ці поправки не матимуть впливу на звітність Банківської групи.

Поправки до МСФЗ (IFRS) 10 і МСФЗ (IAS) 28 «Продаж або передача активів між інвестором і його асоційованою компанією або спільним підприємством»

Поправки вирішують відому невідповідність між вимогою МСФЗ (IFRS) 10 і МСФЗ (IAS) 28 щодо втрати контролю над дочірньою компанією, яка передається асоційованій компанії або спільному підприємству. Поправки уточнюють, що інвестор визнає повний дохід або збиток від продажу або передачі активів, що являють собою бізнес у визначенні МСФЗ (IFRS) 3, між ним і його асоційованою компанією або спільним підприємством. Дохід або збиток від переоцінки за справедливою вартістю інвестиції в колишню дочірню компанію визнається тільки в тій мірі, в якій він стосується частки участі незалежного інвестора в колишній дочірній компанії. Поправки набувають чинності для операцій, які відбудуться в річних звітних періодах, що починаються 1 січня 2016 року або після цієї дати. Дозволяється дострокове застосування. Ці поправки не матимуть впливу на звітність Банківської групи.

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Нові положення бухгалтерського обліку (продовження)

Поправки до МСФЗ (IAS) «Ініціатива в сфері розкриття інформації»

Поправки до МСФЗ (IAS) «Представлення фінансової звітності» роз'яснюють існуючі вимоги МСФЗ (IAS) 1. Поправки роз'яснюють наступне:

- ▶ вимоги до суттєвості МСФЗ (IAS) 1;
- ▶ окремі статті в звіті(ах) про прибуток чи збиток та інший сукупний дохід і в звіті про фінансовий стан можуть бути дезагреговані;
- ▶ Компанія може обирати порядок представлення приміток до фінансової звітності;
- ▶ доля іншого сукупного доходу залежних організацій і спільних підприємств, що обліковуються методом дольової участі, повинна представлятися агреговано в рамках одної статті і класифікуватися як статті, які будуть чи не будуть надалі рекласифіковані в склад прибутку чи збитку.

Крім того, поправки пояснюють вимоги, які застосовуються при представленні додаткових проміжних підсумкових сум в звіті про фінансовий стан і звіті(ах) про прибуток та збиток і інший сукупний дохід. Ці поправки набирають чинності для річних періодів, що починаються 1 січня 2016 року чи після цієї дати. Дозволяється дострокове застосування. Очікується, що ці поправки жодним чином не вплинуть на Банківську групу.

Поправки до МСФЗ (IFRS) 10, МСФЗ (IFRS) 12 та МСФЗ (IAS) 28 – «Інвестиційні організації: застосування винятку з вимог про консолідацію»

Поправки регулюють питання, що виникли при застосуванні інвестиційними організаціями винятку, що передбачений МСФЗ (IFRS) 10. Поправки до МСФЗ (IFRS) 10 роз'яснюють, що виняток з вимог щодо представлення консолідованої фінансової звітності застосовується до материнської компанії, що є дочірньою компанією інвестиційної організації, якщо ця інвестиційна організація оцінює всі свої дочірні компанії за справедливою вартістю.

Крім того, поправки до МСФЗ (IFRS) 10 роз'яснюють, що консолідації підлягає тільки така дочірня компанія інвестиційної організації, яка сама не є інвестиційною організацією і надає інвестиційній організації послуги допоміжного характеру. Всі інші дочірні компанії інвестиційної організації оцінюються за справедливою вартістю. Поправки до МСФЗ (IFRS) 28 дозволяють інвестору, що застосовує метод дольової участі, зберегти оцінку по справедливій вартості, що застосована його асоційованим чи спільним підприємством, яке є інвестиційною організацією по відношенню до своїх власних дочірніх компаній. Поправки набирають чинності для річних періодів, що починаються 1 січня 2016 року чи після цієї дати, і повинні застосовуватися на ретроспективній основі. Дозволяється дострокове застосування. Очікується, що ці поправки жодним чином не вплинуть на Банківську групу.

Щорічні поліпшення МСФЗ, період 2012-2014 років

Ці поправки набирають чинності 1 січня 2016 року чи після цієї дати і очікується, що ці поправки жодним чином не вплинуть на Банківську групу. Вони включають нижчезазначені зміни.

МСФЗ (IFRS) 5 «Довгострокові активи, призначені для продажу, та припинена діяльність» – зміни у способі вибуття

Активи (або групи, що вибувають) зазвичай вибувають або шляхом продажу, або шляхом розподілу між власниками. Поправка до МСФЗ (IFRS) 5 роз'яснює, що заміна одного з цих методів іншим повинна вважатися не новим планом продажу, а продовженням первісного плану. Таким чином, вимоги МСФЗ (IFRS) 5 застосовуються безперервно. Поправка також роз'яснює, що зміна способу вибуття не змінює дати класифікації. Поправка набуває чинності перспективно стосовно змін методів продажу, які будуть зроблені в річних звітних періодах, що починаються 1 січня 2016 року або після цієї дати. Дозволяється дострокове застосування.

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Нові положення бухгалтерського обліку (продовження)

МСФЗ (IFRS) 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації» – договори обслуговування

МСФЗ (IFRS) 7 вимагає від компанії розкривати інформацію про будь-яку триваючу участь у переданому активі, визнання якого було припинено в цілому. Раді з МСФЗ було поставлено питання, чи є договори обслуговування триваючою участю для цілей вимог розкриття такої інформації. Поправка роз'яснює, що договір обслуговування, який передбачає комісійну винагороду, може являти собою триваючу участь у фінансовому активі. Компанія повинна оцінити характер такої угоди й комісійної винагороди відповідно до вказівок щодо триваючої участі, поданих у пунктах В30 і 42С МСФЗ (IFRS) 7, щоб оцінити, чи є розкриття інформації необхідним. Поправка набуває чинності для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2016 року або після цієї дати. Дозволяється дострокове застосування. Поправка повинна застосовуватися так, щоб оцінка відносин у рамках договорів обслуговування на предмет триваючої участі була проведена ретроспективно. Проте, компанія не зобов'язана розкривати необхідну інформацію для будь-якого періоду, що передує періоду, в якому компанія вперше застосувала поправки.

МСФЗ (IFRS) 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації» – можливість застосування вимог про розкриття інформації про взаємозалік до скороченою проміжної фінансової звітності

У грудні 2011 року в МСФЗ (IFRS) 7 була внесена поправка, що представляє собою посібник по взаємозаліку фінансових активів і фінансових зобов'язань. У розділі «Дата вступу в силу і перехід до нового порядку обліку» МСФЗ (IFRS) 7 вказується, що «Компанія повинна застосовувати дані поправки для річних періодів, починаються 1 січня 2013 року або після цієї дати, і для проміжних періодів в рамках таких річних періодів». Однак в стандарті, що містить вимоги до розкриття інформації за проміжні періоди (МСФЗ (IAS) 34), відсутня така вимога. Як наслідок, незрозуміло, чи повинна відповідна інформація розкриватися в скороченій проміжній фінансовій звітності. Поправка виключає фразу «і для проміжних періодів в рамках таких річних періодів» роз'яснюючи, що в скороченій проміжній фінансовій звітності цю інформацію розкривати не потрібно. Поправка набуває чинності для річних періодів, що починаються 1 січня 2016 року або після цієї дати, і повинна застосовуватися ретроспективно. Допускається застосування до цієї дати.

МСФЗ (IAS) 19 «Винагороди працівникам» – проблема визначення ставки дисконтування для регіонального ринку

Поправка до МСФЗ (IAS) 19 роз'яснює, що оцінка ступеня розвиненості ринку високоякісних корпоративних облігацій ґрунтується на валюті, в якій виражено зобов'язання, а не країні, до якої таке зобов'язання відноситься. В разі якщо розвинений ринок високоякісних корпоративних облігацій у цій валюті відсутній, повинна використовуватися ставка прибутковості державних облігацій. Поправка набуває чинності для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2016 року або після цієї дати. Дозволяється дострокове застосування.

МСФЗ (IAS) 34 «Проміжна фінансова звітність» – розкриття інформації в будь-якому іншому компоненті проміжної фінансової звітності

Поправка встановлює, що необхідне розкриття інформації повинно бути подано або в проміжній фінансовій звітності, або включено шляхом перехресного посилання між проміжною фінансовою звітністю й тим документом, де вони фактично подані в рамках більш загальної проміжної фінансової звітності (наприклад, у коментарях керівництва або звіті про ризики). Рада з МСФЗ зазначила, що інша інформація у складі проміжної фінансової звітності повинна бути доступна користувачам на тих самих умовах та одночасно з проміжною фінансовою звітністю. Якщо користувачі не мають такого доступу до іншої інформації, проміжна фінансова звітність вважається неповною. Поправка набуває чинності ретроспективно для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2016 року або після цієї дати і повинна застосовуватися ретроспективно. Дозволяється дострокове застосування.

(у тисячах гривень)

5. Суттєві облікові оцінки та судження, що використовувались при застосуванні облікової політики

Банківська група використовує оцінки та судження, які впливають на суми, що відображені у консолідованій звітності, та на балансову вартість активів та зобов'язань в наступному фінансовому році. Розрахунки та судження регулярно переглядаються й ґрунтуються на досвіді керівництва та інших факторах, включаючи очікування майбутніх подій, що за наявних умов вважаються обґрунтованими. Крім суджень, які передбачають облікові оцінки, керівництво Банківської групи також використовує професійні судження при застосуванні облікової політики. Професійні судження, які найсуттєвіше впливають на суми, що відображаються у консолідованій звітності Банківської групи, та оцінки, результатом яких можуть бути значні коригування балансової вартості активів та зобов'язань протягом наступного фінансового року, включають:

Втрати від знецінення кредитів та дебіторської заборгованості

Банківська група регулярно перевіряє свої кредитні портфелі на предмет знецінення. При визначенні того, чи потрібно визнати збиток від знецінення у складі прибутку чи збитку за рік, Банківська група робить судження стосовно того, чи є наявна інформація, яка свідчила б про зменшення очікуваних майбутніх грошових потоків від кредитного портфелю, яке можна визначити, до того, як таке зменшення можна порівняти з конкретним активом у цьому портфелі. При розрахунку майбутніх грошових потоків керівництво використовує оцінки на основі минулого досвіду збитків за активами з подібними характеристиками кредитного ризику та об'єктивними ознаками знецінення, подібними до тих, що притаманні портфелю. Методика та припущення, що застосовуються для розрахунку як сум, так і строків майбутніх грошових потоків, регулярно переглядаються, з тим щоб зменшити різницю між розрахунковими та фактично понесеними збитками.

Банківська група регулярно оцінює активи, які знаходяться у забезпеченні по індивідуально знецінених позиках, з метою оцінки суми ймовірно очікуваних збитків. При цьому на величину майбутнього грошового потоку від реалізації активів впливає як вартість самого активу, так і строки можливої експозиції (реалізації). Одночасне зменшення вартості активів, отриманих Банківською групою у заставу, на 10% та збільшення строку експозиції цих активів на 50% призвело б до збільшення величини очікуваних збитків від індивідуально знецінених кредитів на 127 725 тисяч гривень (у 2014 році – на 154 279 тисяч гривень).

Збільшення вартості забезпечення по знецінених кредитах на 10% без зміни строку експозиції призвело б до зменшення величини очікуваних збитків від індивідуально знецінених кредитів на 68 379 тисяч гривень (у 2014 році – 178 314 тисяч гривень).

Щодо портфелю незнецінених кредитів юридичним особам, резерв під які розраховується на колективній основі, на величину очікуваних збитків можуть впливати показники ймовірності дефолту позичальника (PD) та рівень втрат при настанні дефолту позичальника (LGD). У разі одночасного збільшення PD на 10% та LGD на 10% сума збитків від знецінення збільшилася би на 64 624 тисячі гривень (у 2014 році – на 23 387 тисяч гривень). Одночасне зменшення показника PD на 10% та LGD на 10% призвело б до зменшення суми збитків від знецінення на 59 286 тисяч гривень (у 2014 році – на 21 160 тисяч гривень).

Щодо масового портфелю кредитів роздрібного бізнесу, на величину очікуваних збитків можуть впливати показники ймовірності дефолту позичальника (PD) та коефіцієнт відновлення (повернення з дефолту – Recovery Rate, RR). У разі одночасного збільшення розміру PD на 10% та зменшення RR на 10% сума збитків від знецінення збільшилася би на 58 728 тисяч гривень (у 2014 році – на 73 939 тисяч гривень). Одночасне зменшення показника PD на 10% та збільшення RR на 10% призвело б до зменшення суми збитків від знецінення на 61 040 тисяч гривень (у 2014 році – на 74 680 тисяч гривень).

Справедлива вартість власних будівель, які використовує Банківська група, предметів мистецтва та інвестиційної власності

Як зазначено у Примітці 4, Банківська група проводить регулярну переоцінку будівель, предметів мистецтва та інвестиційної власності. Переоцінка проводиться на основі результатів оцінки, яку виконують незалежні оцінювачі. Основою оцінки є метод ринкових аналогів, результати застосування методу ринкових аналогів підтверджуються доходним методом. У ході переоцінки незалежні оцінювачі використовують професійні судження та оцінки для визначення аналогів будівель, що використовуються при застосуванні методу ринкових аналогів, строків експлуатації активів, які переоцінюються, та норм капіталізації, що використовуються при застосуванні доходного методу. У 2015 році Банківська група провела оцінку справедливої вартості власних будівель із залученням незалежних експертів. Якби ціна за квадратний метр коливалась у діапазоні 5%, справедлива вартість власних будівель, які використовує Банківська група, була б більше або менше на 60 884 тисячі гривень, відповідно, і справедлива вартість інвестиційної власності була б більше або менше на 9 428 тисяч гривень, відповідно. У 2014 році Банківська група провела оцінку справедливої вартості власних будівель та інвестиційної власності за винятком будівель та інвестиційної власності Банківської групи балансовою вартістю 339 723 тисячі гривень та 29 255 тисяч гривень відповідно, розташованих в зоні проведення антитерористичної операції (далі – «зона АТО»). Керівництво Банку вважає, що станом на 1 грудня 2014 року Банк не був здатний провести справедливую ринкову оцінку нерухомості у зоні АТО і тому залишив балансову вартість цих об'єктів без змін.

(у тисячах гривень)

5. Суттєві облікові оцінки та судження, що використовувались при застосуванні облікової політики (продовження)

Операції зі зв'язаними сторонами

У ході звичайної діяльності Банківська група здійснює операції зі зв'язаними сторонами. МСБО 39 вимагає обліковувати фінансові інструменти при первісному визнанні за справедливою вартістю. За відсутності активного ринку таких операцій, для того щоб визначити, чи здійснювались такі операції за ринковими або неринковими процентними ставками, використовуються професійні судження. Підставою для таких суджень є ціноутворення щодо подібних операцій з незв'язаними сторонами та аналіз ефективної процентної ставки. Умови операцій зі зв'язаними сторонами розкрито у Примітці 32.

Оцінка справедливої вартості

Якщо справедлива вартість фінансових активів і фінансових зобов'язань, відображених у консолідованому звіті про фінансовий стан, не може бути визначена на підставі цін на активному ринку, вона визначається з використанням різних моделей оцінок, що включають математичні моделі. Вхідні дані для таких моделей визначаються на підставі спостережуваного ринку, якщо таке можливо; в інакшому випадку, для визначення справедливої вартості слід застосовуються судження. Додаткову інформацію розкрито у Примітці 29.

6. Грошові кошти та їх еквіваленти

Для цілей складання консолідованого звіту про рух грошових коштів грошові кошти та їх еквіваленти включають такі статті:

	2015 рік	2014 рік
Грошові кошти в касі та в дорозі	1 244 606	1 054 623
Поточні рахунки та депозити «овернайт» в інших банках (Примітка 8)	3 036 007	1 931 886
Поточні рахунки та депозити «овернайт» в інших банках – нарахований процентний дохід (Примітка 8)	(87)	(820)
Поточний рахунок у Національному банку України (Примітка 7)	897 908	1 513 095
Поточний рахунок у Національному банку України – обов'язковий резерв (Примітка 7)	–	(489 340)
Депозитні сертифікати (Примітка 9)	600 295	200 041
Депозитні сертифікати – нарахований процентний дохід	(295)	(41)
Всього грошових коштів та їх еквівалентів	5 778 434	4 209 444

7. Кошти на рахунках в Національному банку України

	2015 рік	2014 рік
Кореспондентський рахунок у Національному банку України, у тому числі	897 908	1 513 095
- частина обов'язкового резерву	–	489 340
Всього коштів на рахунках у Національному банку України	897 908	1 513 095

Відповідно до вимог НБУ суму обов'язкового резерву Банківської групи розраховується як відсоток від певних зобов'язань Банківської групи за попередній період резервування.

Станом на 31 грудня 2015 року Банківська група резервує і зберігає кошти обов'язкових резервів на кореспондентському рахунку Банку, що входить до складу Банківської групи, в Національному банку України. Банк, що входить до складу Банківської групи, зобов'язаний щодня забезпечувати наявність залишку на початок дня на кореспондентському рахунку в Національному банку України у розмірі 40% від суми обов'язкового резерву за попередній місяць, що станом на 31 грудня 2015 року становить 570 903 тисячі гривень (на 31 грудня 2014 року – 607 452 тисячі гривень).

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2015 рік

(у тисячах гривень)

7. Кошти на рахунках в Національному банку України (продовження)

Станом на 31 грудня 2015 року для покриття обов'язкових резервів, що мають формуватися та зберігатися на кореспондентських рахунках Банку в Національному банку України, дозволяється зараховувати кошти, що перебувають на рахунку Банку у ПАТ «Розрахунковий центр з обслуговування договорів на фінансових ринках», у розмірі 100% та залишки готівки в касі банку в національній валюті у розмірі 75% (на 31 грудня 2014 року – кошти на рахунку Банку у ПАТ «Розрахунковий центр з обслуговування договорів на фінансових ринках» у розмірі 100% та облігації внутрішніх державних позик, номінованих в іноземній валюті у розмірі 10% їх балансової вартості в гривневому еквіваленті). Станом на 31 грудня 2015 року залишки коштів, які перебувають на рахунку Банку у ПАТ «Розрахунковий центр з обслуговування договорів на фінансових ринках», становлять 57 тисяч гривень (на 31 грудня 2014 року – 57 тисяч гривень), залишки готівки в касі банку в національній валюті, використаних Банком в покриття обов'язкових резервів, становлять 682 896 тисяч гривень (на 31 грудня 2014 року – балансова вартість облігації внутрішніх державних позик, використаних Банком в покриття обов'язкових резервів, становить 118 703 тисячі гривень).

8. Кошти в інших банках

	2015 рік	2014 рік
<i>Поточні рахунки та депозити «овернайт» в інших банках</i>		
- у банках країн ОЕСР	2 608 497	1 257 798
- в українських банках	63 178	92 641
- в інших країнах	364 332	581 544
Резерв під знецінення	(5 613)	(2 688)
Всього поточних рахунків та депозитів «овернайт» в інших банках	3 030 394	1 929 295
у т. ч. нарахований процентний дохід	87	820
<i>Строкові депозити в інших банках, у тому числі</i>		
- у банках країн ОЕСР	984 607	374 987
- в українських банках	447 052	390 718
- в інших країнах	39 019	25 531
- договори «зворотного репо»	186 204	–
Резерв під знецінення	(187 186)	(5 773)
Всього строкових депозитів в інших банках	1 469 696	785 463
Всього коштів в інших банках	4 500 090	2 714 758

Кошти розміщені в українських та іноземних банках. Нижче наведений аналіз строкових депозитів в інших банках за кредитною якістю станом на 31 грудня 2015 року:

	Поточні рахунки та депозити «овернайт» в інших банках	Строкові депозити в інших банках	Всього
<i>Не прострочені і не знецінені</i>			
- з рейтингом від AA- до AA+	449 411	–	449 411
- з рейтингом від A- до A+	1 754 775	505 301	2 260 076
- з рейтингом від BVB- до BVB+	585 096	450 613	1 035 709
- з рейтингом від B- до B+	206	–	206
- з рейтингом від CCC- до CCC+	27 991	30 470	58 461
- без рейтингу	212 915	417 424	630 339
Всього не прострочених та не знецінених	3 030 394	1 403 808	4 434 202
<i>Індивідуально знецінені</i>			
- із затримкою платежу більш ніж 360 днів	5 613	253 074	258 687
Всього індивідуально знецінених	5 613	253 074	258 687
За вирахуванням резерву під знецінення	(5 613)	(187 186)	(192 799)
Всього коштів в інших банках	3 030 394	1 469 696	4 500 090

Кредитний рейтинг базується на рейтингу агентств Fitch. Контрагенти, які вказані вище у таблиці у рядку «без рейтингу» – це переважно банки, які вважаються середніми або малими банками з точки зору суми загальних активів.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2015 рік

(у тисячах гривень)

8. Кошти в інших банках (продовження)

Нижче наведений аналіз строкових депозитів в інших банках за кредитною якістю станом на 31 грудня 2014 року:

	Поточні рахунки та депозити «овернайт» в інших банках	Строкові депозити в інших банках	Всього
<i>Не прострочені і не знецінені</i>			
-з рейтингом від AA- до AA+	16 286	–	16 286
-з рейтингом від A- до A+	1 241 512	374 987	1 616 499
-з рейтингом від BBB- до BBB+	4 803	22 965	27 768
-з рейтингом від BB- до BB+	576 581	–	576 581
-з рейтингом від B- до B+	78	2 566	2 644
-з рейтингом від CCC- до CCC+	82	–	82
-з рейтингом від CC- до CC+	53 316	5 413	58 729
-без рейтингу	36 637	379 532	416 169
Всього не прострочених та не знецінених	1 929 295	785 463	2 714 758
<i>Індивідуально знецінені</i>	2 688	5 773	8 461
Всього індивідуально знецінених	2 688	5 773	8 461
За вирахуванням резерву під знецінення	(2 688)	(5 773)	(8 461)
Всього коштів в інших банках	1 929 295	785 463	2 714 758

Нижче наведений аналіз змін резерву під знецінення коштів в інших банках протягом року:

	2015 рік	2014 рік
	Кошти в інших банках	Кошти в інших банках
Резерв під знецінення на 1 січня	8 461	–
Відрахування у резерв під знецінення протягом року	183 474	8 461
Курсові різниці	864	–
Резерв під знецінення на 31 грудня	192 799	8 461

Станом на 31 грудня 2015 року строкові депозити, розміщені в банках країн ОЕСР та інших країн, які не є членами ОЕСР, загальною сумою 1 023 626 тисяч гривень (2014 рік – 400 518 тисяч гривень) являють собою гарантійні депозити для забезпечення імпорتنих акредитивів та гарантій, які Банківська група надала на користь своїх клієнтів.

Станом на 31 грудня 2015 року кошти на поточних рахунках та депозитах «овернайт» в інших банках в сумі 1 090 344 тисячі гривень, що становить 24% від загальної суми коштів в інших банках були розміщені в банку зареєстрованому в країні, що є членом ОЕСР, який має рейтинг від AAA- до AAA+, підтверджений міжнародними рейтинговими агентствами (2014 рік – в сумі 842 090 тисяч гривень, що становило 31% від загальної суми коштів в інших банках були розміщені в банку зареєстрованому в країні, що є членом ОЕСР, який має рейтинг від A- до A+, підтверджений міжнародними рейтинговими агентствами).

9. Цінні папери

Цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку

	2015 рік	2014 рік
Державні боргові цінні папери	263 387	–
Всього цінних паперів, які оцінюються за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку	263 387	–

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2015 рік

(у тисячах гривень)

9. Цінні папери (продовження)

Цінні папери, наявні для продажу

	2015 рік	2014 рік
Державні боргові цінні папери	196 402	1 653 871
Депозитні сертифікати Національного банку України	2 142 255	200 041
Корпоративні облигації	24 127	118 490
Всього боргових цінних паперів	2 362 784	1 972 402
Акції	217 207	305 338
Всього цінних паперів, наявних для продажу	2 579 991	2 277 740

Нижче наведений аналіз боргових цінних паперів у портфелі на продаж за кредитною якістю станом на 31 грудня 2015 року:

	Державні боргові цінні папери	Депозитні сертифікати Національного банку України	Корпоративні облигації	Всього
<i>Не прострочені і не знецінені</i>				
- з рейтингом від CCC- до CCC+	196 402	2 142 255	24 127	2 362 784
Всього не прострочених та не знецінених	196 402	2 142 255	24 127	2 362 784
Всього боргових цінних паперів	196 402	2 142 255	24 127	2 362 784

Нижче наведений аналіз боргових цінних паперів у портфелі на продаж за кредитною якістю станом на 31 грудня 2014 року:

	Державні боргові цінні папери	Депозитні сертифікати НБУ	Корпоративні облигації	Всього
<i>Не прострочені і не знецінені</i>				
- з рейтингом від CCC- до CCC	1 653 871	200 041	–	1 853 912
- без рейтингу	–	–	116 971	116 971
Всього не прострочених та не знецінених	1 653 871	200 041	116 971	1 970 883
<i>Індивідуально знецінені</i>				
- із затримкою платежу понад 360 днів	–	–	1 519	1 519
Всього індивідуально знецінених цінних паперів	–	–	1 519	1 519
Всього боргових цінних паперів	1 653 871	200 041	118 490	1 972 402

Кредитні рейтинги емітентів державних боргових цінних паперів та депозитних сертифікатів Національного банку України засновані на суверенному рейтингу України.

Основним фактором, який Банківська група враховує при розгляді питання про знецінення боргових цінних паперів, є їхній прострочений статус.

Станом на 31 грудня 2015 року депозитні сертифікати номінальною вартістю 600 000 тисяч гривень (на 31 грудня 2014 року – 200 000 тисяч гривень) зі строком погашення до 1 робочого дня класифікуються Банком як грошові кошти та їх еквіваленти (Примітка 6).

Станом на 31 грудня 2015 року державні боргові цінні папери включають облигації внутрішньої державної позики з кінцевими строками погашення з 27 квітня 2016 року по 14 серпня 2019 року та ефективною процентною ставкою від 7% до 25% річних (на 31 грудня 2014 року – з кінцевими строками погашення з 7 січня 2015 року по 14 серпня 2019 року та ефективною процентною ставкою від 5% до 23% річних), а також депозитні сертифікати Національного банку України з кінцевим строком погашення з 5 січня 2016 року по 25 березня 2016 року та ефективною процентною ставкою від 20% до 23% річних (на 31 грудня 2014 року – з кінцевим строком погашення 6 січня 2015 року та ефективною процентною ставкою – 8% річних).

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2015 рік

(у тисячах гривень)

9. Цінні папери (продовження)

Цінні папери, наявні для продажу (продовження)

Станом на 31 грудня 2015 року корпоративні облігації включають облігації підприємств з кінцевим строком погашення від 8 лютого 2016 року до 2 липня 2018 року та ефективною процентною ставкою від 12% до 20% річних.

Станом на 31 грудня 2015 року боргові цінні папери не перебували в заставі (у 2014 році – 769 347 тисяч гривень були надані в забезпечення по кредитах рефінансування, отриманих від Національного банку України).

10. Кредити клієнтам

	2015 рік	2014 рік
Кредити корпоративним клієнтам	29 042 677	25 844 945
За вирахуванням резерву під знецінення кредитів	(5 985 316)	(2 090 666)
Всього кредитів корпоративним клієнтам за вирахуванням резерву під знецінення кредитів	23 057 361	23 754 279
Кредити фізичним особам		
Іпотечне кредитування	3 527 969	2 970 899
Споживчі кредити	2 853 449	3 385 574
Автокредитування	333 027	346 404
Інші кредити	1 046 291	881 523
За вирахуванням резерву під знецінення кредитів	(4 545 803)	(2 998 421)
Всього кредитів фізичним особам за вирахуванням резерву під знецінення кредитів	3 214 933	4 585 979
Всього кредитів клієнтам	26 272 294	28 340 258

Загальна сума кредитів клієнтам до вирахування резерву під знецінення станом на 31 грудня 2015 року включає кредити з фіксованою процентною ставкою на суму 36 022 686 тисяч гривень (у 2014 році – 32 790 705 тисяч гривень) та кредити з плаваючою процентною ставкою на суму 780 727 тисяч гривень (у 2014 році – 638 640 тисячі гривень).

Зміни резерву під знецінення

Нижче наведений аналіз змін резерву під знецінення кредитного портфелю протягом 2015 року:

	Кредити корпора- тивним клієнтам	Іпотечне креди- тування	Автокреди- тування	Споживчі кредити	Інші кредити фізичним особам	Всього
Резерв під знецінення кредитного портфелю на 1 січня 2015 р.	2 090 666	1 642 331	167 361	1 027 082	161 647	5 089 087
Відрахування у резерв під знецінення протягом року	3 543 588	622 064	35 460	356 390	127 432	4 684 934
Відновлення резерву за списаними в попередні періоди кредитами	(425)	(194)	(108)	(9 993)	(5 974)	(16 694)
Кредити, списані протягом року як безнадійні	(285 145)	(216 705)	(4 756)	(82 169)	(262)	(589 037)
Вплив зміни курсів обміну	636 632	646 254	61 128	11 715	7 100	1 362 829
Резерв під знецінення кредитного портфелю на 31 грудня 2015 р.	5 985 316	2 693 750	259 085	1 303 025	289 943	10 531 119

За рік що закінчився 31 грудня 2015 року Банківською групою виконано рефінансування іпотечних кредитів фізичним особам в іноземній валюті у споживчі кредити в гривні. Балансова вартість таких кредитів станом на 31 грудня 2015 року склала 38 407 тисяч гривень. Чистий збиток від реструктуризації іпотечних кредитів наданих фізичним особам в іноземній валюті склав 29 346 тисяч гривень (на 31 грудня 2014 року – нуль).

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2015 рік

(у тисячах гривень)

10. Кредити клієнтам (продовження)

Зміни резерву під знецінення (продовження)

В 2015 році Банківська група змінила методологію розрахунку резерву від знецінення кредитів з метою уніфікації підходів за кредитними портфелями Банківської групи. Застосування нової методології з розрахунку резерву під знецінення привело до збільшення суми резерву станом на 31 грудня 2015 року на 14 584 тисячі гривень.

Нижче поданий аналіз резерву під знецінення кредитного портфелю у розрізі його видів та процента резервування станом на 31 грудня 2015 року:

	Кредити корпора- тивним клієнтам	Іпотечне кредити- тування	Автокредити- тування	Споживчі кредити	Інші кредити фізичним особам	Всього
Резерв під знецінення кредитів, розрахований на індивідуальній основі	5 379 279	882 300	4 138	–	–	6 265 717
Резерв під знецінення кредитів, розрахований на колективній основі	339 201	1 801 374	254 245	1 247 642	269 279	3 911 741
Резерв під знецінення, розрахований на колективній основі, щодо кредитів без індивідуальних ознак знецінення	266 836	10 076	702	55 383	20 664	353 661
Всього визнано резерву під знецінення	5 985 316	2 693 750	259 085	1 303 025	289 943	10 531 119
Загальна сума індивідуально знецінених кредитів до вирахування суми резерву під їх знецінення	10 234 915	1 147 820	4 138	–	–	11 386 873
Загальна сума колективно знецінених кредитів до вирахування суми резерву під їх знецінення	440 765	2 122 443	278 484	1 279 764	278 026	4 399 482
Загальна сума кредитів без індивідуальних ознак знецінення до вирахування суми резерву під їх знецінення	18 366 997	257 706	50 405	1 573 685	768 265	21 017 058
Загальна сума кредитів до вирахування суми резерву під їх знецінення	29 042 677	3 527 969	333 027	2 853 449	1 046 291	36 803 413
Процент резервування індивідуально знецінених кредитів	53%	77%	100%	–	–	55%
Процент резервування колективно знецінених кредитів	77%	85%	91%	97%	97%	89%
Процент резервування кредитів без індивідуальних ознак знецінення	1%	4%	1%	4%	3%	2%

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2015 рік

(у тисячах гривень)

10. Кредити клієнтам (продовження)

Зміни резерву під знецінення (продовження)

Нижче наведений аналіз змін резерву під знецінення кредитного портфелю протягом 2014 року:

	Кредити корпора- тивним клієнтам	Іпотечне кредити- тування	Автокредити- тування	Споживчі кредити	Інші кредити фізичним особам	Всього
Резерв під знецінення кредитного портфелю на 1 січня 2014 р.	1 442 960	894 592	83 883	262 520	44 878	2 728 833
Відрахування у резерв під знецінення протягом року	909 825	401 207	51 660	1 203 438	301 668	2 867 798
Відновлення резерву за списаними в попередні періоди кредитами	–	(34)	(242)	(5 003)	–	(5 279)
Кредити, списані протягом року як безнадійні	(895 508)	(295 648)	(30 829)	(435 224)	(191 170)	(1 848 379)
Вплив зміни курсів обміну	633 389	642 214	62 889	1 351	6 271	1 346 114
Резерв під знецінення кредитного портфелю на 31 грудня 2014 р.	2 090 666	1 642 331	167 361	1 027 082	161 647	5 089 087

Нижче поданий аналіз резерву під знецінення кредитного портфелю у розрізі його видів та процента резервування станом на 31 грудня 2014 року:

	Кредити корпора- тивним клієнтам	Іпотечне кредити- тування	Автокредити- тування	Споживчі кредити	Інші кредити фізичним особам	Всього
Резерв під знецінення кредитів, розрахований на індивідуальній основі	1 781 251	625 389	2 740	–	–	2 409 380
Резерв під знецінення кредитів, розрахований на колективній основі	203 495	983 433	158 581	953 725	141 299	2 440 533
Резерв під знецінення, розрахований на колективній основі, щодо кредитів без індивідуальних ознак знецінення	105 920	33 509	6 040	73 357	20 348	239 174
Всього визнано резерву під знецінення	2 090 666	1 642 331	167 361	1 027 082	161 647	5 089 087
Загальна сума індивідуально знецінених кредитів до вирахування суми резерву під їх знецінення	4 785 759	1 036 132	2 740	–	–	5 824 631
Загальна сума колективно знецінених кредитів до вирахування суми резерву під їх знецінення	393 743	1 424 651	205 839	1 190 819	179 413	3 394 465
Загальна сума кредитів без індивідуальних ознак знецінення до вирахування суми резерву під їх знецінення	20 665 443	510 116	137 825	2 194 755	702 110	24 210 249
Загальна сума кредитів до вирахування суми резерву під їх знецінення	25 844 945	2 970 899	346 404	3 385 574	881 523	33 429 345
Процент резервування індивідуально знецінених кредитів	37%	60%	100%	–	–	41%
Процент резервування колективно знецінених кредитів	52%	69%	77%	80%	79%	72%
Процент резервування кредитів без індивідуальних ознак знецінення	1%	7%	4%	3%	3%	1%

(у тисячах гривень)

10. Кредити клієнтам (продовження)

Забезпечення та інші засоби підвищення кредитного рейтингу

Сума та види забезпечення, що вимагається Банківською групою, залежать від оцінки кредитного ризику контрагента. Запроваджені процедури щодо прийнятності різних видів застави та параметрів оцінки.

Нижче зазначені основні види отриманого забезпечення:

- ▶ за операціями кредитування цінними паперами та договорами «зворотного репо» – цінні папери;
- ▶ за операціями кредитування корпоративних клієнтів – об'єкти нерухомого майна, товарно-матеріальні запаси, дебіторська заборгованість за основною діяльністю та майнові права на депозити;
- ▶ за операціями кредитування фізичних осіб – майнові права на рухоме і нерухоме майно, майнові права на депозити.

Банківська група також отримує гарантії від материнських компаній за кредитами, що надаються їх дочірнім підприємствам.

Керівництво здійснює моніторинг ринкової вартості забезпечення, вимагає додаткового забезпечення згідно з базовими угодами, а також здійснює моніторинг ринкової вартості забезпечення при перевірці достатності резерву під знецінення кредитів.

Станом на 31 грудня 2015 року кредити були розміщені на рахунках Банківської групи депозитами клієнтів балансовою вартістю 324 115 тисяч гривень (у 2014 році – 1 221 554 тисячі гривень) (Примітка 15).

Кредитна якість портфелю

Управління якістю кредитного портфелю здійснюється шляхом використання Банківською групою системи внутрішніх кредитних рейтингів позичальників. Політика Банківської групи передбачає ведення точних та уніфікованих кредитних рейтингів щодо всього кредитного портфелю. Це забезпечує цілеспрямоване управління відповідними ризиками та порівняння кредитних ризиків за всіма напрямками діяльності, географічними регіонами та продуктами. Система рейтингів ґрунтується на різних видах фінансового аналізу, та в поєднанні з обробленою ринковою інформацією вони являють собою основу для оцінки ризику контрагента. Всі внутрішні рейтинги ризиків формуються спеціально для різних категорій і створюються згідно з рейтинговою політикою Банківської групи. Відповідні рейтинги ризиків регулярно аналізуються та оновлюються.

При визначенні рейтингу позичальника – юридичної особи Банківська група використовує наступну інформацію:

- ▶ наявність у забезпеченні кредитів позичальника першокласного покриття;
- ▶ рейтинг, який розраховується за допомогою внутрішньої рейтингової моделі.

Високий рейтинг (кредити з першокласним грошовим покриттям) характеризується наступним: обсяги операційної діяльності позичальника, що зростають, високостійка фінансова модель (значна частка власного капіталу, низька залежність від банківського фінансування), висока ефективність бізнесу. Компанії, що мають такий рейтинг, займають міцне положення на ринку, часто є лідерами ринку, мають високоефективний менеджмент і організаційну структуру бізнесу. Ризик погіршення кредитоспроможності позичальника з високим рейтингом – незначний, кредитна історія – відмінна.

Стандартний рейтинг надається позичальникам, які мають стабільні обсяги операційної діяльності, ефективність на середньогалузевому рівні. Є залежність від зовнішнього фінансування. Ризик неповернення кредиту – невисокий. Компанії зі стандартним рейтингом мають стабільні ринкові позиції на регіональному або національному рівні, характеризуються налагодженою побудовою бізнесу і достатнім рівнем менеджменту. Відсутня негативна кредитна історія або мали місце технічні затримки платежів в незначних обсягах.

Рейтинг нижче стандартного надається позичальникам, обсяги операційної діяльності яких нестабільні або мають тенденцію до зниження, ефективність бізнесу низька, високий рівень залежності від зовнішнього фінансування, погашення зобов'язань за рахунок грошового потоку може бути проблематичним, у зв'язку з чим ризик неповернення коштів є високим. Кредитна історія може характеризуватись наявністю суттєвих затримок платежів. Позиції компанії на ринку – нестійкі, можливе зменшення або втрата частки ринку.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2015 рік

(у тисячах гривень)

10. Кредити клієнтам (продовження)

Кредитна якість портфелю (продовження)

Нижче наведений опис внутрішніх кредитних рейтингів, які використовує Банківська група для фізичних осіб.

Високий рейтинг присвоюється позичальникам із досить стійким фінансовим станом. Показники кредитоспроможності та платоспроможності значною мірою перевищують рівень, достатній для обслуговування кредиту. Ризик погіршення кредитоспроможності позичальника з високим рейтингом – мінімальний.

Стандартний рейтинг присвоюється позичальникам зі стабільним фінансовим станом. Показники кредитоспроможності та платоспроможності відповідають рівню, достатньому для обслуговування кредиту. Ризик погіршення кредитоспроможності позичальника незначний.

Рейтинг нижче стандартного присвоюється позичальникам із нестабільним фінансовим станом чи таким, що погіршується. Показники кредитоспроможності та платоспроможності досягли граничного рівня. Ризик дефолту зростає у зв'язку з негативним впливом зовнішніх факторів на грошові потоки, наявні для погашення кредиту.

Нижче наведений аналіз кредитів за кредитною якістю станом на 31 грудня 2015 року:

	Кредити корпоративним клієнтам	Іпотечне кредитування	Автокредитування	Споживчі кредити	Інші кредити фізичним особам	Всього
Без індивідуальних ознак знецінення						
<i>Не прострочені і не знецінені</i>						
високий рейтинг	4 445 038	60 292	34 799	67 932	81 201	4 689 262
стандартний рейтинг	3 063 987	67 506	7 787	1 008 938	332 269	4 480 487
рейтинг нижче стандартного	10 143 876	92 054	2 803	341 028	320 703	10 900 464
Всього не прострочених та не знецінених	17 652 901	219 852	45 389	1 417 898	734 173	20 070 213
<i>Прострочені, але не знецінені</i>						
- із затримкою платежу менше 30 днів	194 522	21 077	3 761	102 118	6 221	327 699
- із затримкою платежу від 31 до 90 днів	6 348	16 777	1 255	40 527	21 574	86 481
- із затримкою платежу від 91 до 180 днів	513 227	-	-	13 122	6 221	532 570
- із затримкою платежу від 181 до 360 днів	-	-	-	1	43	44
- із затримкою платежу понад 360 днів	-	-	-	21	30	51
Всього прострочених, але не знецінених на індивідуальній основі	714 097	37 854	5 016	155 789	34 089	946 845
З індивідуальними ознаками знецінення						
<i>Знецінені на індивідуальній чи колективній основі</i>						
- із затримкою платежу менше 30 днів	5 619 098	32 264	137	5 548	1 925	5 658 972
- із затримкою платежу від 31 до 90 днів	1 165 785	28 803	62	2 515	558	1 197 723
- із затримкою платежу від 91 до 180 днів	44 267	24 671	1 429	38 270	16 550	125 187
- із затримкою платежу від 181 до 360 днів	1 146 875	88 716	4 109	178 860	60 111	1 478 671
- із затримкою платежу понад 360 днів	2 699 654	3 095 809	276 885	1 054 569	198 885	7 325 802
Знецінені на індивідуальній чи колективній основі	10 675 679	3 270 263	282 622	1 279 762	278 029	15 786 355
За вирахуванням резерву під знецінення	(5 985 316)	(2 693 750)	(259 085)	(1 303 025)	(289 943)	(10 531 119)
Всього кредитів клієнтам	23 057 361	834 219	73 942	1 550 424	756 348	26 272 294

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2015 рік

(у тисячах гривень)

10. Кредити клієнтам (продовження)

Кредитна якість портфелю (продовження)

Нижче наведений аналіз кредитів за кредитною якістю станом на 31 грудня 2014 року:

	Кредити корпора- тивним клієнтам	Іпотечне кредити- тування	Автокредити- тування	Споживчі кредити	Інші кредити фізичним особам	Всього
Без індивідуальних ознак знецінення						
<i>Не прострочені і не знецінені</i>						
високий рейтинг	8 696 986	100 078	90 503	1 899 525	638 737	11 425 829
стандартний рейтинг	4 400 913	145 637	28 585	35 657	24 514	4 635 306
рейтинг нижче стандартного	7 474 458	167 918	3 282	182 178	22 637	7 850 473
Всього не прострочених та не знецінених	20 572 357	413 633	122 370	2 117 360	685 888	23 911 608
<i>Прострочені, але не знецінені</i>						
- із затримкою платежу менше 30 днів	86 315	56 911	9 390	50 165	8 085	210 866
- із затримкою платежу від 31 до 90 днів	1 350	39 575	6 065	27 229	8 137	82 356
- із затримкою платежу від 91 до 180 днів	5 422	–	–	–	–	5 422
Всього прострочених, але не знецінених на індивідуальній основі	93 087	96 486	15 455	77 394	16 222	298 644
З індивідуальними ознаками знецінення						
<i>Знецінені на індивідуальній чи колективній основі</i>						
- із затримкою платежу менше 30 днів	2 641 423	54 203	1 739	130 223	18 422	2 846 010
- із затримкою платежу від 31 до 90 днів	129 327	6 316	288	127 058	34 447	297 436
- із затримкою платежу від 91 до 180 днів	693 424	131 793	18 608	338 945	107 434	1 290 204
- із затримкою платежу від 181 до 360 днів	793 612	196 693	20 656	509 250	12 262	1 532 473
- із затримкою платежу понад 360 днів	921 715	2 071 775	167 288	85 344	6 848	3 252 970
Знецінені на індивідуальній чи колективній основі	5 179 501	2 460 780	208 579	1 190 820	179 413	9 219 093
За вирахуванням резерву під знецінення	(2 090 666)	(1 642 331)	(167 361)	(1 027 082)	(161 647)	(5 089 087)
Всього кредитів клієнтам	23 754 279	1 328 568	179 043	2 358 492	719 876	28 340 258

Концентрація кредитів клієнтам

Станом на 31 грудня 2015 року сукупна сума кредитів у розмірі 14 270 963 тисячі гривень, виданих 20 найбільшим позичальникам Банку, становила 39% кредитного портфелю до вирахування резервів (на 31 грудня 2014 року – сукупна сума кредитів у розмірі 10 216 212 тисяч гривень, виданих 20 найбільшим позичальникам Банку, становила 31% кредитного портфелю до вирахування резервів).

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2015 рік

(у тисячах гривень)

10. Кредити клієнтам (продовження)

Концентрація кредитів клієнтам (продовження)

Нижче представлений кредитний портфель Банківської групи в розрізі галузей економіки, кредитний ризик яких впливає на якість кредитів:

	2015 рік	2014 рік
Фізичні особи	7 760 736	7 584 400
Торгівля та агентські послуги	6 352 432	5 681 936
Будівництво та нерухомість	5 043 864	5 454 575
Харчова промисловість та сільське господарство	4 988 003	6 403 639
Гірничо-видобувна галузь	4 434 604	1 367 761
Машинобудування	2 957 391	1 963 514
Металургія	1 941 691	1 063 203
Небанківські фінансові установи	914 516	1 493 111
Переробка деревини	842 772	784 658
Транспорт, послуги зв'язку та інфраструктура	590 036	690 790
Хімічна галузь	193 202	128 206
Інше	784 166	813 552
Всього кредитів клієнтам (загальна сума)	36 803 413	33 429 345

Банківська група проводить операції кредитування в Україні. Здатність позичальників погасити заборгованість за кредитами залежить від ряду факторів, у тому числі від загального фінансового стану позичальника та стану української економіки.

Фінансовий ефект забезпечення представлений шляхом розкриття вартості забезпечення окремо для:

- ▶ фінансових активів, заставне забезпечення та інші інструменти підвищення кредитної якості яких дорівнюють балансовій вартості активу чи перевищують її («активи з надлишковим заставним забезпеченням»);
- ▶ фінансових активів, заставне забезпечення та інші інструменти підвищення кредитної якості яких менше балансової вартості активу («активи з недостатнім заставним забезпеченням»).

Ефект забезпечення станом на 31 грудня 2015 року:

	Активи з надлишковим заставним забезпеченням		Активи з недостатнім заставним забезпеченням	
	Балансова вартість активів за вирахуванням резерву	Справедлива вартість застави	Балансова вартість активів за вирахуванням резерву	Справедлива вартість застави
Кредити корпоративним клієнтам	4 449 647	7 581 720	18 607 714	5 518 256
Іпотечне кредитування	473 402	4 869 566	360 817	103 352
Автокредитування	62 967	465 218	10 975	877
Споживчі кредити	37 470	184 491	1 512 955	43 183
Інші кредити (овердрафти)	1 708	75 074	754 639	1 442
Всього	5 025 194	13 176 069	21 247 100	5 667 110

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2015 рік

(у тисячах гривень)

10. Кредити клієнтам (продовження)

Концентрація кредитів клієнтам (продовження)

Ефект забезпечення станом на 31 грудня 2014 року:

	Активи з надлишковим заставним забезпеченням		Активи з недостатнім заставним забезпеченням	
	Балансова вартість активів за вирахуванням резерву	Справедлива вартість застави	Балансова вартість активів за вирахуванням резерву	Справедлива вартість застави
Кредити корпоративним клієнтам	8 742 134	14 253 279	15 012 145	5 579 342
Іпотечне кредитування	1 056 622	2 871 853	271 946	171 614
Автокредитування	170 175	654 032	8 868	5 247
Споживчі кредити	698	1 781	2 357 794	–
Інші кредити (овердрафти)	25 675	65 550	694 201	–
Всього	9 995 304	17 846 495	18 344 954	5 756 203

Збільшення частки кредитів із недостатнім заставним забезпеченням у 2015 році у порівнянні з 2014 роком зумовлено тим, що справедлива вартість застави номінована у гривні, в той час як балансова вартість валютних кредитів у гривні значно зросла внаслідок девальвації.

11. Основні засоби, інвестиційна власність та нематеріальні активи

	Будівлі	Удосконалення орендованого майна	Предмети мистецтва	Комп'ютери та інше обладнання	Капітало-вкладення в основні засоби	Всього основних засобів	Нематеріальні активи	Всього
Первісна або переоцінена вартість на 1 січня 2014 року	1 553 697	46 329	9 108	591 786	9 918	2 210 838	272 777	2 483 615
Накопичений знос/амортизація	(324 944)	(35 641)	–	(411 912)	–	(772 497)	(117 447)	(889 944)
Балансова вартість на 1 січня 2014 року	1 228 753	10 688	9 108	179 874	9 918	1 438 341	155 330	1 593 671
Надходження	7 148	5 554	–	40 319	68 952	121 973	71 835	193 808
Вибуття/списання	(4 296)	(1 795)	–	(6 196)	(3)	(12 290)	–	(12 290)
Переведення в іншу категорію	–	14 891	–	4 829	(19 720)	–	–	–
Переведення до інвестиційної власності	(1 602)	–	–	–	–	(1 602)	–	(1 602)
Переоцінка	110 951	–	–	2 593	–	113 544	–	113 544
Знецінення ОЗ в зоні АТО	–	–	–	(4 028)	–	(4 028)	–	(4 028)
Знос/амортизація	(27 797)	(8 294)	–	(63 521)	–	(99 612)	(50 125)	(149 737)
Балансова вартість на 31 грудня 2014 року	1 313 157	21 044	9 108	153 870	59 147	1 556 326	177 040	1 733 366
Первісна або переоцінена вартість на 31 грудня 2014 року	1 665 898	64 979	9 108	629 303	59 147	2 428 435	344 612	2 773 047
Накопичений знос/амортизація	(352 741)	(43 935)	–	(475 433)	–	(872 109)	(167 572)	(1 039 681)
Балансова вартість на 1 січня 2015 року	1 313 157	21 044	9 108	153 870	59 147	1 556 326	177 040	1 733 366
Надходження	11 694	1 939	–	18 497	66 686	98 816	125 871	224 687
Вибуття/списання	(78)	(3 922)	–	(7 291)	(367)	(11 658)	(66)	(11 724)
Переведення в іншу категорію	4 104	11 994	–	81 459	(97 557)	–	–	–
Переведення до інвестиційної власності	(15 595)	–	–	–	–	(15 595)	–	(15 595)
Переоцінка	(57 438)	–	7 906	–	–	(49 532)	–	(49 532)
Знецінення ОЗ в зоні АТО	(955)	–	–	–	–	(955)	–	(955)
Знос/амортизація	(37 209)	(10 807)	–	(71 199)	(239)	(119 454)	(53 906)	(173 360)
Балансова вартість на 31 грудня 2015 року	1 217 680	20 248	17 014	175 336	27 670	1 457 948	248 939	1 706 887
Первісна або переоцінена вартість на 31 грудня 2015 року	1 563 411	59 140	17 014	682 151	37 144	2 358 860	445 547	2 804 407
Накопичений знос/амортизація	(345 731)	(38 892)	–	(506 815)	(9 474)	(900 912)	(196 608)	(1 097 520)
Балансова вартість на 31 грудня 2015 року	1 217 680	20 248	17 014	175 336	27 670	1 457 948	248 939	1 706 887

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2015 рік

(у тисячах гривень)

11. Основні засоби, інвестиційна власність та нематеріальні активи (продовження)

Станом на 31 грудня 2015 року власні будівлі, меблі, обладнання, удосконалення орендованого майна та банкомати Банківської групи залишковою вартістю 1 284 924 тисячі гривень (2014 рік – 1 507 414 тисяч гривень) були застраховані від ризиків стихійних лих, пограбування, пожежі та незаконних дій третіх осіб.

Станом на 31 грудня 2015 року будівлі Банківської групи балансовою вартістю 820 721 тисяча гривень (2014 рік – 766 877 тисячі гривень) та інвестиційна власність балансовою вартістю 53 564 тисячі гривень (2014 рік – 39 755 тисяч гривень) були надані в забезпечення під кредити від НБУ (Примітка 13).

Станом на 31 грудня 2015 року балансова вартість будівель та предметів мистецтва становила б 462 281 тисячу гривень (2014 рік – 550 092 тисячі гривень), якби ці активи оцінювались за первісною вартістю. Далі наведене вивірення цієї суми з балансовою вартістю будівель:

	2015 рік	2014 рік
Будівлі за переоціненою вартістю в консолідованому звіті про фінансовий стан	1 217 680	1 313 157
Резерв переоцінки будівель, поданий у власному капіталі, без врахування податку на прибуток	(707 008)	(736 034)
Відстрочене податкове зобов'язання від переоцінки будівель	(51 211)	(29 851)
Будівлі за первісною вартістю за вирахуванням накопиченого зносу та знецінення	459 461	547 272
Предмети мистецтва за переоціненою вартістю в консолідованому звіті про фінансовий стан	17 014	9 108
Резерв переоцінки предметів мистецтва, поданий у власному капіталі, без врахування податку на прибуток	(11 639)	(5 156)
Відстрочене податкове зобов'язання від переоцінки предметів мистецтва	(2 555)	(1 132)
Предмети мистецтва за первісною вартістю за вирахуванням накопиченого зносу та знецінення	2 820	2 820
Всього будівлі та предмети мистецтва	462 281	550 092

Зміни у балансовій вартості суми інвестиційної власності були наступними:

	2015 рік	2014 рік
Справедлива вартість інвестиційної власності на 1 січня	96 151	82 939
Продаж	(63 640)	–
Переведення з категорії будівель, які займає власник	15 595	1 602
Надходження з майна прийнятого в заставу	184 691	
Прибутки від переоцінки за справедливою вартістю	10 349	22 698
Збитки від переоцінки за справедливою вартістю	(54 592)	(11 088)
Справедлива вартість інвестиційної власності на 31 грудня	188 554	96 151

Орендний дохід, отриманий від інвестиційної власності за 2015 фінансовий рік, становив 4 812 тисяч гривень (2014 рік – 4 860 тисяч гривень) (Примітка 25). Операційні витрати та витрати на утримання інвестиційної власності за 2015 фінансовий рік становили 3 295 тисяч гривень (2014 рік – 2 644 тисяч гривень).

Збиток за вирахуванням прибутку від переоцінки інвестиційної власності у сумі 44 243 тисячі гривень було визнано в консолідованому звіті про фінансові результати за 2015 рік (2014 рік – прибуток за вирахуванням збитків від переоцінки – 11 610 тисяч гривень).

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2015 рік

(у тисячах гривень)

12. Інші активи

	2015 рік	2014 рік
Фінансові активи		
Частка перестраховальника в страхових резервах	388 029	453 565
Дебіторська заборгованість від страхової діяльності	374 182	24 994
Кошти у розрахунках банківськими картками	142 422	54 478
Нараховані доходи та кошти в розрахунках	129 749	31 533
Розрахунки за договорами співпраці	31 475	38 965
Похідні фінансові активи (Примітка 20)	17 376	351
Заборгованість по переказам та платежам	13 730	5 886
Придбання іноземної валюти	1 809	442
Інші фінансові активи	34 949	–
Резерв під знецінення	(48 906)	(35 554)
Всього фінансових активів	1 084 815	574 660
Нефінансові активи		
Передоплата за основні засоби та нематеріальні активи	27 650	10 268
Витрати майбутніх періодів, у тому числі зі страхування активів	22 734	20 907
Банківські метали	8 761	6 628
Нерухоме майно, прийняте у погашення кредитів	1 480	225 771
Передоплата за послуги	128	6 664
Інші нефінансові активи	65 823	238 668
Резерв під знецінення	(487)	(157)
Всього нефінансових активів	126 089	508 749
Всього інших активів	1 210 904	1 083 409

У сумі резерву під знецінення інших фінансових активів за рік відбулися такі зміни:

	2015 рік	2014 рік
Резерв під знецінення на 1 січня	35 554	7 528
Відрахування у резерв під знецінення протягом року	15 759	29 819
Активи, списані протягом року як безнадійні	(2 665)	(3 143)
Курсові різниці	258	1 350
Резерв під знецінення на 31 грудня	48 906	35 554

У сумі резерву під знецінення інших нефінансових активів за рік відбулися такі зміни:

	2015 рік	2014 рік
Резерв під знецінення на 1 січня	157	674
Відрахування у резерв / (сторнування резерву) під знецінення протягом року	330	(413)
Активи, списані протягом року як безнадійні	–	(104)
Резерв під знецінення на 31 грудня	487	157

13. Заборгованість перед Національним банком України

Станом на 31 грудня 2015 року Банк мав заборгованість перед Національним банком України за двома кредитами на загальну суму 485 426 тисяч гривень.

У січні 2009 року Банк отримав від Національного банку України кредит для підтримки ліквідності в розмірі 500 000 тисяч гривень. У серпні 2015 року цей кредит було пролонговано до 10 червня 2020 року з встановленням процентної ставки на рівні 21,5%. У 2015 році Банк частково погасив кредит загальною сумою 44 015 тисяч гривень. Станом на 31 грудня 2015 року балансова вартість цього кредиту становила 167 187 тисяч гривень з процентною ставкою 21,5% річних (на 31 грудня 2014 року – 211 202 тисячі гривень з процентною ставкою 16% річних).

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2015 рік

(у тисячах гривень)

13. Заборгованість перед Національним банком України (продовження)

У березні 2009 року Банк отримав від Національного банку України кредит для підтримки ліквідності в розмірі 1 336 900 тисяч гривень. У серпні 2015 року цей кредит було пролонговано до червня 2020 року з встановленням процентної ставки на рівні 21,5%. У 2015 році Банк частково погасив кредит загальною сумою 83 755 тисяч гривень. Станом на 31 грудня 2015 року балансова вартість цього кредиту становила 318 239 тисяч гривень з процентною ставкою 21,5% річних (на 31 грудня 2014 року – 401 994 тисячі гривень з процентною ставкою 16% річних).

Станом на 31 грудня 2015 року ці кредити були забезпечені будівлями та інвестиційною власністю Банку справедливою вартістю 874 285 тисяч гривень (Примітка 11) (на 31 грудня 2014 року – кредити забезпечені кредитами клієнтам Банку балансовою вартістю 1 590 171 тисяча гривень та будівлями і інвестиційною власністю Банку справедливою вартістю 766 877 тисяч гривень та 39 755 тисяч гривень, відповідно).

14. Заборгованість перед іншими банками

	2015 рік	2014 рік
<i>Поточні рахунки інших банків</i>		
- Україна	51 157	76 060
- Країни, що входять до ОЕСР	5	–
- Країни, що не входять до ОЕСР	65	133
Всього поточних рахунків інших банків	51 227	76 193
<i>Строкові депозити інших банків</i>		
- Україна	173 600	167 926
Всього строкових депозитів інших банків	173 600	167 926
Всього заборгованості перед іншими банками	224 827	244 119

Станом на 31 грудня 2015 року розміщені 10 найбільшими банками кошти в сумі 167 688 тисяч гривень становили 75% заборгованості інших банків (у 2014 році – 179 037 тисяч гривень становили 73% заборгованості інших банків).

15. Кошти клієнтів

	2015 рік	2014 рік
Юридичні особи		
- Поточні рахунки	9 324 340	8 622 099
- Строкові депозити	4 149 683	4 870 503
Фізичні особи		
- Поточні рахунки	2 942 664	2 513 302
- Строкові депозити	11 056 890	10 150 461
Всього коштів клієнтів	27 473 577	26 156 365

Станом на 31 грудня 2015 року розміщені в Банківській групі депозити 10 найбільших клієнтів у сумі 4 334 759 тисяч гривень становили 16% коштів клієнтів (2014 рік – 5 430 702 тисячі гривень або 21%).

Станом на 31 грудня 2015 року до складу коштів клієнтів входять депозити у сумі 324 115 тисяч гривень (2014 рік – 1 221 554 тисячі гривень), які являють собою забезпечення кредитів клієнтам (Примітка 9) та зобов'язань з надання кредитів у сумі 65 420 тисяч гривень (2014 рік – 1 850 117 тисячі гривень). Крім того, 974 084 тисяч гривень (2014 рік – 130 060 тисяч гривень) утримуються в якості забезпечення зобов'язань за імпорнтними акредитивами, гарантіями та авалуванням векселів (Примітка 30).

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2015 рік

(у тисячах гривень)

15. Кошти клієнтів (продовження)

Розподіл коштів клієнтів за галузями економіки наведено далі:

	2015 рік	2014 рік
Фізичні особи	13 999 554	12 663 763
Торгівля та агентські послуги	2 648 232	2 610 915
Транспорт та інфраструктура	2 241 026	1 371 703
Металургія	1 494 305	1 117 316
Машинобудування	1 424 384	1 452 126
Гірничо-видобувна галузь та енергетика	1 286 510	3 751 504
Будівництво та нерухомість	715 240	374 324
Небанківські фінансові установи	494 523	292 122
Харчова промисловість та сільське господарство	230 909	325 787
Хімічна галузь	159 581	215 853
Переробка деревини	100 350	63 139
Інше	2 678 963	1 917 813
Всього коштів клієнтів	27 473 577	26 156 365

16. Випущені єврооблігації

У лютому і травні 2007 року Банк отримав кредит у сумі 275 000 тисяч доларів США від Standard Bank Plc (що на дату отримання становило 1 388 750 тисяч гривень). Цей кредит з первісним строком погашення у лютому 2010 року був профінансований за рахунок випуску облігацій участі у кредиті («єврооблігації») з процентною ставкою 9,75% річних, емітованих Standard Bank Plc без права регресу з єдиною метою фінансування кредиту Банку.

У грудні 2009 року в результаті реструктуризації позикових коштів Банку кредит був замінений кредитом з процентною ставкою 11% річних та остаточним строком погашення у грудні 2014 року. У 2010 році Банк погасив частину кредиту в сумі 22 512 тисячі доларів США, що на дату погашення становило 179 828 тисяч гривень.

У грудні 2014 року в результаті реструктуризації позикових коштів Банку була здійснена заміна кредитора на компанію Green Finance Plc., а також внесені зміни у графік погашення заборгованості. Кінцевий строк погашення кредиту – грудень 2018 року.

Згідно з графіком, у грудні 2014 року Банк погасив частину кредиту в сумі 44 928 тисяч доларів США, що на дату погашення становило 708 450 тисяч гривень. У грудні 2015 року Банк погасив частину кредиту в сумі 10 000 тисяч доларів США, що на дату погашення становило 238 075 тисяч гривень. Станом на 31 грудня 2015 року балансова вартість кредиту становить 4 722 461 тисяча гривень (на 31 грудня 2014 року – 3 272 979 тисяч гривень).

17. Інші позикові кошти

	2015 рік	2014 рік
Landesbank Berlin AG	26 289	25 725
Інші кредити	14 023	3 728
Всього інших позикових коштів	40 312	29 453

Кредит від Landesbank Berlin AG деномінований в євро та виданий під середньозважену ставку відсотка EURIBOR + 0,25% річних зі строком погашення 6 вересня 2018 року. Проценти нараховуються на непогашену суму кредиту. Кредит був отриманий з метою фінансування придбання імпортного обладнання клієнтами Банку.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2015 рік

(у тисячах гривень)

18. Інші зобов'язання

	2015 рік	2014 рік
Фінансові зобов'язання		
Страхові резерви	876 881	921 269
Кредиторська заборгованість від страхової діяльності	308 401	130 961
Кошти в розрахунках	115 393	54 563
Доходи майбутніх періодів по кредитним лініям	28 653	26 411
Кредиторська заборгованість за операціями з пластиковими картками	23 000	24 880
Резерв під зобов'язання з кредитування (Примітка 30)	14 969	13 028
Похідні фінансові зобов'язання (Примітка 20)	13 878	–
Інші фінансові зобов'язання	27 486	14 256
Всього фінансових зобов'язань	1 408 661	1 185 368
Нефінансові зобов'язання		
Суми до виплати працівникам	109 392	92 079
Інші податки до сплати	29 150	21 009
Зобов'язання по внескам в Фонд гарантування вкладів фізичних осіб	30 891	26 941
Кредиторська заборгованість за послуги	111 019	65 422
Вартість програмного забезпечення до сплати за ліцензійними угодами	2 207	1 227
Інші нарахування та доходи майбутніх періодів	28 025	44 464
Всього нефінансових зобов'язань	310 684	251 142
Всього інших зобов'язань	1 719 345	1 436 510

19. Субординований борг

Станом на 31 грудня 2015 року Банк мав три депозити, залучені на умовах субординованого боргу.

Перший субординований борг у гривні був залучений Банком від української компанії у 2009 році у сумі 127 300 тисяч гривень з процентною ставкою 12,75% та строком погашення у листопаді 2014 року. У вересні 2014 року була підписана додаткова угода про подовження строку дії договору до 1 вересня 2021 року. Станом на 31 грудня 2015 року балансова вартість залучення становить 128 864 тисяч гривень (на 31 грудня 2014 року – 128 877 тисяч гривень).

Другий субординований борг у гривні був залучений Банком від української компанії у 2009 році у сумі 135 000 тисяч гривень з процентною ставкою 12,75% та строком погашення у листопаді 2014 року. У вересні 2014 року була підписана додаткова угода про подовження строку дії договору до 1 вересня 2021 року. Станом на 31 грудня 2015 року балансова вартість залучення становить 136 657 тисяч гривень (на 31 грудня 2014 року – 136 671 тисяч гривень).

Третій субординований борг у гривні був залучений Банком від української компанії у 2009 році у сумі 220 000 тисяч гривень з процентною ставкою 9,5% та строком погашення у жовтні 2015 року. У вересні 2014 року була підписана додаткова угода про подовження строку дії договору до 1 вересня 2021 року. Станом на 31 грудня 2015 року балансова вартість залучення становить 226 653 тисячі гривень (на 31 грудня 2014 року – 227 277 тисяч гривень).

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2015 рік

(у тисячах гривень)

20. Похідні фінансові інструменти

Нижче у таблиці наведена справедлива вартість похідних фінансових інструментів, облікованих у складі активів або зобов'язань.

Станом на 31 грудня 2015 року Банківська група мала такі валютні контракти:

	Основна або погоджена сума за справедливою вартістю активів до отримання	Основна або погоджена сума за справедливою вартістю активів до відправлення	Позитивна справедлива вартість активів	Від'ємна справедлива вартість зобов'язань
Форвардні валютні контракти				
Розміщення UAH / залучення USD	712 150	(696 122)	17 376	(1 348)
Усього по форвардним контрактам	712 150	(696 122)	17 376	(1 348)
Форвардні контракти з цінними паперами				
На продаж цінних паперів	217 123	(228 372)	–	(11 250)
На купівлю цінних паперів	260 928	(262 209)	–	(1 280)
Усього по форвардним контрактам з цінними паперами	478 051	(490 581)	–	(12 530)

Станом на 31 грудня 2014 року Банківська група мала такі валютні та товарні контракти:

	Основна або погоджена сума за справедливою вартістю активів до отримання	Основна або погоджена сума за справедливою вартістю активів до відправлення	Позитивна справедлива вартість активів	Від'ємна справедлива вартість зобов'язань
Форвардні валютні контракти				
Розміщення UAH / залучення USD	1 561 505	(1 561 154)	351	–
Усього по форвардним контрактам	1 561 505	(1 561 154)	351	–
Форвардні контракти з цінними паперами				
На продаж цінних паперів	604 032	(604 032)	–	–
Усього по форвардним контрактам з цінними паперами	604 032	(604 032)	–	–

21. Акціонерний капітал та резерви

Станом на 31 грудня 2015 року затверджений та зареєстрований акціонерний капітал Банківської групи складається з 68 734 045 простих та 62 823 привілейованих акцій. Станом на 31 грудня 2015 року всі акції були повністю оплачені та зареєстровані.

Станом на 31 грудня 2014 року звітність Банківської групи включала суми сплаченого капіталу та емісійного доходу за собівартістю, перераховані для відображення впливу гіперінфляції, за період який закінчився 31 грудня 2000 року. У грудні 2015 року Загальні збори акціонерів Банку прийняли рішення відновити облік акціонерного капіталу та емісійного доходу за номінальною вартістю, в результаті чого сума впливу застосування МСФО 29 «Фінансова звітність в умовах гіперінфляції» була вилючена з нерозподіленого прибутку з одночасним зменшенням акціонерного капіталу.

Також Загальні збори акціонерів прийняли рішення про перенесення резерву об'єднання, який було визнано у результаті приєднання ПАТ «Донгорбанк» у сумі 34 266 тисяч гривень до нерозподіленого прибутку.

Характер та призначення резервів

Резерв переоцінки основних засобів

Резерв переоцінки основних засобів використовується для відображення справедливої вартості будівель та предметів мистецтва, а також її зменшення, але тією мірою, в якій таке зменшення стосується збільшення вартості того ж самого активу, раніше відображеного у складі капіталу.

(у тисячах гривень)

21. Акціонерний капітал та резерви (продовження)

Нереалізовані прибутки від цінних паперів, наявних для продажу

Цей резерв відображає зміни справедливої вартості цінних паперів, наявних для продажу.

Резервний фонд Банку

Резервний фонд Банку створюється відповідно до Статуту та вимог законодавства України до досягнення 25 відсотків розміру регулятивного капіталу станом на початок кожного року. Розмір відрахувань до резервного фонду становить не менш як 5 відсотків суми щорічного прибутку Банку. Резервний фонд формується на покриття загальних банківських ризиків, включаючи майбутні збитки та інші непередбачені збитки за всіма статтями активів та позабалансових зобов'язань.

У грудні 2015 року Загальні збори акціонерів Банку прийняли рішення про виділення зі складу нерозподіленого прибутку резервний фонд у розмірі 1 475 430 тисяч гривень, оскільки у відповідності до законодавства України цей фонд не підлягає розподілу між акціонерами.

22. Сегментний аналіз

Банківська група в своїй діяльності використовує сегментний аналіз кожного учасника Банківської групи окремо, а не Банківської групи в цілому, тому консолідований сегментний аналіз Банківської групи в цій звітності не може бути представлений.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2015 рік

(у тисячах гривень)

23. Процентні доходи та витрати

	2015 рік	2014 рік
Процентні доходи		
<i>Кредити клієнтам</i>		
- юридичні особи	3 738 285	3 027 538
- фізичні особи	1 186 215	1 582 401
Цінні папери	304 763	241 536
Кошти в інших банках	50 253	139 460
Всього процентних доходів	5 279 516	4 990 935
Процентні витрати		
<i>Фізичні особи</i>		
- строкові депозити	(1 394 062)	(1 061 748)
- поточні рахунки	(4 252)	(4 327)
<i>Юридичні особи</i>		
- строкові депозити	(497 003)	(517 538)
- поточні рахунки	(451 554)	(407 869)
Випущені єврооблігації	(511 854)	(372 801)
Заборгованість перед Національним банком України	(148 926)	(157 980)
Субординований борг	(53 692)	(65 766)
Заборгованість перед іншими банками	(18 512)	(30 420)
Інші позикові кошти	(1 556)	(14 720)
Всього процентних витрат	(3 081 411)	(2 633 169)
Чисті процентні доходи	2 198 105	2 357 766

Інформацію про процентні доходи та витрати за операціями зі зв'язаними сторонами подано у Примітці 32.

24. Комісійні доходи та витрати

	2015 рік	2014 рік
Платіжні картки	379 601	395 963
Обслуговування кредитів, в тому числі за договорами співпраці	167 045	152 838
Розрахункове обслуговування клієнтів	268 119	142 092
Конверсійні операції	171 383	135 086
Документарні операції	54 911	66 181
Касові операції	44 978	35 961
Фідучіарна діяльність	2 524	1 819
Інше	9 713	28 460
Комісійні доходи	1 098 274	958 400
Платіжні картки	(238 422)	(233 797)
Обслуговування кредитів	(39 531)	(7 879)
Розрахункове обслуговування	(17 353)	(11 255)
Покупка та інкасація готівкових коштів	(11 208)	(21 612)
Документарні операції	(4 529)	(2 983)
Фідучіарна діяльність	(297)	(351)
Комісійні витрати за договорами співпраці	-	(71)
Інше	(2 325)	(2 637)
Комісійні витрати	(313 665)	(280 585)
Чистий комісійний дохід	784 609	677 815

Інформацію про комісійні доходи та витрати за операціями зі зв'язаними сторонами подано у Примітці 32.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2015 рік

(у тисячах гривень)

25. Інші доходи

	2015 рік	2014 рік
Штрафи отримані	47 066	32 481
Інший орендний дохід	22 444	18 678
Дохід від дооцінки основних засобів	12 411	37 124
Дохід від реалізації основних засобів та інвестиційної власності	11 870	15 557
Повернення процентів, виплачених в минулі роки в зв'язку з достроковим розірванням депозитних договорів	7 042	10 764
Орендний дохід від інвестиційної власності (Примітка 11)	4 812	4 860
Дохід від реалізації банківських металів	–	313
Інші доходи	108 652	155 478
Всього інших доходів	214 297	275 255

26. Операційні витрати

	2015 рік	2014 рік
Заробітна плата, виплати працівникам та обов'язкові внески до державних фондів	773 263	868 309
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	302 038	236 576
Знос та амортизація (Примітка 11)	173 360	149 737
Внески в Фонд гарантування вкладів фізичних осіб	136 186	91 477
Витрати, пов'язані з проведенням робіт по погашенню кредитів	102 912	19 716
Оренда приміщень	95 718	86 777
Витрати на утримання будівель та обладнання	88 201	73 111
Послуги зв'язку	49 068	46 983
Реклама, представницькі витрати	40 717	57 351
Аудиторські, юридичні та консультаційні послуги	55 887	26 725
Державні мита та податки, крім податку на прибуток	25 192	110 670
Резерв під знецінення активів в зоні АТО (Примітка 11)	955	4 028
Витрати на формування резерву під знецінення інших активів (Примітка 12)	16 089	29 406
Послуги охорони	11 593	13 676
Навчання персоналу	5 841	11 118
Благодійна діяльність	767	233
Інше	230 104	503 331
Всього операційних витрат	2 107 891	2 329 224

27. Податок на прибуток

Витрати з податку на прибуток включають такі компоненти:

	2015 рік	2014 рік
Поточні податкові витрати	48 525	37 668
Кредит з відстроченого податку	(415 105)	(34 109)
(Дохід)/витрати з податку на прибуток за рік	(366 580)	3 559

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2015 рік

(у тисячах гривень)

27. Податок на прибуток (продовження)

Доходи Банківської групи, отримані у 2015 році, оподатковуються податком на прибуток за ставкою 18% (2014 рік – 18%). Вивірення очікуваних та фактичних податкових витрат наведено нижче:

	2015 рік	2014 рік
(Збиток)/прибуток до оподаткування	(2 220 511)	(106 605)
Теоретична сума податкових доходів за встановленою законом ставкою податку	(399 692)	(19 189)
<i>Податковий ефект статей, які не вираховуються для цілей оподаткування або не включаються до оподаткованої суми</i>		
- Дохід, що визнається тільки для цілей оподаткування	36 459	5 818
- Витрати, що не включаються до валових витрат	10 217	15 075
- Витрати, що вираховуються тільки для цілей оподаткування	(41 792)	(5 055)
- Зміни правил оподаткування	14 539	16 978
- Інші постійні різниці	13 689	29 005
- Індексація вартості основних засобів для цілей оподаткування	–	(30 773)
- Зміни суми податку внаслідок зміни ставок оподаткування у майбутньому	–	(8 300)
(Дохід)/витрати з податку на прибуток за рік	(366 580)	3 559

Відмінності між українськими правилами оподаткування та МСФЗ призводять до виникнення певних тимчасових різниць між балансовою вартістю деяких активів та зобов'язань для цілей фінансового звітування та їхньою податковою базою. Податковий вплив зміни таких тимчасових різниць обліковується за ставками податку на прибуток, які плануються застосувати у періоді реалізації даних різниць.

Станом на 31 грудня 2015 та 2014 років відстрочені податкові активи і зобов'язання та їх зміна за відповідні роки включають:

	31 грудня 2014 року	Кредитовано/ (віднесено) на інший сукупний дохід	Кредитовано/ (віднесено) на фінансовий результат	31 грудня 2015 року
Податковий ефект тимчасових різниць, які збільшують або зменшують об'єкт оподаткування				
Резерви під знецінення кредитів та зобов'язань з кредитування	(174 516)	–	60 587	(113 929)
Цінні папери, наявні для продажу	482	1 625	(1 766)	341
Основні засоби та інвестиційна нерухомість	(26 616)	(23 475)	58 117	8 026
Інше	23 693	–	(20 428)	3 265
Розрахункова сума чистого відстроченого податкового зобов'язання	(176 957)	(21 850)	96 510	(102 297)
Податкові збитки до переносу	57 926	–	318 595	376 521
Чистий відстрочений податковий актив	–	(20 243)	297 235	276 992
Чистий відстрочене податкове зобов'язання	(119 031)	(1 607)	117 870	(2 768)

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2015 рік

(у тисячах гривень)

27. Податок на прибуток (продовження)

	31 грудня 2013 року	Кредитовано/ (віднесено) на інший сукупний дохід	Кредитовано/ (віднесено) на фінансовий результат	31 грудня 2014 року
Податковий ефект тимчасових різниць, які збільшують або зменшують об'єкт оподаткування				
Резерви під знецінення кредитів та зобов'язань з кредитування	(293 135)	–	118 619	(174 516)
Інвестиційні цінні папери, наявні для продажу	28 201	(4 486)	(23 233)	482
Основні засоби та інвестиційна нерухомість	(29 650)	(20 642)	23 676	(26 616)
Нараховані процентні та комісійні доходи	131 359	–	(131 359)	–
Нараховані процентні та комісійні витрати	(3 580)	–	3 580	–
Резерви страховиків	3 768	–	(3 768)	–
Інше	21 517	2 415	(239)	23 693
Розрахункова сума чистого відстроченого податкового зобов'язання	(141 520)	(22 713)	(12 724)	(176 957)
Сума перенесених податкових збитків	11 093	–	46 833	57 926
Чисте відстрочене податкове зобов'язання	(130 427)	(22 713)	34 109	(119 031)

28. Управління ризиками

Вступ

Банківській діяльності притаманний ризик, яким управляють за допомогою постійного процесу виявлення, оцінки та контролю ризиків, з урахуванням лімітів ризику та інших засобів контролю. Цей процес управління ризиками є вирішальним для постійної прибутковості Банківської групи, а кожний співробітник Банківської групи несе відповідальність за вплив ризиків, що мають відношення до його обов'язків. Банківській групі властиві кредитний ризик, ризик ліквідності та ринковий ризик, а останній включає торгові та неторгові ризики. Банківській групі також властиві операційні ризики.

Політики управління розкриті у цій примітці є такими, що застосовуються Банком.

Незалежний процес контролю ризиків не включає бізнес-ризиками, як, наприклад, зміни в операційному середовищі, технологіях та галузі. Ці ризики контролюються за допомогою процесу стратегічного планування Банку.

Процес управління ризиками

В межах Банку політику управління ризиками та контроль здійснює ряд спеціалізованих органів та департаментів. Найбільш активну участь в управлінні ризиками бере Ризик-менеджмент Банку, що підпорядкований Заступнику Голови Правління Банку з ризиків та звітує Правлінню Банку, Кредитній раді Банку, Комітету з управління активами та пасивами Банку та Комітету з управління операційним ризиком Банку.

Спостережна рада Банку

Спостережна рада Банку має найбільші повноваження стосовно управління ризиками Банку та Статутом Банку уповноважена затверджувати будь-які операції від імені Банку в сумі понад 1 500 млн. гривень.

Правління Банку

Правління Банку в цілому несе відповідальність за діяльність Банку, включаючи діяльність, пов'язану з управлінням ризиками. Правління Банку делегує свої повноваження стосовно загального управління активами та пасивами Комітету з управління активами та пасивами Банку, повноваження стосовно управління операційним ризиком – Комітету з управління операційним ризиком Банку, а також затверджує склад цих Комітетів. Крім цього, Правління Банку несе відповідальність за розробку та попереднє затвердження кредитної політики Банку. Остаточне затвердження кредитної політики входить до сфери компетенції Спостережної ради Банку. Правління Банку акцептує рішення Кредитної ради стосовно проектів кредитування пов'язаних з Банком осіб з лімітом кредитного ризику понад 3% від регулятивного капіталу Банку, розрахованого на найближчу до прийняття рішення дату.

(у тисячах гривень)

28. Управління ризиками (продовження)

Вступ (продовження)

Кредитна рада Банку

Кредитна рада Банку затверджує видачу кредитів або зміну умов за кредитами сумою до 1 500 млн. гривень та встановлює ліміти за міжбанківськими операціями. До складу Кредитної ради Банку входить представник акціонерів. Рішення Кредитної ради Банку стосовно проектів з лімітом кредитного ризику понад 200 млн. гривень мають силу у разі отримання чотирьох позитивних голосів, один з яких повинен належати члену Кредитної Ради Банку від Спостережної Ради Банку; рішення стосовно проектів з лімітом кредитного ризику менш ніж 200 млн. гривень мають силу у разі отримання чотирьох позитивних голосів, один з яких повинен належати члену Кредитної ради Банку від Спостережної ради Банку або зовнішньому експерту (представнику акціонерів). Засідання Кредитної ради Банку проводяться двічі на тиждень.

Кредитний комітет Банку

Кредитний комітет Банку відповідає за прийняття рішень про реструктуризацію та видачу кредитів сумою до 50 млн. гривень, в т.ч. затверджує надання неризикових кредитів з повним грошовим забезпеченням. Засідання Комітету проводяться декілька разів на тиждень за потребою.

Комітет з управління активами та пасивами Банку

Комітет з управління активами та пасивами Банку несе відповідальність за управління активами та пасивами Банку, а також за загальну фінансову структуру. Цей Комітет також в першу чергу відповідальний за моніторинг процентного, валютного ризиків та ризику ліквідності Банку.

Комітет з управління операційним ризиком Банку

Комітет з управління операційним ризиком несе відповідальність за управління операційним ризиком з метою зменшення операційних збитків, удосконалення банківських процесів, систем і технологій, розробки, затвердження та запровадження заходів, що забезпечують безперервність роботи Банку.

Для оперативного управління і реагування на зафіксовані операційні ризики на основі Комітету з управління операційним ризиком Банку створені 5 підкомітетів:

Підкомітет «Персонал»

Підкомітет «Персонал» розглядає питання умисних та ненавмисних дій/помилки персоналу, оцінки його кваліфікації та достатності та т.п.

Підкомітет «Процеси»

Підкомітет «Процеси» розглядає питання організації процесів, якості комунікацій, ефективності існуючих процесів та необхідності оптимізації.

Підкомітет «Зовнішні фактори»

Підкомітет «Зовнішні фактори» розглядає питання навмисних дій третіх осіб, ліквідації наслідків форс-мажорів та умисного нанесення шкоди репутації Банку.

Підкомітет «Системи»

Підкомітет «Системи» розглядає питання якості роботи інформаційних систем, формування єдиного розуміння ІТ-ризиків та розробки збалансованих рішень щодо ІТ-ризиків з урахуванням специфіки та інтересів бізнес-підрозділів Банку.

Підкомітет «Інформаційна безпека»

Підкомітет «Інформаційна безпека» розглядає питання розвитку Системи управління інформаційною безпекою, розвитку культури керування інформаційними ризиками, управління інцидентами інформаційної безпеки.

(у тисячах гривень)

28. Управління ризиками (продовження)

Вступ (продовження)

Ризик-менеджмент Банку

Вертикаль ризик-менеджменту Банку здійснює розробку методів управління ризиками, процедур та звітності, що дає можливість Банку здійснювати кількісну оцінку кредитного, процентного, валютного, операційного ризиків та ризику ліквідності. Структурні підрозділи, що входять до вертикалі ризик менеджменту несуть відповідальність за впровадження та дотримання процедур, пов'язаних з управлінням ризиками, ведуть поточний контроль вищезазначених ризиків на постійній основі і контролюють виконання рішень Кредитних органів Банку, Комітету з управління активами та пасивами Банку, Комітету з управління операційним ризиком Банку.

Система оцінки ризиків та звітності

Оцінка ризиків Банку здійснюється за допомогою методів, що відображають як передбачувані збитки, що, ймовірно, виникнуть за звичайних обставин, так і непередбачувані збитки, що є попередньою оцінкою максимальних фактичних збитків на основі статистичних та експертних моделей. У моделях використовуються ймовірності, отримані з історичного досвіду, скориговані для відображення поточного економічного середовища. Банк також відпрацьовує сценарії найгірших випадків, що настануть у разі надзвичайних подій, ймовірність яких дуже низька.

Моніторинг та контроль ризиків переважно здійснюється на основі лімітів, встановлених Банком. Ці ліміти відображають бізнес-стратегію та ринкове середовище Банку, а також рівень ризику, який Банк готовий прийняти, із додатковою увагою певним галузям. Крім цього, Банк контролює та оцінює загальну здатність протистояти ризикам стосовно сукупного впливу ризиків усіх типів та в усіх видах діяльності. Інформація, отримана за всіма видами діяльності, вивчається та обробляється з метою аналізу, контролю та виявлення ризиків на ранніх етапах. Ця інформація подається на розгляд Правлінню Банку, Комітету з управління активами та пасивами Банку, Комітету з управління операційним ризиком Банку, Кредитній раді Банку та керівнику кожного підрозділу. Такий звіт включає сукупний кредитний ризик, прогнози кредитного ризику, винятки стосовно лімітів ризику, ризику ліквідності та процентного ризику і зміни у профілі ризику, інформацію з оперативного ризику. Щомісяця складаються детальні звіти стосовно ризику ліквідності, валютного, процентного і операційного ризиків, а також ризиків, пов'язаних з певними галузями економіки, клієнтами, та географічних ризиків. Керівництво оцінює достатність резерву для відшкодування можливих збитків Банку від кредитних операцій на щоквартальній основі.

Зниження ризику

В рамках загального процесу менеджменту фінансових ризиків Банк для управління процентним, валютним, кредитним ризиками і ризиком ліквідності використовує систему лімітів і обмежень, які забезпечують фактичні значення ризиків на рівнях, що не перевищують толерантність Банку до таких ризиків.

Банк активно використовує заставу для зниження своїх кредитних ризиків (більш детальна інформація наведена нижче).

В цілях зниження ринкових ризиків Банк може застосовувати похідні фінансові інструменти в обмеженому обсязі.

Кредитний ризик

Банку властивий кредитний ризик, який являє собою ризик невиконання контрагентами своїх зобов'язань своєчасно та у повному обсязі. Банк структурує рівні кредитного ризику шляхом затвердження кредитних лімітів стосовно суми ризику, прийнятного з огляду на одного позичальника або групу позичальників. Такі ризики знаходяться під постійним контролем і аналізуються згідно з встановленим порядком. Ліміти стосовно рівня кредитного ризику на одного позичальника регулярно затверджуються Кредитною радою Банку та Кредитним комітетом Банку.

Управління кредитним ризиком здійснюється шляхом регулярного аналізу здатності позичальників та потенційних позичальників погашати проценти та основну суму заборгованості за кредитами, а також шляхом зміни відповідних лімітів кредитування в разі необхідності. Крім цього, управління кредитним ризиком передбачає отримання застави та гарантій юридичних осіб.

Похідні фінансові інструменти

Кредитний ризик, пов'язаний з похідними фінансовими інструментами, завжди обмежується сумою інструментів, що мають позитивну справедливу вартість, відображену у консолідованому звіті про фінансовий стан.

(у тисячах гривень)

28. Управління ризиками (продовження)

Кредитний ризик (продовження)

Ризики, пов'язані з кредитними зобов'язаннями

Банк надає своїм клієнтам гарантії та акредитиви, за якими він має здійснювати платежі від імені відповідних клієнтів. Зазначені гарантії та акредитиви наражають Банк на ризики, подібні до кредитних ризиків, які знижуються шляхом застосування аналогічних процедур і політики.

Максимальні показники кредитного ризику для статей консолідованого звіту про фінансовий стан, включаючи похідні фінансові інструменти до ефекту зниження ризику через згорання чи договори застави, максимально точно відображені у їх балансовій вартості.

У разі відображення фінансових інструментів за справедливою вартістю, їх балансова вартість являє собою поточний кредитний ризик, але не максимальний ризик, що може виникнути у майбутньому в результаті змін у вартості.

Більш детальна інформація стосовно максимального кредитного ризику за кожною категорією фінансових інструментів наведена у відповідних примітках. Ефект зниження ризику в результаті отримання застави та застосування інших технік підвищення якості кредитів наведений нижче.

Кредитна якість фінансових активів

Кредитна якість фінансових активів контролюється Банком шляхом встановлення зовнішніх та внутрішніх кредитних рейтингів позичальників. Кредитну якість за класом активів, що стосуються статей консолідованого звіту про фінансовий стан, пов'язаних з кредитуванням, на основі зовнішніх рейтингів та прийнятої в Банку системи кредитних рейтингів, розкрито у Примітках 8, 9 та 10.

Аналіз знецінення

Основні міркування в ході аналізу знецінення кредитів включають визначення того, чи прострочені виплати основної суми заборгованості або процентів за кредитом більш ніж на 30 днів, чи відомо про будь-які труднощі з огляду на грошові потоки контрагентів, зниження кредитного рейтингу або порушення первісних умов відповідного договору. Банк здійснює аналіз знецінення у двох напрямках: створення резерву під знецінення окремих кредитів і резерву під знецінення кредитів на колективній основі.

Резерв під знецінення на індивідуальній основі

Банк визначає суму резерву під знецінення окремо за кожним суттєвим кредитом в індивідуальному порядку. Питання, що розглядаються при визначенні суми резерву, включають здійсненість бізнес-плану контрагента, його здатність підвищити платоспроможність в разі виникнення фінансових труднощів, прогнозовані грошові надходження та очікувані виплати дивідендів у разі банкрутства, наявність іншої фінансової підтримки та можливу вартість продажу застави, а також часові рамки очікуваних грошових потоків. Збитки від знецінення оцінюються на кожну звітну дату, якщо будь-які непередбачені обставини не вимагають більш пильної уваги.

Резерв під знецінення кредитів на колективній основі

На колективній основі Банк визначає суму резерву під знецінення кредитів, наданих клієнтам, кожен з яких окремо не є суттєвим (включаючи кредитні картки, житлову іпотеку та незабезпечені споживчі кредити), а також окремо суттєвих кредитів, стосовно яких ще немає об'єктивних ознак знецінення. Банк аналізує резерви під знецінення на кожну звітну дату, при цьому кожний сегмент кредитного портфелю перевіряється окремо. Під час аналізу резерву під знецінення кредитів на колективній основі Банк враховує знецінення, що може мати місце у портфелі, навіть якщо немає об'єктивних ознак знецінення окремих кредитів. Збитки від знецінення визначаються, беручи до уваги таку інформацію: збитки у портфелі в попередніх періодах, поточні економічні умови, відповідний проміжок часу між моментом можливого понесення збитку від знецінення та моментом визначення знецінення як такого, що потребує створення резерву під час аналізу окремих активів, а також очікувані надходження та відшкодування в разі знецінення. Потім резерв під знецінення аналізується органами управління кредитними ризиками для забезпечення дотримання загальної політики Банку.

Аналіз фінансових гарантій та акредитивів здійснюється з урахуванням методів, що використовуються для кредитів; коли збиток вважається вірогідним, створюються резерви під інші зобов'язання, пов'язані з кредитуванням.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2015 рік

(у тисячах гривень)

28. Управління ризиками (продовження)

Ризик ліквідності та управління фінансуванням

Ризик ліквідності – це ризик неспроможності Банку виконати свої платіжні зобов'язання на дату їх погашення в процесі звичайної господарської діяльності та в кризових умовах. Для обмеження цього ризику керівництво забезпечило диверсифіковані джерела фінансування додатково до основної депозитної бази, управляє активами з дотриманням принципів ліквідності та здійснює моніторинг майбутніх грошових потоків і ліквідності на щоденній основі.

З метою забезпечення виконання власних зобов'язань та зобов'язань клієнтів, впровадив політику, спрямовану на утримання ліквідних активів на рівні, достатньому для покриття будь-якого незапланованого відтоку частини клієнтських депозитів як профілактичну міру для запобігання погіршення у економічній ситуації. Для оцінки ризиків ліквідності Банк використовує геп-аналіз та прогноз очікуваних грошових потоків строком до 1 року. Крім цього, прогноз грошових потоків піддається стрес-тестуванню на предмет різних кризових сценаріїв, розроблених на основі статистичних даних стосовно роботи українських банків в умовах кризи.

Аналіз фінансових зобов'язань, згрупованих на основі строків, що залишилися до дати погашення згідно з відповідним договором

Далі у таблицях подано зведений аналіз строків погашення фінансових зобов'язань Банківської групи станом на 31 грудня 2015 року та на 31 грудня 2014 року. У таблицях наведено недисконтовані зобов'язання, що підлягають погашенню згідно з договором. Виняток становлять торгові похідні інструменти, що погашаються шляхом поставки базового активу, які представлені в розрізі сум до отримання та до сплати за строками, що залишилися до погашення. Виплати, що здійснюються по отриманні повідомлення, вважаються такими, що підлягають виплаті негайно. Однак Банківська група розраховує на те, що багато клієнтів не вимагатимуть виплат одразу ж після настання дати, коли Банківська група мала би здійснити виплату, і таблиця не відображає очікувані грошові потоки, визначені на основі сум депозитів, утримуваних у минулі періоди.

На 31 грудня 2015 року	До 1 місяця	1-3 місяці	3-6 місяців	6-12 місяців	Понад 12 місяців	Всього
Заборгованість перед Національним банком України	8 864	17 156	26 020	52 612	844 848	949 500
Заборгованість перед іншими банками	224 827	–	–	–	–	224 827
Кошти клієнтів	18 120 385	5 051 232	2 845 142	1 902 074	75 008	27 993 841
Випущені єврооблігації	44 298	85 738	130 036	262 930	5 784 718	6 307 720
Інші позикові кошти	184	13 673	111	224	27 313	41 505
<i>Похідні фінансові інструменти, що погашаються шляхом поставки базового активу</i>						
- суми до сплати за договорами	620 715	–	–	–	–	620 715
- суми до отримання за договорами	(634 593)	–	–	–	–	(634 593)
Інші фінансові зобов'язання	789 638	–	514 580	–	118 321	1 422 539
Субординований борг	9 231	8 933	13 549	27 395	736 150	795 258
Всього недисконтованих фінансових зобов'язань	19 183 549	5 176 732	3 529 438	2 245 235	7 586 358	37 721 312

На 31 грудня 2014 року	До 1 місяця	1-3 місяці	3-6 місяців	6-12 місяців	Понад 12 місяців	Всього
Заборгованість перед Національним банком України	326 128	280 112	24 461	49 459	711 039	1 391 199
Заборгованість перед іншими банками	604 105	–	–	–	–	604 105
Кошти клієнтів	16 596 351	5 400 064	3 079 846	1 279 189	228 812	26 584 262
Випущені єврооблігації	18 508	99 497	90 005	338 644	3 759 649	4 306 303
Інші позикові кошти	197	71	110	222	30 326	30 926
Інші фінансові зобов'язання	1 203 770	13 255	–	–	–	1 217 025
Субординований борг	9 231	8 784	13 549	27 395	790 642	849 601
Всього недисконтованих фінансових зобов'язань	18 758 290	5 801 783	3 207 971	1 694 909	5 520 468	34 983 451

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2015 рік

(у тисячах гривень)

28. Управління ризиками (продовження)

Ризик ліквідності та управління фінансуванням (продовження)

У наведеній нижче таблиці відображено строки погашення фактичних та потенційних фінансових зобов'язань Банківської групи, як передбачено відповідними договорами.

	До 1 місяця	1-3 місяці	3-6 місяців	6-12 місяців	Понад 12 місяців	Всього
2015 рік	213 921	1 238 712	620 805	632 483	131 555	2 837 476
2014 рік	270 643	445 418	575 854	954 564	454 420	2 700 899

Фінансові умовні та інші зобов'язання включають гарантії, акредитиви та кредитні ліміти за овердрафтами, відтік коштів за якими можливий у будь-який момент після звітної дати та до передбаченої договором дати закінчення строку інструменту. Банківська група очікує, що не всі умовні та інші зобов'язання будуть пред'явлені до оплати до закінчення строку дії відповідних договорів.

Далі у таблиці поданий аналіз активів та зобов'язань за строками їх очікуваного відшкодування або погашення станом на 31 грудня 2015 року (суми показані за балансовою вартістю):

	До 1 місяця	1-3 місяці	3-6 місяців	6-12 місяців	Понад 12 місяців	Всього
Активи						
Грошові кошти в касі та дорозі	1 244 606	–	–	–	–	1 244 606
Кошти на рахунках в Національному банку України	897 908	–	–	–	–	897 908
Заборгованість інших банків	3 425 182	544 259	451 916	76 768	1 965	4 500 090
Цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку	192 434	–	70 953	–	–	263 387
Цінні папери наявні для продажу	1 125 010	1 155 602	51 018	244 248	4 113	2 579 991
Кредити клієнтам	6 538 321	8 004 896	4 710 679	4 288 589	2 729 809	26 272 294
Інші фінансові активи	1 084 815	–	–	–	–	1 084 815
Всього фінансових активів	14 508 276	9 704 757	5 301 822	4 592 349	2 735 887	36 843 091
Зобов'язання						
Заборгованість перед Національним банком України	–	–	–	–	485 426	485 426
Заборгованість перед іншими банками	224 827	–	–	–	–	224 827
Кошти клієнтів	17 883 325	4 938 429	2 755 791	1 826 223	69 809	27 473 577
Випущені єврооблігації	–	–	–	–	4 722 461	4 722 461
Субординований борг	–	–	–	–	492 174	492 174
Інші позикові кошти	–	13 600	–	–	26 712	40 312
Інші фінансові зобов'язання	775 760	–	514 580	–	118 321	1 408 661
Всього фінансових зобов'язань	18 883 912	4 952 029	3 270 371	1 826 223	5 914 903	34 847 438
Розрив ліквідності по фінансових інструментах	(4 375 636)	4 752 728	2 031 451	2 766 126	(3 179 016)	1 995 653

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2015 рік

(у тисячах гривень)

28. Управління ризиками (продовження)

Ризик ліквідності та управління фінансуванням (продовження)

Далі у таблиці поданий аналіз активів та зобов'язань за строками їх очікуваного відшкодування або погашення станом на 31 грудня 2014 року (суми показані за балансовою вартістю):

	До 1 місяця	1-3 місяці	3-6 місяців	6-12 місяців	Понад 12 місяців	Всього
Активи						
Грошові кошти в касі та в дорозі	1 054 623	–	–	–	–	1 054 623
Кошти на рахунках в						
Національному банку України	1 513 095	–	–	–	–	1 513 095
Заборгованість інших банків	2 269 453	17 791	383 994	39 802	3 718	2 714 758
Кредити клієнтам	4 957 251	7 019 558	4 446 347	7 166 565	4 750 537	28 340 258
Цінні папери наявні для продажу	611 857	87 800	808 574	263 578	505 931	2 277 740
Інші фінансові активи	574 660	–	–	–	–	574 660
Всього фінансових активів	10 980 939	7 125 149	5 638 915	7 469 945	5 260 186	36 475 134
Зобов'язання						
Заборгованість перед						
Національним банком України	313 750	263 100	–	–	613 196	1 190 046
Заборгованість перед іншими банками	244 119	–	–	–	–	244 119
Кошти клієнтів	16 467 343	5 269 397	2 983 175	1 222 791	213 659	26 156 365
Випущені єврооблігації	–	–	–	157 686	3 115 293	3 272 979
Інші позикові кошти	–	–	–	–	29 453	29 453
Субординований борг	–	–	–	–	492 825	492 825
Інші фінансові зобов'язання	1 172 114	13 254	–	–	–	1 185 368
Всього фінансових зобов'язань	18 197 326	5 545 751	2 983 175	1 380 477	4 464 426	32 571 155
Розрив ліквідності по фінансових інструментах	(7 216 387)	1 579 398	2 655 740	6 089 468	795 760	3 903 979

Аналіз за строками погашення не відображає стабільності поточних зобов'язань у минулому. Раніше їх реалізація відбувалась протягом періоду, що є більшим, ніж зазначено в таблиці вище. Ці залишки відображені в таблиці вище у складі сум, належних до виплати в період до 1 місяця.

Здатність Банку погашати свої зобов'язання залежить від його здатності отримати еквівалентну суму активів протягом того ж самого періоду. Наявний обсяг ліквідних активів дозволить Банку вести стабільну діяльність навіть у ситуації можливого часткового відтоку депозитів клієнтів у разі подальшого погіршення економічної ситуації.

Керівництво Банку вважає, що попри суттєву частку коштів клієнтів, що погашаються на вимогу, диверсифікація таких коштів за кількістю та типом вкладників, а також досвід, накопичений Банком за попередні періоди, вказують на те, що ці кошти формують довгострокове та стабільне джерело фінансування діяльності Банку.

Стаття «Кошти клієнтів» включає строкові депозити фізичних осіб. Згідно з українським законодавством Банк зобов'язаний виплатити такі депозити на вимогу вкладника (Примітка 15). Керівництво Банку вважає, що більшість депозитів фізичних осіб не будуть відкликані до встановленої дати виплати, тому кошти клієнтів відображаються за контрактними строками, що залишилися до погашення.

Ринковий ризик – неторговий

Ринковий ризик – це ризик зміни справедливої вартості або майбутніх грошових потоків від фінансових інструментів внаслідок коливання ринкових змінних, як, наприклад, процентні ставки, обмінні курси валют та інші ціни. Банк управляє ринковими ризиками по неторгових портфелях. Управління неторговими позиціями і моніторинг таких позицій здійснюються на основі додаткового аналізу чутливості.

Ризик процентної ставки

Ризик процентної ставки – це потенційна загроза виникнення втрат, зниження доходу чи зменшення вартості капіталу Банку внаслідок несприятливих змін процентних ставок на ринку. Даний ризик виникає переважно внаслідок відмінностей в строковості активів чи зобов'язань Банку за строками чутливості до зміни процентних ставок. Таким чином, ризик процентної ставки є наслідком незбалансованості структури консолідованого звіту про фінансовий стан у розрізі чутливих до зміни процентної ставки активів і зобов'язань за строками до переоцінки.

(у тисячах гривень)

28. Управління ризиками (продовження)

Ризик ліквідності та управління фінансуванням (продовження)

Чутливість фінансового результату відображає вплив припустимих змін у процентних ставках на чистий процентний дохід Банку за один рік, визначений на основі плаваючої процентної ставки на неторгові фінансові активи та фінансові зобов'язання, наявні на 31 грудня, з урахуванням строків перегляду процентних ставок, передбачених умовами договору за відповідними активами та зобов'язаннями.

Для оцінки процентного ризику Банк використовує геп-аналіз процентних активів та зобов'язань, проводить аналіз чутливості вартості процентних активів та зобов'язань до зміни процентних ставок.

Контроль процентного ризику здійснюється згідно до звіту про зміни спреда та маржі.

Банк оцінює процентний ризик за сценарієм паралельного зсуву кривої доходності в бік збільшення процентних ставок на 100 базисних пунктів в основних валютах (гривня, долар США, євро). Станом на 31 грудня 2015 року Банк схильний до процентного ризику, реалізація якого може вплинути на чистий процентний дохід в часовому горизонті один рік – можливе зменшення на 50 443 тисяч гривень (станом на 31 грудня 2014 року – зменшення на 74 665 тисяч гривень).

Банк оцінює вищевказаний рівень процентного ризику як прийнятний та контрольований, розмір якого суттєво не вплине на прибутковість та стабільність фінансового стану Банку. Рівень процентних ставок в Банку встановлюється Тарифно-комерційним комітетом Банку, приймаючи до уваги трансфертні процентні ставки та вартість ризиків, які встановлені Комітетом по управлінню активами та пасивами Банку. При цьому, згідно з внутрішніми політиками Банку, діє система делегування повноважень на зміну ставок. Контроль за ефективністю операцій з процентними інструментами здійснюється Тарифно-комерційним комітетом Банку щомісяця.

Валютний ризик

Валютний ризик – це ризик, пов'язаний з впливом коливань обмінних курсів на вартість фінансових інструментів.

Оцінку валютного ризику Банк проводить з допомогою методики оцінки Вартості під ризиком (Value-at-Risk, VaR), враховуючи рекомендації International Convergence of Capital Measurement and Capital Standards, June 2006 та Revision to Basel II market risk framework, December 2010. VaR дозволяє оцінити максимально можливу величину втрат з встановленим рівнем довіри за відповідний період часу.

Банк здійснює розрахунок VaR за методом історичного моделювання з метою оцінки валютного ризику в нормальних та стресових умовах розвитку фінансового ринку. Розрахунок VaR базується на 251 дні незважених історичних даних про ринкові курси валют, період розрахунку протягом якого Банк, вірогідно, зможе закрити відкриті валютні позиції, складає 10 днів та однобічний рівень довіри 99%.

При визначенні валютного ризику розрахунковий VaR множиться на суму числа «3» та надбавки у розмірі «1» згідно з рекомендаціями Базель.

Незважаючи на те, що VaR дозволяє отримати оцінку валютного ризику, необхідно враховувати також недоліки цього методу, такі як:

- ▶ використання минулих змін курсів валют та банківських металів не дозволяє в повній мірі оцінити можливі коливання курсів валют та банківських металів в майбутньому;
- ▶ використання періоду розрахунку 10 днів має на увазі, що всі відкриті позиції в валютних та банківських металах можуть бути закриті на протязі 10 торговельних днів. Дане оцінювання може неточно відображати величину валютного ризику в період зниження ліквідності ринку, під час якого період закриття Банком позиції може збільшитися;
- ▶ використання 99%-вого рівня однобічної довіреної вірогідності не дозволяє оцінити об'єм втрат, очікуваних з вірогідністю 1%; та
- ▶ розрахунок VaR відбуваються на основі відкритих позицій Банківської групи в іноземній валюті та банківських металах на кінець дня та може не відображати ризик, який приймає Банківська група протягом дня.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2015 рік

(у тисячах гривень)

28. Управління ризиками (продовження)

Валютний ризик (продовження)

Результат розрахунків валютного ризику за допомогою метода VaR на 31 грудня наведено у таблиці нижче:

Показник	2015 рік	2014 рік
<i>Валютний ризик без врахування диверсифікації</i>		
Долар США	61 965	105 695
Євро	25 826	44 009
Російський рубль	10 666	4 324
Інші валюти	17 185	7 915
Всього валютний ризик без врахування диверсифікації	115 642	161 943
Ефект від диверсифікації	(61 212)	(18 253)
Валютний ризик з врахуванням диверсифікації	54 430	143 690

Наведені вище дані розраховані на основі внутрішньої управлінської звітності Банківської групи, яка базується на оперативній бухгалтерській звітності, підготовленої відповідно до вимог МСФЗ.

В силу того, що модель VaR є невід'ємною частиною стратегії Банку в області управління валютним ризиком, величина валютного ризику на основі моделі VaR щоденно піддається моніторингу.

Комітет по управлінню активами і пасивами Банку розглядає результати оцінки валютного ризику на щомісячній основі.

Операційний ризик

В Банку проводиться щорічний розрахунок показника прийнятного рівня операційного ризику – «ризик-апетиту».

Значення ризик-апетиту затверджується Комітетом по управлінню операційним ризиком.

Розрахунок фактичних втрат викликаних операційними ризиками та моніторинг дотримання Банком встановленого «ризик-апетиту» здійснюється щомісяця.

Слід зазначити, що при розрахунку ризик-апетиту не враховуються минулі події, які мали разовий форс-мажорний характер та/або такі виникнення яких в майбутньому не очікується в результаті усунення причин їх виникнення.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2015 рік

(у тисячах гривень)

29. Оцінка справедливої вартості

Справедлива вартість фінансових активів і зобов'язань, які не відображаються за справедливою вартістю

У таблиці нижче порівнюються балансова вартість та справедлива вартість фінансових інструментів, відображених у консолідованій звітності Банківської групи за амортизованою вартістю, за їх видами. Таблиця не відображає справедливої вартості нефінансових активів та нефінансових зобов'язань.

	2015 рік			2014 рік		
	Балансова вартість	Справедлива вартість	Невизнаний дохід/ (витрати)	Балансова вартість	Справедлива вартість	Невизнаний дохід/ (витрати)
Фінансові активи						
Грошові кошти у касі	1 244 606	1 244 606	–	1 054 623	1 054 623	–
Кошти на рахунках в Національному банку України	897 908	897 908	–	1 513 095	1 513 095	–
<i>Заборгованість інших банків</i>						
- Поточні рахунки та депозити «овернайт»	3 030 394	3 030 394	–	1 929 295	1 929 295	–
- Строкові депозити в інших банках	1 469 696	1 469 696	–	785 463	785 463	–
<i>Кредити клієнтам</i>						
- Кредити корпоративним клієнтам	23 057 361	22 956 764	(100 597)	23 754 279	23 429 383	(324 896)
- Споживчі кредити	1 550 424	1 550 424	–	2 358 492	2 358 492	–
- Іпотечні кредити	834 219	779 100	(55 119)	1 328 568	1 317 331	(11 237)
- Автокредитування	73 942	49 570	(24 372)	179 043	141 591	(37 452)
- Інші кредити (овердрафти)	756 348	756 348	–	719 876	719 876	–
Фінансові зобов'язання						
Заборгованість перед Національним банком України	485 426	485 426	–	1 190 046	1 190 046	–
<i>Заборгованість перед іншими банками</i>						
- Поточні рахунки інших банків	51 227	51 227	–	76 193	76 193	–
- Строкові депозити інших банків	173 600	173 600	–	167 926	167 926	–
<i>Кошти клієнтів</i>						
- Юридичні особи	13 474 023	13 486 122	(12 099)	13 492 602	13 462 373	30 229
- Фізичні особи	13 999 554	14 042 718	(43 164)	12 663 763	12 450 810	212 953
Випущені єврооблігації	4 722 461	3 305 723	1 416 738	3 272 979	2 397 457	875 522
Інші позикові кошти	40 312	40 312	–	29 453	29 453	–
Субординований борг	492 174	292 000	200 174	492 825	383 185	109 640
Усього невизнана зміна в нереалізованій справедливій вартості			1 381 561			854 759

Нижче описані методи та припущення, що використовуються для визначення справедливої вартості фінансових інструментів, які не відображені за справедливою вартістю у консолідованій звітності.

Активи, справедлива вартість яких наближається до балансової

Щодо фінансових активів та фінансових зобов'язань, що є ліквідними або короткостроковими (до трьох місяців), вважається що їх балансова вартість приблизно дорівнює справедливій вартості. Таке припущення застосовується також до депозитів на вимогу, ощадних депозитів без визначеного строку погашення та фінансових інструментів зі змінною процентною ставкою.

Фінансові активи та фінансові зобов'язання за амортизованою вартістю

Справедлива вартість облігацій, що котируються, ґрунтується на котируваннях на звітну дату. Справедлива вартість інструментів, що не котируються та справедлива вартість яких не наближається до балансової, а саме кредитів клієнтам, заборгованість інших банків, заборгованість перед Національним банком України, заборгованість перед іншими банками, коштів клієнтів, інших фінансових активів та зобов'язань оцінюється за допомогою дисконтування майбутніх грошових потоків з використанням ставок, існуючих в цей момент по заборгованості з аналогічними умовами, кредитним ризиком та строком погашення.

(у тисячах гривень)

29. Оцінка справедливої вартості (продовження)

Активи і зобов'язання, що оцінюються за справедливою вартістю або справедлива вартість яких розкривається

Всі активи та зобов'язання, справедлива вартість яких оцінюється або розкривається у консолідованій звітності Банківської групи, класифікується в рамках ієрархії джерел справедливої вартості, що подана нижче, на підставі вихідних даних найнижчого рівня, які є значущими для оцінки справедливої вартості в цілому:

- ▶ Рівень 1: ринкові котирування (без коригувань) ідентичних активів або зобов'язань на активних ринках;
- ▶ Рівень 2: моделі оцінки, для яких всі вхідні дані, які мають суттєвий вплив на визначену справедливую вартість відносяться до найбільш низького рівня ієрархії та базуються прямо або опосередковано на ринкових даних;
- ▶ Рівень 3: моделі оцінки, які використовують вхідні дані, які мають суттєвий вплив на визначення справедливої вартості, відносяться до найбільш низького рівня ієрархії та не є спостережуваними на ринку.

У випадку активів і зобов'язань, що визнаються у звітності за справедливою вартістю на періодичній основі, Банк визначає факт переведення між рівнями ієрархії, джерел справедливої вартості, повторно аналізуючи класифікацію (на підставі вихідних даних найнижчого рівня, які є значущими для оцінки справедливої вартості в цілому) на кінець кожного звітного періоду.

Для цілей розкриття інформації про справедливую вартість Банк визначив класи активів і зобов'язань на підставі природи, характеристик і ризиків за активом або зобов'язанням, а також рівень ієрархії джерел справедливої вартості:

31 грудня 2015 року	Дата оцінки	Оцінка справедливої вартості з використанням			
		Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	Всього
Активи, що оцінюються за справедливою вартістю					
Державні боргові цінні папери	31 грудня 2015 р.	–	459 789	–	459 789
Корпоративні облігації	31 грудня 2015 р.	–	24 127	–	24 127
Форвардні валютні контракти	31 грудня 2015 р.	–	17 376	–	17 376
Депозитні сертифікати НБУ	31 грудня 2015 р.	–	2 142 255	–	2 142 255
Основні засоби – будівлі	1 червня 2015 р.	–	–	1 217 680	1 217 680
Предмети мистецтва	1 грудня 2015 р.	–	–	17 014	17 014
Інвестиційна власність	1 грудня 2015 р.	–	–	188 554	188 554
Активи, справедлива вартість яких розкривається					
Грошові кошти в касі та в дорозі	31 грудня 2015 р.	1 244 606	–	–	1 244 606
Кошти на рахунках в Національному банку України	31 грудня 2015 р.	–	897 908	–	897 908
Заборгованість інших банків	31 грудня 2015 р.	–	4 500 090	–	4 500 090
Кредити клієнтам	31 грудня 2015 р.	–	–	26 092 206	26 092 206
Акції	31 грудня 2015 р.	–	–	217 207	217 207
Зобов'язання, що оцінюються за справедливою вартістю					
Форвардні валютні контракти	31 грудня 2015 р.	–	13 878	–	13 878
Зобов'язання, справедлива вартість яких розкривається					
Заборгованість перед Національним банком України	31 грудня 2015 р.	–	485 426	–	485 426
Заборгованість перед іншими банками	31 грудня 2015 р.	–	224 827	–	224 827
Кошти клієнтів	31 грудня 2015 р.	–	–	27 528 840	27 528 840
Випущені єврооблігації	31 грудня 2015 р.	3 305 723	–	–	3 305 723
Інші позикові кошти	31 грудня 2015 р.	–	40 312	–	40 312
Субординований борг	31 грудня 2015 р.	–	292 000	–	292 000

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2015 рік

(у тисячах гривень)

29. Оцінка справедливої вартості (продовження)

Активи і зобов'язання, відображені за справедливою вартістю (продовження)

Інформація про зміни у балансовій вартості будівель, предметів мистецтва та інвестиційної власності протягом 2015 року наведено у Примітці 11.

31 грудня 2014 року	Дата оцінки	Оцінка справедливої вартості з використанням			Всього
		Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	
Активи, що оцінюються за справедливою вартістю					
Державні боргові цінні папери	31 грудня 2014 р.	–	1 653 871	–	1 653 871
Корпоративні облігації	31 грудня 2014 р.	–	118 490	–	118 490
Форвардні валютні контракти	31 грудня 2014 р.	–	351	–	351
Депозитні сертифікати НБУ	31 грудня 2014 р.	–	200 041	–	200 041
Основні засоби – будівлі	1 грудня 2014 р.	–	–	1 313 157	1 313 157
Предмети мистецтва	31 грудня 2012 р.	–	–	9 108	9 108
Інвестиційна власність	1 грудня 2014 р.	–	–	96 151	96 151
Активи, справедлива вартість яких розкривається					
Грошові кошти в касі та в дорозі	31 грудня 2014 р.	1 054 623	–	–	1 054 623
Кошти на рахунках в Національному банку України	31 грудня 2014 р.	–	1 513 095	–	1 513 095
Заборгованість інших банків	31 грудня 2014 р.	–	2 714 758	–	2 714 758
Кредити клієнтам	31 грудня 2014 р.	–	–	27 966 673	27 966 673
Акції	31 грудня 2014 р.	–	–	305 338	305 338
Зобов'язання, справедлива вартість яких розкривається					
Заборгованість перед Національним банком України	31 грудня 2014 р.	–	1 190 046	–	1 190 046
Заборгованість перед іншими банками	31 грудня 2014 р.	–	244 119	–	244 119
Кошти клієнтів	31 грудня 2014 р.	–	–	25 913 183	25 913 183
Випущені єврооблігації	31 грудня 2014 р.	2 397 457	–	–	2 397 457
Інші позикові кошти	31 грудня 2014 р.	–	29 453	–	29 453
Субординований борг	31 грудня 2014 р.	–	383 185	–	383 185

Далі представлений опис визначення справедливої вартості фінансових інструментів, які відображаються за справедливою вартістю з використанням моделей оцінки. Цей опис включає оцінки та судження Банківської групи, які учасник ринку зробив би при оцінці інструментів.

Похідні фінансові інструменти

Похідні фінансові інструменти оцінені із застосуванням моделей оцінки, які базуються за ринкових спостереженнях, – це здебільшого валютні свопи та форвардні валютообмінні контракти. Моделі, які використовуються найчастіше, включають моделі оцінки форвардів та свопів з використанням розрахунків теперішньої вартості. Ці моделі використовують різні вхідні дані, включаючи кредитоспроможність контрагентів, форвардні та спотові курси валют та криві процентних ставок.

Цінні папери

Цінні папери, оцінені з використанням моделей оцінки, представлені перш за все борговими цінними паперами, які не обертаються на ринку. Ці цінні папери оцінюються з використанням моделей дисконтованих грошових потоків, які, в одному випадку, використовують тільки ринкові спостереження, наприклад, процентні ставки, а в іншому – ринкові спостереження та інформацію, яка не базується на ринкових спостереженнях. Інформація, яка не базується на ринкових спостереженнях, включає припущення щодо фінансового стану компанії – об'єкта інвестицій, її ризик, та економічні припущення щодо галузі, у якій веде свою діяльність компанія – об'єкт інвестицій.

(у тисячах гривень)

29. Оцінка справедливої вартості (продовження)

Будівлі, предмети мистецтва та інвестиційна власність

Основою оцінки є метод ринкових аналогів, результати застосування методу ринкових аналогів підтверджуються доходним методом. У ході переоцінки незалежні оцінювачі використовують професійні судження та оцінки для визначення аналогів будівель, що використовуються при застосуванні методу ринкових аналогів, строків експлуатації активів, які переоцінюються, та норм капіталізації, що використовуються при застосуванні доходного методу.

Протягом 2015 та 2014 років Банківська група не переводила фінансові активи або фінансові зобов'язання між рівнями ієрархії справедливої вартості.

Протягом 2015 та 2014 років Банківська група не визнавала змін у балансовій вартості фінансових активів 3 рівня, які обліковуються за справедливою вартістю, або прибутків та збитків за ними.

30. Умовні та інші зобов'язання

Судові процеси

В ході звичайного ведення операцій Банківська група виступає стороною різних судових процесів та спорів. Ґрунтуючись на власних оцінках і коментарях власних спеціалістів, керівництво вважає, що остаточний розмір зобов'язань, які можуть виникнути внаслідок цих судових процесів або спорів, не буде мати суттєвого негативного впливу на фінансовий стан чи результати діяльності Банківської групи. Так, протягом звітної періоду, Банківська група була учасником судового процесу з податковими органами на загальну суму 80 446 тис. грн. Банківська група, не погоджуючись з висновками податкових органів, звернувся до окружного адміністративного суду міста Києва, постановою якого всі податкові повідомлення-рішення були визнані протиправними та повністю скасованими. Станом на дату підписання звітності зазначена постанова адміністративного суду міста Києва є чинною, однак згідно з ухвалою Вищого адміністративного суду України податковий орган має право на її оскарження. Інформація щодо оскарження контролюючим органом рішення суду першої інстанції до Банківської групи не надходила. Керівництво вважає, що відтік ресурсів не є можливим, тому відносно цих судових процесів не було визнано жодне забезпечення.

Виконання вимог податкового законодавства та інших нормативних актів

Українське законодавство і нормативні акти, що регулюють сферу оподаткування та інші аспекти діяльності, включаючи правила валютного й митного контролю, продовжують змінюватись. Положення законів і нормативних актів часто нечіткі, а їх тлумачення залежить від позиції місцевих, регіональних і центральних органів влади, а також інших державних органів. Випадки суперечливих тлумачень законодавства не поодинокі. Керівництво вважає, що його тлумачення положень законодавства, які регулюють діяльність Банківської групи, є обґрунтованими, і діяльність Банківської групи здійснюється в повній відповідності до законодавства, яке регулює його діяльність, і що Банківська група нарахувала та сплатила усі належні податки.

В той же час, існує ризик того, що операції і правильність тлумачень, які не були піддані сумніву контролюючими органами в минулому, будуть поставлені під сумнів у майбутньому. Однак цей ризик з часом зменшується.

Капітальні зобов'язання

Станом на 31 грудня 2015 року Банківська група мала капітальні зобов'язання, передбачені контрактами на придбання обладнання на суму 23 443 тисячі гривень (на 31 грудня 2014 року – 23 644 тисячі гривень). Керівництво Банківської групи вже виділило необхідні ресурси для виконання цього зобов'язання. Керівництво Банківської групи вважає, що майбутні чисті доходи та фінансування будуть достатніми для виконання цих та інших аналогічних зобов'язань.

Дотримання фінансових показників

Банківська група повинна дотримуватись певних фінансових показників, які стосуються переважно випущених єврооблігацій, заборгованості перед Національним банком України та інших позикових коштів. Недотримання цих фінансових показників може призвести до негативних наслідків для Банківської групи, включаючи підвищення вартості кредитів та оголошення дефолту. Зокрема, Банківська група повинна підтримувати на певному рівні капітал, показник достатності капіталу, співвідношення ліквідних активів до загальних активів, співвідношення максимальної суми кредитування одного позичальника до капіталу, співвідношення максимальної суми кредитування однієї пов'язаної сторони Банківської групи до капіталу, співвідношення операційних витрат до результату операційної діяльності та співвідношення основних засобів і нематеріальних активів до капіталу. Невиконання цих вимог може призвести до дострокового вилучення коштів кредиторами на їх власний розсуд. На думку керівництва Банківської групи, станом на 31 грудня 2015 та 2014 років ці показники Банківською групою дотримані.

(у тисячах гривень)

30. Умовні та інші зобов'язання (продовження)

Зобов'язання з кредитування

Гарантії та акредитиви «стенд-бай», які являють собою безвідкличні гарантії того, що Банківська група здійснить платіж на користь третіх сторін у випадку невиконання клієнтами своїх зобов'язань, несуть ризик, пов'язаний із дефолтом клієнта або його неспроможністю виконати договір з третьою стороною. Для управління ризиком збитків Банківська група вимагає, щоб більшість гарантій забезпечувались депозитами в Банківській групі. Документальні та комерційні акредитиви, що являють собою письмові зобов'язання Банківської групи за дорученням своїх клієнтів, які надають право третім сторонам вимагати від Банківської групи оплати у встановлених сумах відповідно до конкретних умов, забезпечуються партіями товару, до яких вони відносяться, або грошовими депозитами, а отже мають менший рівень ризику, ніж кредити.

Кредитні зобов'язання являють собою невикористані зобов'язання щодо надання кредитів у формі позик, гарантій та акредитивів. Банківська група наражається на ризик можливих збитків у зв'язку з ризиком по кредитних зобов'язаннях. Однак, враховуючи відкличний характер цих зобов'язань, Банківська група може відмовити клієнтові в кредитах, гарантіях чи акредитивах при зниженні платоспроможності клієнта.

Загальна сума невикористаних кредитних ліній, акредитивів та гарантій за угодою необов'язково являє собою майбутні потреби у грошових коштах, оскільки строк дії таких фінансових інструментів може закінчитися без фінансування.

Акредитиви, видані Банківською групою, були такими:

	2015 рік	2014 рік
Підтверджені імпорتنі акредитиви	836 660	11 187
Непідтверджені імпорتنі акредитиви	158 614	334 218
Грошове забезпечення (Примітка 15)	(851 628)	(92 196)
Резерв під імпорتنі акредитиви	(1 497)	(3 473)
Всього акредитивів	142 149	249 736

Гарантії надані були такими:

	2015 рік	2014 рік
Гарантії та авалювання векселів	1 222 613	1 585 192
Грошове забезпечення (Примітка 15)	(122 456)	(43 964)
Резерв під гарантії та авалі	(13 472)	(9 555)
Всього гарантій	1 086 685	1 531 673

Безвідкличні зобов'язання з кредитування, надані Банківською групою, були такими:

	2015 рік	2014 рік
Зобов'язання з надання кредитів	619 588	770 302
Грошове забезпечення	(34 634)	(83 244)
Всього безвідкличних зобов'язань з надання кредитів	584 954	687 058

Сума невиконаних відкличних зобов'язань з надання кредитів, наданих Банківською групою станом на 31 грудня 2015 року, склала 4 522 309 тисяч гривень (на 31 грудня 2014 року – 7 381 561 тисяча гривень). Керівництво вважає зобов'язання з надання кредитів відкличними, оскільки відповідні договори забезпечують широкий спектр подій-підстав, які дозволяють Банківській групі призупинити подальше фінансування клієнта або достроково анулювати ліміт кредитування. Такі події включають, у тому числі, погіршення фінансового стану клієнта, зменшення потоків надходжень грошових коштів на поточні рахунки клієнта, втрату забезпечення або значне зменшення його справедливої вартості, рішення регулятивних органів, які впливають на монетарний ринок України.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2015 рік

(у тисячах гривень)

30. Умовні та інші зобов'язання (продовження)

Зобов'язання з кредитування (продовження)

У сумі резерву під акредитиви та гарантії відбулися такі зміни:

	2015 рік	2014 рік
Резерв під зобов'язання, пов'язані з кредитуванням, станом на 1 січня	13 028	2 488
Відрахування до резерву під зобов'язання, пов'язані з кредитуванням, протягом року	22	8 648
Вплив курсових різниць	1 919	1 892
Резерв під акредитиви та гарантії на 31 грудня (Примітка 18)	14 969	13 028

Зобов'язання за операційною орендою

У випадках, коли Банківська група виступає орендарем, майбутні мінімальні орендні платежі за операційною орендою приміщень з можливістю її скасування були такими:

	2015 рік	2014 рік
До 1 року	61 480	27 553
1-5 років	33 659	20 771
Понад 5 років	1 480	–
Всього зобов'язань за операційною орендою	96 619	48 324

31. Фінансові активи, передані у забезпечення

Станом на 31 грудня 2015 року Банківська група не передавала фінансові активи у забезпечення зобов'язань.

Перелік фінансових активів Банківської групи, які передані у забезпечення станом на 31 грудня 2014 року, наведено у таблиці нижче:

	Державні боргові цінні папери, наявні для продажу	Кредити клієнтам	Всього
<i>Балансова вартість активів</i>			
- Цінні папери, наявні для продажу	769 347	–	769 347
- Кредити клієнтам	–	1 590 171	1 590 171
Всього	769 347	1 590 171	2 359 518
<i>Балансова вартість відповідних зобов'язань</i>			
- Заборгованість перед Національним банком України	–	–	1 190 046
Всього	–	–	1 190 046

Цінні папери, наведені в таблиці – це активи, передані у забезпечення по кредитах, отриманих від Національного банку України для підтримки ліквідності, станом на 31 грудня 2014 року.

Кредити клієнтам – це активи, майнові права по яким, передані Банківською групою під заставу по кредитах, отриманих від Національного банку України для підтримки ліквідності станом на 31 грудня 2014 року.

Банківська група вважає, що вона зберігає за собою практично усі ризики та вигоди, пов'язані з вказаними активами, включаючи кредитні, ринкові та операційні ризики, а також ризики країни, тому не припинила їх визнання.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2015 рік

(у тисячах гривень)

32. Операції зі зв'язаними сторонами

Для цілей складання цієї консолідованої звітності сторони вважаються зв'язаними, якщо вони знаходяться під спільним контролем, або якщо одна сторона контролює іншу або має можливість у значній мірі впливати на фінансові та операційні рішення іншої сторони у відповідності до МСБО 24 «Розкриття інформації щодо зв'язаних сторін». При розгляді кожного можливого випадку відносин з пов'язаними сторонами до уваги береться суть цих відносин, а не лише юридична форма.

В ході звичайної діяльності проводяться банківські операції з основними акціонерами, компаніями під спільним контролем та іншими зв'язаними сторонами. Ці операції включають здійснення розрахунків, надання кредитів, залучення депозитів, фінансування комерційної діяльності та операції з іноземною валютою. Нижче наводяться залишки станом на 31 грудня 2015 та 2014 років, а також доходи та витрати за 2015 та 2014 роки:

На 31 грудня 2015 року та за 2015 фінансовий рік	Материнська компанія	Підприємства під спільним контролем	Керівництво	Інші зв'язані сторони
Активи				
Кредити клієнтам (процентна ставка, % річних)	–	1 502 633 (15,68)	184 (23,13)	1
Резерв під знецінення кредитів	–	(17 093)	–	–
Інші активи	–	381	–	–
Зобов'язання				
Кошти клієнтів (процентна ставка, % річних)	(47)	(4 725 761) (10,05)	(26 218) (13,18)	(57 875) (11,32)
Інші зобов'язання	–	(270)	(3)	(9)
Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням				
Відкличні зобов'язання з надання кредитів	–	156 542	197	357
Гарантії та авалі	–	4 250	–	–
Акредитиви	–	12 821	–	–
Доходи/(витрати)				
Процентні доходи	–	141 512	26	1
Процентні витрати	–	(374 026)	(2 580)	(4 917)
Комісійні доходи	9	83 753	18	327
Інші доходи	–	(419)	(1)	(5)
Інші витрати	–	354 213	1	3
Резерв під знецінення кредитів	–	(15 208)	–	–
Операційні витрати	–	(4 871)	(731)	(6)

На 31 грудня 2014 року та за 2014 фінансовий рік	Материнська компанія	Підприємства під спільним контролем	Керівництво	Інші зв'язані сторони
Активи				
Кредити клієнтам (процентна ставка, % річних)	–	1 675 258 (14,70)	240 (21)	–
Резерв під знецінення кредитів	–	(1 885)	(6)	–
Інші активи	–	260	–	–
Зобов'язання				
Кошти клієнтів (процентна ставка, % річних)	(54)	(6 962 461) (18)	(25 487) (10,05)	(36 265) (15,01)
Інші зобов'язання	–	(96)	–	–
Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням				
Відкличні зобов'язання з надання кредитів	–	214 994	380	732
Гарантії та авалі	–	19 576	–	–
Акредитиви	–	29 664	–	–
Доходи/(витрати)				
Процентні доходи	–	162 926	24	–
Процентні витрати	(8)	(477 838)	(1 582)	(692)
Комісійні доходи	–	81 913	62	7
Інші доходи	–	273	–	–
Інші витрати	–	(241)	(931)	–
Резерв під знецінення кредитів	–	–	–	–
Операційні витрати	–	(6 439)	(36 787)	–

Резерв під знецінення кредитів стосовно кредитів зв'язаним сторонам був створений за портфельним принципом стосовно основної частини кредитів.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2015 рік

(у тисячах гривень)

32. Операції зі зв'язаними сторонами (продовження)

Протягом року сума кредитів зв'язаним сторонам змінювалась таким чином:

	Материнська компанія	Підприємства під спільним контролем	Керівництво	Інші зв'язані сторони
Кредити, надані пов'язаним сторонам протягом року	–	728 724	35	1
Суми, повернені пов'язаними сторонами протягом року	–	(1 203 337)	(91)	–
Інші зміни	–	301 988	–	–

Протягом 2014 року сума кредитів зв'язаним сторонам змінювалась таким чином:

	Материнська компанія	Підприємства під спільним контролем	Керівництво	Інші зв'язані сторони
Кредити, надані пов'язаним сторонам протягом року	–	1 033 524	66	–
Суми, повернені пов'язаними сторонами протягом року	–	(525 222)	(61)	(10)
Інші зміни	–	461 695	44	10

У 2015 році винагорода членам Правління складалася із заробітної плати у сумі 60 473 тисячі гривень (у 2014 році – 36 787 тисячі гривень), обов'язкових внесків до державних фондів у сумі 1 045 тисяч гривень (у 2014 році – 990 тисяч гривень). В 2015 та 2014 році виплат членам Спостережної ради не було.

33. Прибуток на акцію

Базисний прибуток на акцію розраховується шляхом ділення чистого прибутку або збитку за рік на середньозважену кількість звичайних акцій, що були в обігу протягом року не враховуючи акцій, викуплених у акціонерів. В зв'язку з тим, що вимоги МСБУ 33 «Прибуток на акцію» не можуть бути застосовані до Банківської групи, для цілей цієї звітності прибуток на акцію розраховувався виходячи із консолідованого прибутку Банку

	2015 рік	2014 рік
(Збиток)/прибуток за рік	(1 752 470)	(135 806)
Середньозважена кількість звичайних акцій в обігу	14 323 880	14 323 880
(Збиток)/прибуток на акцію, базисний (виражений в гривнях за акцію)	(122,35)	(9,48)

34. Інформація про дотримання вимог щодо достатності регулятивного капіталу та економічних нормативів Банківської групи

Станом на 31 грудня 2015 року Банківська група дотримується вимог щодо достатності регулятивного капіталу та економічних нормативів (за винятком нормативів Н7к, Н9к, Н10к та Н10-1к) у відповідності до вимог «Положення про порядок регулювання діяльності банківських груп», затвердженого Постановою Правління Національного банку України від 20 червня 2012 року № 254. Відповідальною особою Банківської групи розроблений план заходів для входження в нормативи Н9к та Н10-1к в частині перевищення кредитно-інвестиційної підгрупи Банківської групи.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2015 рік

(у тисячах гривень)

34. Інформація про дотримання вимог щодо достатності регулятивного капіталу та економічних нормативів Банківської групи (продовження)

Нормативні та фактичні значення нормативів Банківської групи станом на 31 грудня 2015 та 2014 років, подані нижче:

	Нормативне значення	Фактичне значення станом на 31 грудня 2015 року	Фактичне значення станом на 31 грудня 2014 року
Норматив поточної ліквідності (Н5к)	не менше 40%	72,38%	56,26%
Норматив короткострокової ліквідності (Н6к)	не менше 60%	113,93%	106,77%
Норматив максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента (Н7к)	не більше 25%	238,25%	18,91%
Норматив великих кредитних ризиків (Н8к)	не більше 800%	419,22%	169,54%
Норматив максимального розміру кредитного ризику на одну пов'язану особу (Н9к)	не більше 5%	47,97%	17,04%
Норматив максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними особами (Н10к)	не більше 30%	276,76%	17,17%
Норматив максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними особами, які не є фінансовими установами (Н10-1к)	не більше 20%	276,65%	16,86%
Норматив участі (інвестування) у капіталі юридичної особи, що не є фінансовою установою (Н11к)	не більше 15%	0,24%	0,4%
Загальної суми участі (інвестування) (Н12к)	не більше 60%	0,92%	1,54%
Регулятивний капітал		4 149 655	5 264 969
Необхідний розмір регулятивного капіталу		3 499 892	3 462 388
Достатність регулятивного капіталу		649 763	1 802 581

35. Події після звітної дати

17 травня 2016 року Банк, який входить до складу Банківської групи, здійснив дострокове погашення кредитної заборгованості перед Національним банком України у повному обсязі.

Підписано від імені Правління Відповідальної особи Банківської групи 31 травня 2016 року.

С.П. Черненко (Голова Правління)

І.О. Кожевин (Фінансовий директор)

О.О. Полещук (Головний бухгалтер)

